

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ 24 ΙΟΥΝΙΟΥ 1987	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 106

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Πρωτ. 2682

Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του «Κώδικα Κανονισμού Εργασιών της Βουλής (μέρος κοινοβουλευτικό)»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 65 παράγρ. 1 του Συντάγματος.

2. Το άρθρο 2 παράγρ. 5 της από 17ης Οκτωβρίου 1985 ομόφωνης απόφασης της Ολομέλειας της Στ' Αναθεωρητικής Βουλής.

3. Την από 3 Ιουνίου 1987 απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής με την οποία κυρώθηκε στο σύνολό του, κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παραγρ. 6 του Συντάγματος, το διαμορφωμένο από τη διευρυμένη διαρκή επί του Κανονισμού της Βουλής Επιτροπή «οριστικό» σχέδιο Κώδικα Κανονισμού Εργασιών της Βουλής (μέρος κοινοβουλευτικό).

Παραγγέλουμε να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ο Κανονισμός Εργασιών της Βουλής (μέρος κοινοβουλευτικό) που έχει ως εξής:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Εναρκτήρια συνεδρίαση - προσωρινό προεδρείο

Άρθρο 1

1. Η ημερομηνία σύγκλησης της Βουλής σε πρώτη συνεδρίαση (εναρκτήρια συνεδρίαση) της βουλευτικής περιόδου καθορίζεται από το προεδρικό διάταγμα διάλυσης της Βουλής ή λήξης της βουλευτικής περιόδου σύμφωνα με το Σύνταγμα.

2. Την εναρκτήρια συνεδρίαση κάθε βουλευτικής περιόδου έως και την εκλογή του Προέδρου της Βουλής διευθύνει ο προσωρινός Πρόεδρος, που επικουρείται από τέσσερις Γραμματείς.

3. Τα καθήκοντα του προσωρινού Προέδρου ασκεί ένας από τους Αντιπροέδρους της Βουλής της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου, κατά την τάξη της εκλογής τους. Αν κανείς από τους Αντιπροέδρους δεν έχει εκλεγεί Βουλευτής ή αυτοί που έχουν εκλεγεί κωλύονται ή απουσιάζουν, τα καθήκοντα του προσωρινού Προέδρου ασκεί ο Βουλευτής του πρώτου σε αριθμό εδρών Κόμματος που έχει τη μακρότερη κοινοβουλευτική θητεία, και μεταξύ περισσοτέρων προηγείται ο πρεσβύτερος στην ηλικία.

4. Τα καθήκοντα των Γραμματέων ασκούν οι νεότεροι στην ηλικία Βουλευτές ανάλογα με τη δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

5. Καμία συζήτηση δεν μπορεί να γίνει υπό τη διεύθυνση του προσωρινού Προέδρου.

Κήρυξη της έναρξης των εργασιών της βουλευτικής περιόδου

Άρθρο 2

Η κήρυξη της έναρξης των εργασιών της βουλευτικής περιόδου γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αυτοπροσώπως ή διά του Πρωθυπουργού, μετά την εκλογή του Προεδρείου της Βουλής κατά τα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Ανακοίνωση των ονομάτων και ορκωμοσία των Βουλευτών

Άρθρο 3

1. Ο προσωρινός Πρόεδρος, αμέσως μόλις κηρυχθεί η έναρξη των εργασιών της πρώτης συνεδρίασης της βουλευτικής περιόδου, ανακοινώνει στη Βουλή τον κατάλογο των Βουλευτών που ανακηρύχθηκαν σύμφωνα με το νόμο. Ο κατάλογος αυτός καταχωρίζεται στα Πρακτικά και ενημερώνεται για κάθε μεταβολή που επέρχεται κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου.

2. Στη συνέχεια ο προσωρινός Πρόεδρος της Βουλής καλεί τους Βουλευτές που έχουν ανακηρυχθεί και παρευρίσκονται στη συνεδρίαση να δώσουν τον οριζόμενο από το άρθρο 59 του Συντάγματος όρκο. Όσοι Βουλευτές απουσιάζουν, καθώς και όσοι αποκτούν τη βουλευτική ιδιότητα κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου, δίνουν τον όρκο σε μία από τις επόμενες συνεδριάσεις της Βουλής.

3. Αρνήσεις ή αντιρρήσεις για τη δόση του όρκου δεν επιτρέπονται. Οι τυχόν επιφυλάξεις διατυπώνονται με σύντομη γραπτή δήλωση, που κατατίθεται στο Προεδρείο της Βουλής πριν από τη δόση του όρκου και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

4. Από την ορκωμοσία τους οι Βουλευτές αναλαμβάνουν την άσκηση των καθηκόντων τους.

Πράξεις των Βουλευτών των οποίων αμφισβητείται η βουλευτική ιδιότητα

Άρθρο 4

1. Οι Βουλευτές κατά των οποίων εκκρεμούν ενστάσεις για την εγκυρότητα της εκλογής τους, κατά το άρθρο 58 του Συντάγματος και τον εκάστοτε ισχύοντα εκλογικό νόμο, ή αιτήσεις έκπτωσης από το βουλευτικό αξίωμα, κατά τα άρθρα 55 παρ. 2 και 57 του Συντάγματος, συμμετέχουν νόμιμα στις συνεδριάσεις της Βουλής έως τη δημοσίευση της οριστικής απόφασης του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος, με την οποία ακυρώθηκε η εκλογή ή διαπιστώθηκε η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα.

2. Οι κατά την προηγούμενη παράγραφο Βουλευτές εκπληρώνουν όλα τα καθήκοντά τους και απολαύουν της προστασίας και των δικαιωμάτων που αναγνωρίζουν στο αξίωμα του Βουλευτή το Σύνταγμα, ο Κανονισμός της Βουλής και οι νόμοι.

3. Οι πράξεις των κατά την παρ. 1 Βουλευτών που ενεργήθηκαν έως τη δημοσίευση των οριστικών αποφάσεων του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, αν ακυρώθηκε η εκλογή ή διαπιστώθηκε η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα, λογίζονται έγκυρες.

Παραίτηση από το βουλευτικό αξίωμα και πλήρωση των κενών βουλευτικών θέσεων

Άρθρο 5

1. Κάθε Βουλευτής μπορεί οποτεδήποτε να παραιτηθεί από το βουλευτικό αξίωμα. Η παραίτηση συντελείται με την υποβολή γραπτής δήλωσης στον Πρόεδρο της Βουλής, η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 60 παρ. 2 του Συντάγματος, δεν υπόκειται σε ανάκληση. Η παραίτηση ανακοινώνεται στη Βουλή.

2. Η πλήρωση των βουλευτικών εδρών που χηρεύουν στη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της εκλογικής νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Σύνθεση - ασυμβίβαστα

Άρθρο 6

1. Το Προεδρείο της Βουλής εκλέγεται από τα μέλη της και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, πέντε Αντιπροέδρους, τρεις Κοσμήτορες και έξι Γραμματείς.

2. Από τα μέλη του προεδρείου ο τέταρτος Αντιπρόεδρος, ένας Κοσμήτορας και ένας Γραμματέας προέρχονται από την πρώτη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης και ο πέμπτος Αντιπρόεδρος και ένας ακόμη Γραμματέας από τη δεύτερη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δεύτερη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης, ο πέμπτος Αντιπρόεδρος και ένας Γραμματέας προέρχονται από την πρώτη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Αντιπολίτευσης.

3. Το αξίωμα του μέλους του Προεδρείου της Βουλής είναι ασυμβίβαστο με το αξίωμα του Υπουργού ή του Υφυπουργού. Η αποδοχή από μέλος του προεδρείου θέσης Υπουργού ή Υφυπουργού θεωρείται ως αυτοδίκαιη παραίτηση από την ιδιότητά του αυτήν.

Εκλογή του Προέδρου

Άρθρο 7

* 1. Μετά την ορκωμοσία των Βουλευτών ο προσωρινός Πρόεδρος καλεί για την επόμενη ημέρα τους Βουλευτές να εκλέξουν τον Πρόεδρο της Βουλής.

2. Υποβολή υποψηφιότητας δεν είναι παραδεκτή. Της εκλογής του Προέδρου δεν προηγείται συζήτηση.

3. Ο Πρόεδρος της Βουλής εκλέγεται με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών. Αν κανείς δεν συγκεντρώσει την απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους και εκλέγεται αυτός που έλαβε τις περισσότερες ψήφους.

4. Η διαλογή των ψήφων γίνεται από τρεις ψηφολέκτες, από τους οποίους οι δύο προέρχονται από τη μεγαλύτερη σε δύναμη Κοινοβουλευτική Ομάδα της Βουλής και ο τρίτος από τη δεύτερη.

5. Ο προσωρινός Πρόεδρος αναγγέλλει το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και καλεί τον Πρόεδρο της Βουλής να καταλάβει αμέσως την έδρα.

Εκλογή των λοιπών μελών του προεδρείου

Άρθρο 8

1. Η Βουλή υπό την προεδρία του νέου Προέδρου της, κατά την αμέσως επόμενη συνεδρίαση εκλέγει με τέσσερις διαδοχικές, χωριστές, ψηφοφορίες τους Αντιπροέδρους, τους Κοσμήτορες και τους Γραμματείς. Στην πρώτη ψηφοφορία εκλέγονται οι πρώτος (Α'), δεύτερος (Β') και τρίτος (Γ') Αντιπρόεδροι, στη δεύτερη οι τέταρτος (Δ') και πέμπτος (Ε') Αντιπρόεδροι, στην τρίτη οι Κοσμήτορες και στην τέταρτη οι Γραμματείς. Οι ψηφοφορίες διεξάγονται με χωριστές ψηφοδόχους ειδικά για κάθε αξίωμα.

2. Τα κατά την προηγούμενη παράγραφο μέλη του προεδρείου εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία και με τις προβλεπόμενες από το άρθρο 67 του Συντάγματος προϋποθέσεις και πλειοψηφίες.

3. Οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 4 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για την εκλογή των μελών του προεδρείου του παρόντος άρθρου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται για την εκλογή των Κοσμητόρων και των Γραμματέων κατά την πρώτη συνεδρίαση και των λοιπών τακτικών συνόδων της βουλευτικής περιόδου.

Διάρκεια και λήξη της θητείας των μελών του προεδρείου

Άρθρο 9

1. Η θητεία του Προέδρου και των Αντιπροέδρων διαρκεί όσο και η βουλευτική περίοδος. Η θητεία των λοιπών μελών του προεδρείου διαρκεί όσο και η τακτική σύνοδος για την οποία εκλέχθηκαν.

2. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι διατηρούν το αξίωμά τους και μετά τη διάλυση της Βουλής ή τη λήξη της βουλευτικής περιόδου και έως την έναρξη των εργασιών της Βουλής της επόμενης βουλευτικής περιόδου. Τα λοιπά μέλη του προεδρείου διατηρούν το

αξίωμά τους και μετά τη λήξη των εργασιών της τακτικής συνόδου για την οποία εκλέχθηκαν και έως την έναρξη των εργασιών της επόμενης τακτικής συνόδου.

3. Η θητεία του Προέδρου και των λοιπών μελών του προεδρείου λήγει στην περίπτωση που η Βουλή, κατά την ειδική διαδικασία των άρθρων 150 και 152 του Κανονισμού, εγκρίνει πρόταση μομφής εναντίον τους ή διαπιστώσει την οριστική αδυναμία να ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

Πλήρωση των κενών θέσεων του προεδρείου και αναπλήρωση των μελών του

Άρθρο 10

1. Οι θέσεις των μελών του προεδρείου που χηρεύουν από οποιαδήποτε αιτία, συμπληρώνονται αμέσως με εκλογή νέων μελών, η οποία διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 αντίστοιχα του Κανονισμού. Τα νέα μέλη του προεδρείου εκλέγονται για το υπόλοιπο της θητείας των μελών εκείνων που τις θέσεις τους καταλαμβάνουν.

2. Αν χηρεύσουν ταυτόχρονα οι θέσεις του Προέδρου και όλων των Αντιπροέδρων, των Κοσμητόρων και των Γραμματέων της Βουλής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 8 του Κανονισμού.

3. Αν ο Πρόεδρος της Βουλής κωλύεται για οποιονδήποτε λόγο, απουσιάζει ή επιθυμεί να λάβει μέρος στη συζήτηση, σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 2 του Κανονισμού, αναπληρώνεται από έναν Αντιπρόεδρο της Βουλής, που ο ίδιος τον ορίζει, αλλιώς, από τους Αντιπροέδρους κατά την τάξη της εκλογής τους. Αν όλοι οι Αντιπρόεδροι κωλύονται ή απουσιάζουν, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 1 παρ. 3 περίοδος β΄ του Κανονισμού.

4. Σε περίπτωση κωλύματος για οποιονδήποτε λόγο ή απουσίας των Γραμματέων ο Πρόεδρος της Βουλής ορίζει αναπληρωτές τους νεότερους στην ηλικία Βουλευτές.

Αρμοδιότητες του Προέδρου

Άρθρο 11

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής ασκεί τις αρμοδιότητες που του αναγνωρίζει το Σύνταγμα, ο Κανονισμός της Βουλής, οι νόμοι και γενικά κάθε αρμοδιότητα που πηγάζει από την αυτονομία της Βουλής.

2. Ο Πρόεδρος της Βουλής διευθύνει και συντονίζει, σύμφωνα με τους όρους που ορίζει ο Κανονισμός, το σύνολο των δραστηριοτήτων της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Επιτροπών της Βουλής. Ιδίως: α) συγκροτεί τα Τμήματα των συνόδων, αν η Βουλή αποφασίσει τη σύστασή τους, το Τμήμα διακοπής των εργασιών και τις Επιτροπές της Βουλής· β) καθοδηγεί τους Κοσμήτορες και τους Γραμματείς στην εκτέλεση των καθηκόντων τους· γ) διαβιβάζει στους αρμόδιους Υπουργούς τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που ψηφίστηκαν από τη Βουλή· δ) προεδρεύει στη Διάσκεψη των Προέδρων.

3. Ο Πρόεδρος της Βουλής έχει όλες τις εξουσίες για τη διεύθυνση των συνεδριάσεων της Βουλής και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης διεξαγωγής των εργασιών της. Ιδίως: α) διασφαλίζει την πιστή τήρηση του Κανονισμού της Βουλής και την ελεύθερη έκφραση της γνώμης των Βουλευτών· β) καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εργασιών της Βουλής· γ) κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, τηρεί την τάξη, δίνει το λόγο, κηρύσσει τη λήξη των συζητήσεων, θέτει σε ψηφοφορία τα ζητήματα και ανακοινώνει τα αποτελέσματα των ψηφοφοριών· δ) διευθύνει και διατηρεί τις συζητήσεις μέσα στα όρια του Κανονισμού· ε) απαγγέλλει τις αποφάσεις της Βουλής και διερμηνεύει τα αισθήματά της· στ) παίρνει όλα τα αναγκαία πειθαρχικά μέτρα εναντίον κάθε παρεκτρεπόμενου Βουλευτή.

4. Ο Πρόεδρος της Βουλής προΐσταται στις υπηρεσίες της Βουλής και συντονίζει τη δραστηριότητά τους, προσλαμβάνει, σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού της Βουλής (Κανονισμός της Βουλής, μέρος β΄ - προσωπικό), το προσωπικό της Βουλής, εκδίδει όλες τις πράξεις που αφορούν την υπηρεσιακή κατάστασή του, δίνει εντολές για την ενέργεια των δαπανών της Βουλής μέσα στα πλαίσια του προϋπολογισμού της και αποφασίζει για τη διάθεση και χρήση των χώρων της Βουλής.

5. Ο Πρόεδρος της Βουλής μεριμνά για την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια της Βουλής και των χώρων της, στο όνομα της οποίας ασκεί την αστυνομική εξουσία. Καθορίζει τη δύναμη της αστυνομίας και εγκρίνει το προσωπικό της που πρέπει να υπηρετεί στη φρουρά της Βουλής, η οποία και τελεί αποκλειστικά υπό τις διαταγές του.

6. Ο Πρόεδρος της Βουλής ενημερώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τη σύνθεση και τις ουσιώδεις μεταβολές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

7. Ο Πρόεδρος της Βουλής εκπροσωπεί τη Βουλή δικαστικώς και εξωδίκως.

8. Ο Πρόεδρος της Βουλής εκπροσωπεί τη Βουλή στις διεθνείς σχέσεις της, με τα κοινοβούλια άλλων χωρών, στις εθνικές εορτές και τελετές και μπορεί να μεταβιβάζει σε άλλα μέλη του προεδρείου αυτή την αρμοδιότητά του.

9. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να αναθέσει σε ένα ή περισσότερα μέλη του προεδρείου γενικά ή ειδικά καθήκοντα, που ανήκουν στην αρμοδιότητά του, καθορίζοντας ταυτόχρονα και τους όρους άσκησής τους, αν το κρίνει σκόπιμο.

Αρμοδιότητες των άλλων μελών του προεδρείου

Άρθρο 12

1. Οι Αντιπρόεδροι της Βουλής ασκούν τις αρμοδιότητες που τους αναγνωρίζει ο Κανονισμός ή τους ανα-

θέτει με αποφάσεις του ο Πρόεδρος της Βουλής.

2. Οι Κοσμήτορες της Βουλής επικουρούν τον Πρόεδρο στα οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα της Βουλής. Ιδίως: α) εποπτεύουν σε όλες τις υπηρεσίες της Βουλής και υποβάλλουν στο τέλος κάθε διμήνου έκθεση στον Πρόεδρο της Βουλής για τις οργανωτικές και τις λειτουργικές ανάγκες τους· β) προτείνουν μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης του προσωπικού και την καλύτερη απόδοση των υπηρεσιών της Βουλής· γ) βοηθούν τον Πρόεδρο της Βουλής στην τήρηση της τάξης στο βουλευτήριο· δ) φροντίζουν για την πιστή τήρηση των αποφάσεων και εντολών του Προέδρου της Βουλής και ιδίως αυτών που αφορούν τα προβλεπόμενα από το άρθρο 47 παρ. 2 και 3 θέματα.

3. Οι Γραμματείς της Βουλής επικουρούν τον Πρόεδρο στις συνεδριάσεις της Βουλής, αναγιγνώσκουν, κατά την κρίση του Προέδρου, τα κείμενα και έγγραφα που αφορούν τη Βουλή ή απευθύνονται σ' αυτήν, επιμελούνται τη διεξαγωγή των ψηφοφοριών και καταγράφουν τις αποφάσεις της Βουλής, εποπτεύουν τη σύνταξη και την έγκαιρη εκτύπωση των Πρακτικών της Βουλής, υπογράφουν τα πρακτικά μετά την επικύρωσή τους από τη Βουλή, τα οποία και αναγιγνώσκουν προς αυτήν μετά σχετική απόφασή της. Ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέτει εκτάκτως την ανάγνωση εγγράφων και την εκτέλεση άλλων αναγκαίων βοηθητικών εργασιών της έδρας σε ανώτερους υπαλλήλους της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ

Σύνθεση- σύγκληση

Άρθρο 13

1. Η Διάσκεψη των Προέδρων αποτελείται από τον Πρόεδρο της Βουλής ως Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους της Βουλής, τους Προέδρους των διαρκών και ειδικών επιτροπών, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και έναν ανεξάρτητο Βουλευτή ως εκπρόσωπο των ανεξαρτήτων. Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής στη Διάσκεψη των Προέδρων μετέχουν ο Πρόεδρος της Βουλής, οι Αντιπρόεδροι της Βουλής και οι Πρόεδροι των διαρκών και ειδικών επιτροπών της θερινής περιόδου της αντίστοιχης σύνθεσης του Τμήματος διακοπής των εργασιών, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και ένας ανεξάρτητος Βουλευτής, που μετέχει στη σύνθεση του Τμήματος ως κοινός εκπρόσωπος των ανεξαρτήτων, οριζόμενος κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της επόμενης παραγράφου.

2. Ο ανεξάρτητος Βουλευτής και ο αναπληρωτής του ορίζονται στην αρχή κάθε τακτικής συνόδου με κοινή ενυπόγραφη δήλωση των ανεξαρτήτων, η οποία υποβάλλεται στο Προεδρείο της Βουλής. Αν οι ανεξάρτητοι δεν ορίσουν τον κοινό εκπρόσωπό τους ή τον αναπληρωτή του, ενεργείται κλήρωση και μετέχει στις συνεδριάσεις της Διάσκεψης των Προέδρων ο ανεξάρτητος Βουλευτής, που ευνοήθηκε από τον κλήρο.

3. Τα μέλη της Διάσκεψης των Προέδρων αναπληρώνονται από τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να αναπληρωθούν από τους κατά το άρθρο 17 παρ. 2 αναπληρωτές τους.

4. Η Διάσκεψη των Προέδρων συγκαλείται σε τακτική συνεδρίαση από τον Πρόεδρό της μία φορά κάθε εβδομάδα. Η συγκεκριμένη ημέρα και ώρα της συνεδρίασης γνωστοποιείται στην Κυβέρνηση, που μπορεί να εκπροσωπηθεί από μέλος της.

5. Οι αποφάσεις της Διάσκεψης των Προέδρων λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών της, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις του Κανονισμού. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

Αρμοδιότητες

Άρθρο 14

Η Διάσκεψη των Προέδρων: α) εξετάζει την ημερήσια διάταξη της επόμενης εβδομάδας με σκοπό την καλύτερη οργάνωση των εργασιών της Βουλής· β) καθορίζει τη συνολική διάρκεια των γενικών συζητήσεων μέσα στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της ημερήσιας διάταξης λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής· γ) αποφασίζει για τη διεξαγωγή οργανωμένης συζήτησης πάνω σε οποιοδήποτε θέμα νομοθετικού έργου ή κοινοβουλευτικού ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 107 του Κανονισμού της Βουλής· δ) διατυπώνει γνώμη για όσα θέματα προβλέπονται ρητά από τον Κανονισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Έννοια - συγκρότηση

Άρθρο 15

1. Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός Βουλευτών για τη συγκρότηση μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας ορίζεται σε δέκα (10).

2. Ο κατά την προηγούμενη παράγραφο ελάχιστος αριθμός Βουλευτών για τη συγκρότηση Κοινοβουλευτικής Ομάδας περιορίζεται σε πέντε (5), αν το Κόμμα με το οποίο εκλέχθηκαν και στο οποίο εξακολουθούν να ανήκουν έλαβε μέρος στις γενικές εκλογές από τις οποίες προήλθε η Βουλή, με συνδυασμούς στα δύο τρίτα (2/3) τουλάχιστον των εκλογικών περιφερειών της χώρας και συγκέντρωσε ποσοστό τουλάχιστον τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψήφων ολόκληρης της επικράτειας.

3. Κόμμα που έλαβε μέρος στις γενικές εκλογές από τις οποίες προήλθε η Βουλή, σε συνασπισμό με άλλα Κόμματα, θεωρείται, για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου, ότι έλαβε αριθμό έγκυρων ψήφων ίσο προς το γινόμενο που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των Βουλευτών του

με το μέσο όρο των κατά Βουλευτή έγκυρων ψήφων του συνασπισμού. Ο μέσος όρος αυτός προκύπτει από τη διαίρεση του αριθμού των έγκυρων ψήφων του συνασπισμού σε ολόκληρη την επικράτεια με το συνολικό αριθμό των Βουλευτών που εξέλεξε ο συνασπισμός.

4. Κάθε Βουλευτής μπορεί να ανήκει σε μία μόνο Κοινοβουλευτική Ομάδα.

5. Οι Βουλευτές που δεν ανήκουν σε καμία Κοινοβουλευτική Ομάδα θεωρούνται ανεξάρτητοι και λογίζονται, για τη συμμετοχή τους και μόνο στα Τμήματα και στις Επιτροπές της Βουλής ενιαία ομάδα.

6. Οι βουλευτικές έδρες που χηρεύουν από οποιαδήποτε αιτία θεωρούνται, αν δεν έχουν πληρωθεί νομίμως ότι ανήκουν στη δύναμη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην οποία μετείχαν οι κάτοχοί τους.

Τεκμήρια - ίδρυση - μεταβολές

Άρθρο 16

1. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 έως 3 του προηγούμενου άρθρου, οι Βουλευτές θεωρούνται ότι ανήκουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κόμματος με το οποίο εκλέχθηκαν, εκτός αν δηλώσουν ενυπόγραφα διαφορετική προτίμηση. Η ενυπόγραφη αυτή δήλωση μπορεί να υποβληθεί στον Πρόεδρο της Βουλής οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου.

2. Ο Αρχηγός του Κόμματος θεωρείται και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κόμματός του, αν είναι Βουλευτής.

3. Οι Βουλευτές που επιθυμούν να ιδρύσουν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του προηγούμενου άρθρου, Κοινοβουλευτική Ομάδα υποβάλλουν στον Πρόεδρο της Βουλής σχετική δήλωση, που περιέχει τον τίτλο του Κόμματος και τα ονόματα των μελών και του Προέδρου της. Η δήλωση αυτή υπογράφεται από όλα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, ανακοινώνεται στη Βουλή και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

4. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου, οι Βουλευτές που εκλέχθηκαν με συνασπισμό δύο ή περισσότερων Κομμάτων οφείλουν να υποβάλουν, πριν από την εκλογή του οριστικού Προεδρείου της Βουλής, ενυπόγραφη δήλωση, στην οποία να αναφέρουν σε ποια από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες των Κομμάτων του συνασπισμού ανήκουν. Αν δεν υποβάλουν τέτοια δήλωση, θεωρούνται ότι ανήκουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κόμματος του οποίου ο τίτλος αναφέρεται πρώτος στο συνασπισμό.

5. Οι μεταβολές στη σύνθεση Κοινοβουλευτικής Ομάδας γνωστοποιούνται στον Πρόεδρο της Βουλής με ενυπόγραφη δήλωση του ενδιαφερομένου,αν πρόκειται για αποχώρηση· με ενυπόγραφη δήλωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, αν πρόκειται για διαγραφή και με κοινή ενυπόγραφη δήλωση του Βουλευτή και του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, αν πρόκειται για προσχώρηση. Οι παραπάνω ενυπόγραφες δηλώσεις ανακοινώνονται στη Βουλή και καταχωρίζονται στα Πρακτικά.

Εκπροσώπηση - αναπλήρωση - περιορισμοί.

Άρθρο 17

1. Οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες εκπροσωπούνται από τους Προέδρους τους.

2. Οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να ορίσουν, με ενυπόγραφη δήλωσή τους προς τον Πρόεδρο της Βουλής, έως δύο αναπληρωτές- εκπροσώπους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, οι οποίοι τους αναπληρώνουν σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας. Ο Πρόεδρος της μεγαλύτερης σε δύναμη Κοινοβουλευτικής Ομάδας που μετέχει στην Κυβέρνηση, καθώς και ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, μπορούν να ορίσουν έως και τρεις αναπληρωτές-εκπροσώπους.

3. Ο ορισμός των αναπληρωτών-εκπροσώπων μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε.

4. Σε περίπτωση που έχουν οριστεί περισσότεροι του ενός αναπληρωτές- εκπρόσωποι, η αναπλήρωση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις που θεσπίζει ο Κανονισμός γίνεται μόνο από έναν απ' αυτούς, κατά τη σειρά ή το αντικείμενο του ορισμού τους.

5. Αναπλήρωση των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων από τους κατά την παράγραφο 2 αναπληρωτές δεν επιτρέπεται μόνο στα κατά το άρθρο 68 προσωπικά ζητήματα και στα κατά τα άρθρα 124 έως 133 θέματα κοινοβουλευτικού ελέγχου, εκτός από τις επερωτήσεις και τις επίκαιρες επερωτήσεις.

6. Όπου ο Κανονισμός δεν προβλέπει χρονικό περιορισμό στη διάρκεια αγόρευσης του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, η αγόρευση του αναπληρωτή του δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μισή ώρα. Στην κατ' άρθρο συζήτηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο του αντίστοιχου χρόνου ομιλίας του Βουλευτή.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 66 του Κανονισμού που ρυθμίζουν τον τρόπο αγόρευσης των Βουλευτών ισχύουν και για τους αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

8. Οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να τριτολογήσουν για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

Παραχώρηση αιθουσών του βουλευτηρίου στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες και στελέχωση των διοικητικών γραμματειών τους

Άρθρο 18

1. Στις κατά τα άρθρα 15 και 16 Κοινοβουλευτικές Ομάδες παραχωρείται ιδιαίτερη αίθουσα στο βουλευ-

τήριο, με χωρητικότητα ανάλογη με τον αριθμό των μελών της. Στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων παραχωρείται ιδιαίτερο γραφείο. Σε περίπτωση που δεν επαρκούν οι αίθουσες, η παραχώρηση ιδιαίτερου γραφείου στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων γίνεται σύμφωνα με τη σειρά της δύναμής τους.

2. Στους κατά το άρθρο 15 παρ. 5 ανεξάρτητους Βουλευτές παραχωρείται μία αίθουσα στο βουλευτήριο.

3. Οι διοικητικές γραμματείες των Κοινοβουλευτικών Ομάδων στελεχώνονται με μετακλητούς υπαλλήλους που διορίζονται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, μετά πρόταση του Προέδρου κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Ο αριθμός και η διαβάθμιση των θέσεων των μετακλητών αυτών υπαλλήλων και η κατανομή τους μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ανάλογα με τη δύναμή τους, καθορίζονται από τις διατάξεις του άρθρου 32 του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β΄ - προσωπικό).

Καθορισμός της σειράς μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και κατανομή των χώρων

Άρθρο 19

1. Η σειρά των Κοινοβουλευτικών Ομάδων καθορίζεται από τη δύναμή τους σε αριθμό Βουλευτών. Σε περίπτωση ισοδυναμίας προηγείται η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κόμματος που πήρε περισσότερες ψήφους στις εκλογές από τις οποίες προήλθε η Βουλή. Η νεοϊδρυόμενη Κοινοβουλευτική Ομάδα έπεται της ισοδύναμης παλαιότερης.

2. Στην αρχή κάθε κοινοβουλευτικής περιόδου ή σε περίπτωση συγκρότησης νέας Κοινοβουλευτικής Ομάδας ο Πρόεδρος της Βουλής καλεί τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων για να προσδιοριστούν οι θέσεις των μελών τους στην αίθουσα συνεδριάσεων και για να παραχωρηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 18, αίθουσες και γραφεία του βουλευτηρίου. Σε περίπτωση διαφωνίας ο προσδιορισμός των θέσεων γίνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής με βάση τη δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και την κοινοβουλευτική παράδοση.

Αρχηγός Αξιωματικής Αντιπολίτευσης

Άρθρο 20

Ο Πρόεδρος της μεγαλύτερης σε δύναμη Κοινοβουλευτικής Ομάδας που δεν μετέχει στην Κυβέρνηση αποκαλείται Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και έχει τα ιδιαίτερα δικαιώματα που του αναγνωρίζει ο Κανονισμός της Βουλής και οι κείμενες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Σύνθεση- αρμοδιότητες

Άρθρο 21

1. Η Ολομέλεια της Βουλής, που συγκροτείται από το σύνολο των Βουλευτών, έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπουν το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής.

2. Όπου στον Κανονισμό μνημονεύεται η Βουλή νοούνται η Ολομέλεια και τα Τμήματά της, ανάλογα με την αρμοδιότητά τους.

Σύγκληση της Ολομέλειας της Βουλής σε συνόδους

Άρθρο 22

1. Η σύγκληση της Ολομέλειας της Βουλής σε σύνοδο γίνεται με προεδρικό διάταγμα, εκτός από τις περιπτώσεις για τις οποίες η Βουλή συνέρχεται, κατά το Σύνταγμα, αυτοδικαίως.

2. Η Ολομέλεια της Βουλής συνέρχεται αυτοδικαίως σε τακτική σύνοδο για τα ετήσια έργα της, την πρώτη Δευτέρα του μηνός Οκτωβρίου κάθε έτους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 1 παρ. 1 του Κανονισμού και του άρθρου 40 του Συντάγματος.

3. Η πρώτη συνεδρίαση κάθε τακτικής συνόδου ή αυτοδίκαιης σύγκλησης της Ολομέλειας της Βουλής γίνεται την ενδεκάτη πρωινή.

Κήρυξη της λήξης των εργασιών των συνόδων και της βουλευτικής περιόδου

Άρθρο 23

1. Η λήξη των εργασιών των τακτικών συνόδων της Βουλής κηρύσσεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά την πάροδο της καθοριζόμενης από το Σύνταγμα ελάχιστης διάρκειάς τους.

2. Η κήρυξη της λήξης των εργασιών της βουλευτικής περιόδου γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αυτοπροσώπως ή διά του Πρωθυπουργού.

Λειτουργία της Ολομέλειας της Βουλής

Άρθρο 24

1. Η Ολομέλεια της Βουλής συζητεί και αποφασίζει με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία που ορίζουν το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής.

2. Αν το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός δεν ορίζουν διαφορετικά, η Ολομέλεια της Βουλής δεν μπορεί να αποφασίσει χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών, η οποία δεν μπορεί επίσης να είναι κατώτερη από το ένα τέταρτο (1/4) του όλου αριθμού των Βουλευτών. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και μετά νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Α) ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Σύσταση - σύνθεση - συγκρότηση

Άρθρο 25

1. Η άσκηση νομοθετικού έργου μπορεί να ανατεθεί σε δύο (2) Τμήματα της Βουλής (Τμήματα των συνόδων), τα οποία συνιστώνται, συγκροτούνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ. 3 και 70 παρ. 2 έως 5 του Συντάγματος και των άρθρων 25 έως 28 του Κανονισμού.

2. Η σύσταση των κατά την προηγούμενη παράγραφο Τμημάτων γίνεται από τη Βουλή στην αρχή κάθε συνόδου.

3. Η απόφαση της Βουλής για τη σύσταση των Τμημάτων λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών μετά γραπτή πρόταση του Προέδρου της Βουλής.

4. Στη συζήτηση της παραπάνω πρότασης, που τερματίζεται μέσα σε μία συνεδρίαση, μετέχουν η Κυβέρνηση, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και για δέκα (10) λεπτά της ώρας ο κατά το άρθρο 13 παρ. 2 εκπρόσωπος των ανεξαρτήτων, χωρίς δευτερολογίες.

5. Σε κάθε Τμήμα μετέχει το ένα δεύτερο (1/2) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

6. Κάθε Βουλευτής μετέχει σε ένα μόνο Τμήμα ως τακτικό μέλος.

7. Τα Τμήματα των συνόδων συγκροτούνται ανάλογα με τη δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των ανεξαρτήτων.

8. Η συγκρότηση των Τμημάτων των συνόδων γίνεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, η οποία ανακοινώνεται στη Βουλή και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

9. Πριν από τη συγκρότηση των Τμημάτων των συνόδων ο Πρόεδρος της Βουλής καλεί τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων να δηλώσουν, μέσα σε τρεις ημέρες από την παραλαβή της σχετικής πρόσκλησής του, σε ποιο Τμήμα επιθυμούν να μετέχουν οι Βουλευτές που ανήκουν στη δύναμη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας τους. Ανάλογη πρόσκληση απευθύνει και στους ανεξάρτητους Βουλευτές. Σε περίπτωση που δεν υποβάλουν εμπρόθεσμα τη δήλωση αυτή, ο Πρόεδρος της Βουλής ορίζει τους Βουλευτές που θα μετέχουν σε κάθε Τμήμα, λαμβάνοντας υπόψη και την τυχόν προτίμησή τους.

10. Τα μέλη των Τμημάτων των συνόδων που απουσιάζουν ή κωλύονται αντικαθίστανται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, η οποία λαμβάνεται ύστερα από πρόταση των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, στη δύναμη των οποίων ανήκουν οι Βουλευτές που απουσιάζουν ή κωλύονται.

Κατανομή του νομοθετικού έργου μεταξύ των δύο Τμημάτων

Άρθρο 26

1. Τα Τμήματα των συνόδων είναι αρμόδια για τη συζήτηση και την ψήφιση σχεδίων και προτάσεων νόμων με τους περιορισμούς του άρθρου 72 του Συντάγματος.

2. Η κατανομή των σχεδίων και των προτάσεων νόμων μεταξύ των δύο Τμημάτων γίνεται κατά υπουργεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα από τις επόμενες διατάξεις.

3. Το πρώτο (Α) Τμήμα είναι αρμόδιο για τη συζήτηση και ψήφιση των σχεδίων και των προτάσεων νόμων αρμοδιότητας των εξής οκτώ (8) υπουργείων: Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Εθνικής Οικονομίας, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού, Οικονομικών, Βόρειας Ελλάδας, Αιγαίου και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

4. Το δεύτερο (Β) Τμήμα είναι αρμόδιο για τη συζήτηση και την ψήφιση των σχεδίων και των προτάσεων νόμων αρμοδιότητας των λοιπών υπουργείων.

5. Σε περίπτωση σύστασης νέων υπουργείων ή συγχώνευσης των υφισταμένων, ο Πρόεδρος της Βουλής καθορίζει με απόφασή του, που ανακοινώνεται στη Βουλή και καταχωρίζεται στα Πρακτικά, ποιο από τα δύο Τμήματα είναι αρμόδιο για τη συζήτηση και την ψήφιση των σχεδίων και των προτάσεων νόμων αρμοδιότητας των νέων ή των συγχωνευόμενων υπουργείων.

6. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων αρμοδιότητας περισσότερων του ενός υπουργείων, που υπάγονται σε διαφορετικό Τμήμα εισάγονται στο Τμήμα στο οποίο υπάγεται το υπουργείο που είναι αρμόδιο για το κύριο αντικείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου.

7. Το Τμήμα στο οποίο εισάγεται για συζήτηση και ψήφιση σχέδιο ή πρόταση νόμου αποφαίνεται οριστικά για την αρμοδιότητά του.

8. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο Τμήμα μπορεί με απόφασή του, που λαμβάνεται μετά γραπτή πρόταση του ενός έκτου (1/6) του όλου αριθμού των μελών του και με την προβλεπόμενη από το άρθρο 72 παρ. 3 του Συντάγματος πλειοψηφία να παραπέμψει οποιαδήποτε αμφισβήτηση σχετικά με την αρμοδιότητά του στην Ολομέλεια της Βουλής. Στη σχετική συζήτηση μετέχουν ο πρώτος από τους Βουλευτές που υπογράφουν την πρόταση παραπομπής στην Ολομέλεια και ένας από τους αντιλέγοντες, καθένας για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

9. Η απόφαση της Ολομέλειας που λύνει την κατά την προηγούμενη παράγραφο αμφισβήτηση δεσμεύει τα Τμήματα.

Μεταβολές στην κατανομή του νομοθετικού έργου μεταξύ των δύο Τμημάτων και της Ολομέλειας

Άρθρο 27

1. Η Κυβέρνηση μπορεί να ζητήσει τη συζήτηση και την ψήφιση ενός σχεδίου νόμου μεγάλης σημασίας

από την Ολομέλεια της Βουλής αντί του κατά το προηγούμενο άρθρο αρμόδιου Τμήματος.

2. Η Ολομέλεια της Βουλής, μπορεί μετά πρόταση του Προέδρου της, να παραπέμψει για συζήτηση και ψήφιση συγκεκριμένα σχέδια και συγκεκριμένες προτάσεις νόμων σε διαφορετικό Τμήμα από εκείνο στο οποίο σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 έως 6, υπάγονται. Στη σχετική συζήτηση μετέχουν ένας από εκείνους που συμφωνούν και ένας από εκείνους που διαφωνούν με την πρόταση, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας.

3. Η Ολομέλεια της Βουλής μπορεί, μετά γραπτή πρόταση του ενός έκτου (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών και με την προβλεπόμενη από το άρθρο 72 παρ. 5 του Συντάγματος πλειοψηφία, να ζητήσει την καταρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο συζήτηση και ψήφιση σχεδίου ή πρότασης νόμου που εκκρεμεί ενώπιον Τμήματος. Στη σχετική συζήτηση μετέχουν ο πρώτος από τους Βουλευτές που υπογράφουν την πρόταση και ένας από τους αντιλέγοντες, καθένας για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

Λειτουργία των Τμημάτων

Άρθρο 28

1. Τις συνεδριάσεις των Τμημάτων των συνόδων διευθύνει ο Πρόεδρος της Βουλής και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, ένας από τους Αντιπροέδρους της Βουλής, οριζόμενος σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ.

3. Καθήκοντα Γραμματέων ασκούν εκ περιτροπής οι Γραμματείς της Βουλής.

2. Αν το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός δεν ορίζουν διαφορετικά, τα Τμήματα των συνόδων δεν μπορούν να αποφασίσουν χωρίς την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών τους, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα δύο πέμπτα (2/5) του όλου αριθμού των μελών τους. Σε περίπτωση ισοψηφίας η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται και μετά νέα ισοψηφία η πρόταση απορρίπτεται.

3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό, η λειτουργία των Τμημάτων των συνόδων ρυθμίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για την Ολομέλεια της Βουλής.

Β) ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Σύνθεση - συγκρότηση

Άρθρο 29

1. Κατά τη διάρκεια της διακοπής των εργασιών της Βουλής, το νομοθετικό έργο ασκείται από το Τμήμα διακοπής των εργασιών, το οποίο συγκροτείται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ. 3, 70 παρ. 2 έως 5 και 71 του Συντάγματος και των άρθρων 29 έως 30 του Κανονισμού.

2. Στο Τμήμα διακοπής των εργασιών της Βουλής μετέχει το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

3. Οι διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 7 έως 10 εφαρμόζονται αναλόγως και για τη συγκρότηση του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής και την αντικατάσταση των μελών του, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου.

4. Η σύνθεση του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής αλλάζει περιοδικά με τρόπο που να εξασφαλίζει την ισόχρονη, κατά το δυνατό, συμμετοχή σε αυτό όλων των Βουλευτών.

Λειτουργία του Τμήματος

Άρθρο 30

1. Οι διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 1 και 2 για τη διεύθυνση των συνεδριάσεων και την απαιτούμενη για τη λήψη των αποφάσεων πλειοψηφία εφαρμόζονται και για το Τμήμα διακοπής των εργασιών της Βουλής.

2. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό, η λειτουργία του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής ρυθμίζεται από τις διατάξεις που ισχύουν για την Ολομέλεια της Βουλής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' : ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Α) ΔΙΑΡΚΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Σύσταση - σύνθεση

Άρθρο 31

1. Για την επεξεργασία και εξέταση σχεδίων και προτάσεων νόμων που υποβάλλονται στη Βουλή συνιστώνται από τον Πρόεδρο της Βουλής έξι (6) διαρκείς επιτροπές: α) επιτροπή μορφωτικών υποθέσεων, β) επιτροπή εθνικής άμυνας και εξωτερικών υποθέσεων, γ) επιτροπή οικονομικών υποθέσεων, δ) επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων, ε) επιτροπή δημόσιας διοίκησης, δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης, στ) επιτροπή παραγωγής και εμπορίου.

2. Η σύσταση των κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτροπών γίνεται, προκειμένου για τις διαρκείς επιτροπές, που λειτουργούν κατά τη διάρκεια των εργασιών της Ολομέλειας της Βουλής, στην αρχή κάθε τακτικής συνόδου (διαρκείς επιτροπές της Ολομέλειας της Βουλής), και προκειμένου για τις διαρκείς επιτροπές που λειτουργούν παράλληλα με τις εργασίες του Τμήματος διακοπής της Βουλής, κατά την έναρξη της λειτουργίας του Τμήματος αυτού (διαρκείς επιτροπές του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής).

3. Ο Πρόεδρος της Βουλής συγκροτεί τις διαρκείς επιτροπές, ανάλογα με τη δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των ανεξαρτήτων, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 25 παρ. 9 του Κανονισμού.

4. Κάθε διαρκής επιτροπή της Ολομέλειας της Βουλής αποτελείται από το ένα όγδοο (1/8) έως το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών. Κάθε διαρκής επιτροπή του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής αποτελείται από το ένα έβδομο (1/7) έως το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών κάθε σύνθεσης του Τμήματος τούτου.

5. Για να εξασφαλίζεται η συμμετοχή όλων των Βουλευτών και να διατηρείται η κατ' αναλογίαν εκπροσώπηση όλων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων στις επιτροπές μπορεί να αυξομειώνεται ο αριθμός των μελών κάθε επιτροπής με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

6. Οι αποφάσεις του Προέδρου της Βουλής με τις οποίες συνιστώνται και συγκροτούνται οι διαρκείς επιτροπές της Βουλής ανακοινώνονται στη Βουλή, εγκρίνονται από αυτήν χωρίς συζήτηση και καταχωρίζονται στα Πρακτικά.

Αρμοδιότητες

Άρθρο 32

1. Καθεμιά από τις διαρκείς επιτροπές επεξεργάζεται και εξετάζει τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων αρμοδιότητας των εξής υπουργείων: α) η επιτροπή μορφωτικών υποθέσεων των υπουργείων: Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού, β) η επιτροπή εθνικής άμυνας και εξωτερικών υποθέσεων των υπουργείων: Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Βόρειας Ελλάδας και Αιγαίου, γ) η επιτροπή οικονομικών υποθέσεων των υπουργείων: Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, δ) η επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων των υπουργείων: Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εργασίας και Μεταφορών και Επικοινωνιών, ε) η επιτροπή δημόσιας διοίκησης, δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης των υπουργείων: Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, στ) η επιτροπή παραγωγής και εμπορίου των υπουργείων: Γεωργίας, Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, Εμπορίου και Εμπορικής Ναυτιλίας.

2. Σε περίπτωση σύστασης νέων υπουργείων ή συγχώνευσης των υφισταμένων, ο Πρόεδρος της Βουλής καθορίζει με απόφασή του, που ανακοινώνεται στη Βουλή και καταχωρίζεται στα Πρακτικά, ποια από τις διαρκείς επιτροπές είναι αρμόδια για την επεξεργασία και εξέταση των σχεδίων και των προτάσεων νόμων των νέων ή των συγχωνευόμενων υπουργείων.

3. Η επιτροπή οικονομικών υποθέσεων επεξεργάζεται και εξετάζει τον προϋπολογισμό του Κράτους. Στην ίδια επιτροπή ανατίθεται ειδικά και η εξέταση του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους.

4. Η επιτροπή δημόσιας διοίκησης, δημόσιας τάξης και δικαιοσύνης γνωμοδοτεί σχετικά με τις κατά τα άρθρα 61 και 62 του Συντάγματος αιτήσεις για δίωξη των Βουλευτών.

Λειτουργία των διαρκών επιτροπών

Άρθρο 33

1. Οι εργασίες των διαρκών επιτροπών της Ολομέλειας της Βουλής διακόπτονται με την κήρυξη της λήξης της τακτικής συνόδου, στην αρχή της οποίας συστάθηκαν και αρχίζουν εκ νέου από τη λήξη της λειτουργίας του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής έως τη σύσταση της αντίστοιχης επιτροπής της νέας τακτικής συνόδου.

2. Οι εργασίες των διαρκών επιτροπών του Τμήματος διακοπής διαρκούν έως τη λήξη της λειτουργίας του Τμήματος τούτου.

3. Οι εργασίες των διαρκών επιτροπών της Ολομέλειας της Βουλής που διακόπηκαν με τη λήξη της τακτικής συνόδου συνεχίζονται από το σημείο που διακόπηκαν από τις αντίστοιχες διαρκείς επιτροπές του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής. Οι εργασίες των διαρκών επιτροπών του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής που διακόπηκαν με την έναρξη της νέας τακτικής συνόδου συνεχίζονται από τις αντίστοιχες διαρκείς επιτροπές της Ολομέλειας της Βουλής.

4. Οι διαρκείς επιτροπές του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής συνεχίζουν με κάθε νέα τους σύνθεση τις εργασίες της αντίστοιχης προηγούμενης από το σημείο που διακόπηκαν.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, η λειτουργία των διαρκών επιτροπών ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 89 έως 91.

Εκλογή προεδρείου

Άρθρο 34

1. Μετά τη σύστασή τους οι διαρκείς επιτροπές καλούνται από τον Πρόεδρο της Βουλής σε χωριστές συνεδριάσεις για την εκλογή των προεδρείων τους. Κάθε προεδρείο αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και το Γραμματέα.

2. Στις συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών για την εκλογή των προεδρείων τους προεδρεύει ο Πρόεδρος ή ένας από τους Αντιπροέδρους της Βουλής χωρίς δικαίωμα ψήφου.

3. Η εκλογή των μελών των προεδρείων γίνεται με μυστική ψηφοφορία.

4. Ο Πρόεδρος εκλέγεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών της επιτροπής. Αν δεν συγκεντρωθεί η απόλυτη πλειοψηφία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται αμέσως μεταξύ των δύο πρώτων σε ψήφους και εκλέγεται Πρόεδρος ο Βουλευτής που συγκέντρωσε τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών της επιτροπής.

5. Ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας κάθε επιτροπής εκλέγονται με τη σχετική πλειοψηφία των παρόντων μελών της.

6. Τα προεδρεία των διαρκών επιτροπών έχουν όλες τις αρμοδιότητες του Προεδρείου της Βουλής στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, εκτός από τις αρμοδιότητες που δεν προσιδιάζουν στη φύση και στην αποστολή των επιτροπών.

Αντικατάσταση και αναπλήρωση μελών

Άρθρο 35

1. Τα μέλη των διαρκών επιτροπών που παραιτούνται από αυτές αντικαθίστανται από άλλους Βουλευτές

της ίδιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

2. Τα μέλη των διαρκών επιτροπών που απουσιάζουν ή κωλύονται για οποιονδήποτε λόγο να ασκήσουν τα καθήκοντά τους αναπληρώνονται από άλλους Βουλευτές της ίδιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

3. Τις αντικαταστάσεις και τις αναπληρώσεις των μελών των διαρκών επιτροπών ενεργεί ο Πρόεδρος της Βουλής με αποφάσεις που εκδίδει ύστερα από πρόταση του Προέδρου της οικείας Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή του εξουσιοδοτημένου αναπληρωτή του.

Σύγκληση συνεδριάσεων

Άρθρο 36

1. Οι συγκεκριμένες ημέρες, ώρες και αίθουσες συνεδριάσεων των διαρκών επιτροπών καθορίζονται με αποφάσεις του Προέδρου της Βουλής.

2. Οι συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών της Ολομέλειας της Βουλής είναι πρωινές και των διαρκών επιτροπών του Τμήματος διακοπής των εργασιών απογευματινές, αν δεν συμπίπτουν με συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Βουλής.

3. Οι διαρκείς επιτροπές συγκαλούνται σε συνεδρίαση από τον Πρόεδρό τους και σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον Αντιπρόεδρό τους. Αν απουσιάζει ή κωλύεται και αυτός, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση, οι διαρκείς επιτροπές συγκαλούνται σε συνεδρίαση από τον Πρόεδρο της Βουλής.

4. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος διαρκούς επιτροπής δεν παρευρίσκεται στη συνεδρίαση τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Βουλευτής της πρώτης σε δύναμη Κοινοβουλευτικής Ομάδας που έχει τη μεγαλύτερη βουλευτική θητεία. Μεταξύ περισσοτέρων προηγείται ο πρεσβύτερος στην ηλικία Βουλευτής της παραπάνω Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

5. Οι διαρκείς επιτροπές συγκαλούνται πάντοτε σε συνεδρίαση όταν το ζητήσει η Κυβέρνηση.

6. Κάθε διαρκής επιτροπή μπορεί να συγκαλείται μία φορά το μήνα για την επεξεργασία και εξέταση εκκρεμών προτάσεων νόμων της αρμοδιότητάς της.

Παράσταση στις συνεδριάσεις

Άρθρο 37

1. Οι Βουλευτές έχουν υποχρέωση να παρευρίσκονται στις συνεδριάσεις της διαρκούς επιτροπής της οποίας είναι τακτικά μέλη ή στην οποία ορίζονται αναπληρωτές.

2. Στα παρόντα μέλη των διαρκών επιτροπών χορηγείται για κάθε πλήρη συνεδρίαση της επιτροπής της οποίας είναι τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη αποζημίωση, που ορίζεται σε ένα εικοστό (1/20) της συνολικής αποζημίωσης.

3. Οι Βουλευτές που δεν ανήκουν στη δύναμη διαρκούς επιτροπής μπορούν να παρακολουθούν τις εργασίες της, χωρίς όμως δικαίωμα λόγου και ψήφου.

4. Οι Υπουργοί και οι νόμιμοι αναπληρωτές τους μπορούν να παρίστανται στις συνεδριάσεις και να παίρνουν μέρος στις συζητήσεις των διαρκών επιτροπών. Επίσης μπορεί να παρίστανται οι κατά την κρίση του Υπουργού απαραίτητοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

5. Οι διαρκείς επιτροπές μπορούν να ζητήσουν την παρουσία του αρμόδιου Υπουργού ή του νόμιμου αναπληρωτή του, αν την κρίνουν αναγκαία. Στην περίπτωση αυτή η παρουσία του Υπουργού ή του νόμιμου αναπληρωτή του είναι υποχρεωτική, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων.

Ακροάσεις εξωκοινοβουλευτικών προσώπων

Άρθρο 38

1. Οι συνεδριάσεις των διαρκών επιτροπών δεν είναι δημόσιες.

2. Προκειμένου για μεγάλης σημασίας σχέδια ή προτάσεις νόμων, οι διαρκείς επιτροπές μπορούν να καλούν σε ακρόαση δημόσιους λειτουργούς ή υπαλλήλους, εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδικαλιστικών οργανώσεων ή άλλων κοινωνικών φορέων, καθώς και εμπειρογνώμονες, που είναι σε θέση να τις διαφωτίσουν σε ειδικά ή τεχνικά ζητήματα.

3. Η ακρόαση των κατά την προηγούμενη παράγραφο εξωκοινοβουλευτικών προσώπων μπορεί να αποφασιστεί από τη διαρκή επιτροπή κατά την πρώτη συνεδρίασή της μετά πρόταση του αρμόδιου Υπουργού ή του ενός δεκάτου (1/10) του όλου αριθμού των μελών της επιτροπής. Η σχετική πρόταση πρέπει να αναφέρει τα ονόματα και την ιδιότητα των προσώπων που προτείνονται για ακρόαση, καθώς και το αντικείμενο για το οποίο πρόκειται να διαφωτίσουν την επιτροπή.

4. Στη συζήτηση της κατά την προηγούμενη παράγραφο πρότασης μετέχουν ο παριστάμενος Υπουργός ή ο πρώτος από τα μέλη της επιτροπής που υπογράφουν την πρόταση και ένας από τους αντιλέγοντες. Η ομιλία δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας για κάθε ομιλητή.

5. Η απόφαση της διαρκούς επιτροπής που δέχεται την πρόταση για ακρόαση εξωκοινοβουλευτικών προσώπων πρέπει να καθορίζει τα πρόσωπα που πρόκειται να κληθούν και το αντικείμενο της ακρόασης. Σε περίπτωση πρόσκλησης τριών τουλάχιστον εκπροσώπων φορέων, το ένα τρίτο (1/3) από αυτούς πρέπει να προέρχεται από πρόσωπα που έχουν προταθεί από τη μειοψηφία της επιτροπής. Η πρόσκληση των προσώπων αυτών στην επιτροπή γίνεται από τον Πρόεδρό της. Δημόσιοι λειτουργοί και υπάλληλοι καλούνται διαμέσου του αρμόδιου Υπουργού.

6. Τα καλούμενα για ακρόαση πρόσωπα απαντούν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις του Προέδρου της επιτροπής. Τα μέλη της επιτροπής μπορούν να υποβάλλουν ερωτήσεις, μετά προηγούμενη άδεια του Προέδρου της.

7. Η ακρόαση κάθε καλούμενου προσώπου γίνεται χωριστά, εκτός αν η επιτροπή αποφασίσει διαφορετικά.

8. Οι ακροάσεις για κάθε υπό επεξεργασία σχέδιο ή πρόταση νόμου δεν μπορούν να υπερβούν συνολικά

τις τέσσερις ώρες, που εξαντλούνται υποχρεωτικά σε μία μόνο συνεδρίαση.

Ψηφοφορίες και αποφάσεις

Άρθρο 39

1. Η φανερή ψηφοφορία στις διαρκείς επιτροπές γίνεται μόνο με ανάταση του χεριού.
2. Σε περίπτωση ισοψηφίας επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία και μετά νέα ισοψηφία η διάταξη ή το ζήτημα που τέθηκε σε ψηφοφορία απορρίπτεται.
3. Οι διαρκείς επιτροπές αποφασίζουν με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των μελών της.
4. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός Βουλευτών για να ληφθεί απόφαση ο Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να διακόψει τη συνεδρίαση για δύο ώρες. Μετά την επανάληψη της συνεδρίασης η επιτροπή αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το ένα τέταρτο (1/4) του όλου αριθμού των μελών της.

Πρακτικά των συνεδριάσεων και ανακοινώσεις στον Τύπο

Άρθρο 40

1. Για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής τηρούνται συνοπτικά πρακτικά, στα οποία καταχωρίζονται: η περίληψη των συζητήσεων, οι προτάσεις, οι προσθήκες, οι τροπολογίες που έγιναν δεκτές, το αποτέλεσμα των ψηφοφοριών και οι αποφάσεις.
2. Η διαρκής επιτροπή μπορεί να αποφασίσει την τήρηση στενογραφημένων πρακτικών των συνεδριάσεων για ένα συγκεκριμένο σχέδιο ή μία συγκεκριμένη πρόταση νόμου.
3. Τα συνοπτικά ή στενογραφημένα πρακτικά υπογράφονται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα της διαρκούς επιτροπής.
4. Τα πρακτικά των διαρκών επιτροπών φυλάσσονται μαζί με τα σχετικά έγγραφα στο αρχείο κάθε επιτροπής και κατατίθενται στο τέλος κάθε βουλευτικής περιόδου στο Αρχείο της Βουλής.
5. Στο τέλος κάθε συνεδρίασης το προεδρείο της διαρκούς επιτροπής δίνει ανακοίνωση στον Τύπο, στην οποία αναφέρει το αντικείμενο των εργασιών της, τα πρόσωπα που τυχόν άκουσε, τον αριθμό των παρόντων Βουλευτών και το αποτέλεσμα των ψηφοφοριών.

Γραμματείες των διαρκών επιτροπών

Άρθρο 41

Κάθε διαρκής επιτροπή έχει δική της γραμματεία, η οποία στελεχώνεται, με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, από ένα γραμματέα και το αναγκαίο διοικητικό και άλλων ειδικοτήτων προσωπικό για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή του έργου της.

Β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Σύσταση - σύνθεση - αρμοδιότητες

Άρθρο 42

1. Αν οι ανάγκες του νομοθετικού έργου της Βουλής το επιβάλλουν ή αυτό κρίνεται αναγκαίο για την επεξεργασία και εξέταση συγκεκριμένων σχεδίων ή προτάσεων νόμων και το ζητήσει η Κυβέρνηση, ο Πρόεδρος της Βουλής συνιστά ειδικές επιτροπές στις οποίες παραπέμπονται τα σχέδια ή οι προτάσεις νόμων για τη σχετική επεξεργασία.
2. Οι ειδικές επιτροπές αποτελούνται από το ένα δέκατο (1/10) έως το ένα δέκατο πέμπτο (1/15) του όλου αριθμού των Βουλευτών.
3. Οι διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 3, 5 και 6 του Κανονισμού εφαρμόζονται και για τις ειδικές επιτροπές.

Λειτουργία των ειδικών επιτροπών

Άρθρο 43

1. Η λειτουργία των ειδικών επιτροπών διαρκεί εωσότου πάρουν οριστική απόφαση για τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων για την επεξεργασία και εξέταση των οποίων συστάθηκαν. Σε κάθε περίπτωση οι ειδικές επιτροπές διαλύονται αυτοδικαίως με τη λήξη των εργασιών της τακτικής συνόδου κατά τη διάρκεια της οποίας συστάθηκαν.
2. Οι διατάξεις των άρθρων 34 έως 40 και 89 έως 91 του Κανονισμού εφαρμόζονται και στις ειδικές επιτροπές.
3. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, η λειτουργία των ειδικών επιτροπών ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 33.

Γ) ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΑ Η ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Σύσταση - σύνθεση - αρμοδιότητες

Άρθρο 44

1. Η Βουλή μπορεί με απόφασή της, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, να συνιστά επιτροπή από μέλη της για τη μελέτη εθνικών ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζητημάτων. Ανάλογες προτάσεις μπορούν να υποβάλουν μία φορά σε κάθε σύνοδο και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.
2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο πρόταση υποβάλλεται στον Πρόεδρο της Βουλής και εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη μετά την πάροδο μιας εβδομάδας από την υποβολή της. Η πρόταση συζητείται σε ημέρα κοινοβουλευτικού ελέγχου και η συζήτηση τερματίζεται σε μία συνεδρίαση.
3. Οι επιτροπές για εθνικά ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζητήματα αποτελούνται από το ένα δέκατο (1/10) έως ένα δέκατο πέμπτο (1/15) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

4. Η συγκρότηση των κατά την προηγούμενη παράγραφο επιτροπών, αν η Βουλή αποφασίσει τη σύστασή τους, γίνεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, η οποία ανακοινώνεται και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

5. Οι διατάξεις του άρθρου 31 παρ. 3, 5 και 6 του Κανονισμού εφαρμόζονται αναλόγως και στις επιτροπές του παρόντος άρθρου.

6. Η απόφαση της Βουλής που συνιστά επιτροπή για εθνικό ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζήτημα πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο με το οποίο θα ασχοληθεί η επιτροπή και να καθορίζει προθεσμία υποβολής των προτάσεών της. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με νεότερες αποφάσεις της Βουλής.

Λειτουργία των επιτροπών

Άρθρο 45

1. Η λειτουργία των επιτροπών για εθνικά ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζητήματα διαρκεί όσο χρόνο απαιτεί η μελέτη του αντικειμένου για το οποίο συστάθηκαν, κατά τους όρους του άρθρου 44 παρ. 6. Σε κάθε περίπτωση οι επιτροπές αυτές διαλύονται αυτοδικαίως με τη λήξη της βουλευτικής περιόδου ή τη διάλυση της Βουλής.

2. Οι επιτροπές μελετούν το ζήτημα πού καθορίζει η απόφαση της Βουλής για τη σύστασή τους και συντάσσουν έκθεση στην οποία καταχωρίζονται οι προτάσεις τους και η γνώμη της τυχόν μειοψηφίας. Η έκθεση υποβάλλεται στη Βουλή και στην Κυβέρνηση και έχει συμβουλευτικό χαρακτήρα.

3. Οι διατάξεις των άρθρων 34 έως 36, 37 παρ. 1, 3-5, 38 έως 40 και 89 έως 91 του Κανονισμού εφαρμόζονται αναλόγως και στις επιτροπές του παρόντος άρθρου.

4. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, η λειτουργία των επιτροπών για εθνικά ή γενικότερου ενδιαφέροντος ζητήματα ρυθμίζεται από τις διατάξεις του άρθρου 33. Οι επιτροπές αυτές σε καμιά περίπτωση δεν ασκούν ανακριτικά έργα και δεν έχουν τις αρμοδιότητες των εξεταστικών επιτροπών.

Δ) ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Σύσταση - σύνθεση

Άρθρο 46

1. Στην αρχή κάθε βουλευτικής περιόδου ο Πρόεδρος της Βουλής συνιστά την Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής και στην αρχή κάθε συνόδου την επιτροπή οικονομικών της Βουλής και την επιτροπή βιβλιοθήκης της Βουλής.

2. Η Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής αποτελείται από τον Πρόεδρο της Βουλής ως Πρόεδρο και εννέα Βουλευτές, από τους οποίους οι τέσσερις προέρχονται από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες της Αντιπολίτευσης.

3. Η επιτροπή οικονομικών της Βουλής αποτελείται από τους τρεις Κοσμήτορες της Βουλής και τέσσερις Βουλευτές, από τους οποίους οι δύο προέρχονται από τις δύο μεγαλύτερες σε δύναμη Κοινοβουλευτικές Ομάδες της Αντιπολίτευσης.

4. Η επιτροπή της βιβλιοθήκης της Βουλής αποτελείται από τους τρεις Κοσμήτορες της Βουλής και τέσσερις Βουλευτές, από τους οποίους οι δύο προέρχονται από τις δύο μεγαλύτερες σε δύναμη Κοινοβουλευτικές Ομάδες της Αντιπολίτευσης.

5. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί, κατά την κρίση του, να συνιστά επιτροπές από Βουλευτές, ανάλογα με τη δύναμη των Κομμάτων, προσδιορίζοντας ταυτόχρονα και το αντικείμενο της αρμοδιότητάς τους.

6. Ο ορισμός των μελών των επιτροπών εσωτερικών θεμάτων της Βουλής γίνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής με ελεύθερη επιλογή.

Αρμοδιότητες

Άρθρο 47

1. Η Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής: α) επεξεργάζεται και εξετάζει τα σχέδια και τις προτάσεις μεταβολής του Κανονισμού και συντάσσει τη σχετική έκθεση προς τη Βουλή· β) εντάσσει τις μεταβολές του Κανονισμού της Βουλής στο αρχικό κείμενο και προβαίνει στην κωδικοποίηση των παλαιών και των νέων διατάξεων του Κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 118· γ) εγκρίνει, μετά πρόταση του Προέδρου της Βουλής, τη σύνταξη νέων ή τη μεταβολή των ισχυόντων κανονισμών λειτουργίας της επιστημονικής υπηρεσίας και της βιβλιοθήκης της Βουλής.

2. Η επιτροπή οικονομικών της Βουλής: α) παρακολουθεί την πορεία των δαπανών της Βουλής και υποβάλλει κάθε τρίμηνο σχετική έκθεση στον Πρόεδρο της Βουλής· β) υποβάλλει προτάσεις στον Πρόεδρο της Βουλής για την ενέργεια ή την περιστολή συγκεκριμένων δαπανών· γ) επεξεργάζεται και εξετάζει, υπό την προεδρία, ειδικά στην περίπτωση αυτήν. του Προέδρου της Βουλής, τον προϋπολογισμό, τον ισολογισμό και τον απολογισμό της Βουλής και συντάσσει τις κατά το άρθρο 120 εκθέσεις προς τη Βουλή.

3. Η επιτροπή βιβλιοθήκης της Βουλής: α) εποπτεύει την εν γένει λειτουργία της βιβλιοθήκης της Βουλής και προτείνει στον Πρόεδρο της Βουλής κάθε αναγκαία, κατά την κρίση της, οργανωτική μεταβολή· β) έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον Οργανισμό της Βουλής (Κανονισμός της Βουλής, μέρος β΄) και τον κανονισμό εσωτερικής λειτουργίας της βιβλιοθήκης.

Λειτουργία των επιτροπών για τα εσωτερικά θέματα της Βουλής

Άρθρο 48

1. Η λειτουργία της Επιτροπής Κανονισμού λήγει με τη διάλυση της Βουλής ή τη λήξη της βουλευτικής περιόδου και των επιτροπών οικονομικών και βιβλιο-

θήκης της Βουλής με τη σύσταση των αντίστοιχων νέων επιτροπών της τακτικής συνόδου.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 34 εφαρμόζονται και για την εκλογή του προεδρείου των επιτροπών εσωτερικών θεμάτων της Βουλής με την επιφύλαξη του άρθρου 46 παρ. 2.

3. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος των επιτροπών οικονομικών και βιβλιοθήκης της Βουλής προέρχονται από τους Κοσμήτορες της Βουλής.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 35, 36, 37 παρ. 1, 3-5, 38 έως 40 και 89 έως 91 εφαρμόζονται αναλόγως και στις επιτροπές εσωτερικών θεμάτων της Βουλής.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, η λειτουργία των επιτροπών εσωτερικών θεμάτων της Βουλής ρυθμίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 33 και 34.

Ε) ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Άρθρο 49

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής συγκροτεί τις επιτροπές, τις αντιπροσωπείες και τις αποστολές που προβλέπονται από τις διεθνείς συνθήκες ή που κρίνει ότι είναι απαραίτητες για την προαγωγή της διεθνούς συνεργασίας της Βουλής με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κοινοβούλια άλλων χωρών και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

2. Στις επιτροπές, τις αντιπροσωπείες και τις αποστολές της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να μετέχουν και άλλα υπηρεσιακά ή μη πρόσωπα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου τους.

3. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής προσδιορίζονται η δαπάνη και η αποζημίωση των προσώπων που μετέχουν στις επιτροπές, τις αντιπροσωπείες και τις αποστολές αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄: ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Σύνταξη και διανομή

Άρθρο 50

1. Η Ολομέλεια και τα Τμήματα της Βουλής συγκαλούνται σε συνεδρίαση με την ημερήσια διάταξη των εργασιών τους.

2. Η ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Βουλής συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής στο τέλος κάθε εβδομάδας και περιέχει τα θέματα όλων των συνεδριάσεων της επόμενης εβδομάδας.

3. Η ειδική ημερήσια διάταξη συντάσσεται για την Ολομέλεια της Βουλής και μόνο για τα θέματα που καθορίζονται από το άρθρο 51 παρ. 3 και 4.

4. Η ημερήσια διάταξη διανέμεται στους Βουλευτές και αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Βουλής τουλάχιστο δύο ημέρες πριν από την ημερομηνία της πρώτης συνεδρίασης που ορίζεται σ' αυτήν.

5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως ύστερα από εμβόλιμες συνεδριάσεις που γίνονται σε ημέρες αργίας, η ημερήσια διάταξη μπορεί να διανεμηθεί και χωρίς τους περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου.

6. Συμπληρωματική ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Βουλής συντάσσεται όταν το απαιτούν οι ανάγκες των εργασιών της Βουλής και διανέμεται χωρίς τους περιορισμούς της παρ. 4.

Περιεχόμενο

Άρθρο 51

1. Στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής εγγράφονται: α) τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων που εισάγονται για συζήτηση και ψήφιση ή μόνο για ψήφιση στο σύνολο· β) τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου· γ) κάθε άλλο θέμα που εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Βουλής.

2. Στην ημερήσια διάταξη δεν εγγράφονται: α) οι αιτήσεις των Βουλευτών για χορήγηση άδειας απουσίας· β) η δόση του όρκου από μεμονωμένους Βουλευτές κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και γ) οι ανακοινώσεις του Προέδρου της Βουλής κατά το άρθρο 63.

3. Στην ειδική ημερήσια διάταξη εγγράφονται: α) η ορκωμοσία των Βουλευτών στην αρχή της βουλευτικής περιόδου και οι αιτήσεις για δίωξή τους κατά τα άρθρα 61 και 62 του Συντάγματος· β) η εκλογή του Προέδρου και των λοιπών μελών του Προεδρείου της Βουλής, οι προτάσεις μομφής κατά του Προέδρου ή μέλους του Προεδρείου· γ) τα σχέδια μεταβολής των διατάξεων του Κανονισμού της Βουλής· δ) η πρόταση για τη σύσταση των Τμημάτων της Βουλής κατά το άρθρο 70 παρ. 2 του Συντάγματος· ε) η πρόταση για τη χορήγηση της άδειας της Βουλής για την παράταση της ισχύος του διατάγματος που θέτει τη χώρα σε κατάσταση ανάγκης, σύμφωνα με το άρθρο 48 του Συντάγματος· στ) η ανακοίνωση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης και οι απαντήσεις των μελών της Βουλής σ' αυτές, οι προτάσεις εμπιστοσύνης και δυσπιστίας προς την Κυβέρνηση ή μέλος της και οι προτάσεις κατηγορίας κατά των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών κατά το άρθρο 86 του Συντάγματος· ζ) η εκλογή και η δόση του όρκου του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι προτάσεις για τη διαπίστωση της αδυναμίας του να ασκήσει τα καθήκοντά του, κατά το άρθρο 34 παρ. 2 του Συντάγματος και οι προτάσεις κατηγορίας εναντίον του, κατά το άρθρο 49 του Συντάγματος· η) οι προτάσεις αναθεώρησης του Συντάγματος και κατά τα δύο στάδια που προβλέπονται από το άρθρο 110 του Συντάγματος.

4. Στην ειδική ημερήσια διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εγγράφονται επίσης κάθε άλλη πρόταση και κάθε άλλο θέμα, που δεν ανήκουν στο νομοθετικό ή το ελεγκτικό έργο της Βουλής, για το οποίο το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός απαιτούν ειδική συζήτηση και απόφαση της Βουλής.

5. Η ειδική ημερήσια διάταξη μπορεί να περιέχει περισσότερα του ενός θέματα, εκτός αν το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός της Βουλής ορίζουν διαφορετικά.

Προτεραιότητα εγγραφής των θεμάτων στην ημερήσια διάταξη

Άρθρο 52

1. Στην ημερήσια διάταξη εγγράφονται από τον Πρόεδρο της Βουλής κατά προτεραιότητα τα θέματα για τα οποία το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός της Βουλής το προβλέπουν ή ορίζουν προθεσμίες μέσα στις οποίες η Βουλή πρέπει να συζητήσει και να λάβει αποφάσεις ή απλώς να συζητήσει.

2. Στην ημερήσια διάταξη της τελευταίας Πέμπτης κάθε μηνός εγγράφονται κατά προτεραιότητα εκκρεμείς προτάσεις νόμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ

Ημέρες συνεδριάσεων της Ολομέλειας και των Τμημάτων

Άρθρο 53

1. Η Ολομέλεια της Βουλής συνεδριάζει τρεις φορές την εβδομάδα, τη Δευτέρα, την Τετάρτη και την Πέμπτη, για τη διεξαγωγή του νομοθετικού έργου και δύο φορές την εβδομάδα, την Τρίτη και την Παρασκευή, για την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Κατ' εξαίρεση η Ολομέλεια και τα Τμήματα της Βουλής μπορούν να συνεδριάσουν και άλλες ημέρες της εβδομάδας.

2. Τα Τμήματα των συνόδων της Βουλής συνεδριάζουν τις ίδιες ημέρες που συνεδριάζει και η Ολομέλεια της Βουλής για τη διεξαγωγή του νομοθετικού έργου, σε διαφορετικές όμως από την Ολομέλεια ώρες.

3. Τα Τμήματα των συνόδων της Βουλής μπορούν να συνεδριάζουν ταυτοχρόνως.

4. Το Τμήμα διακοπής των εργασιών της Βουλής συνεδριάζει τρεις τουλάχιστον ημέρες της εβδομάδας, που καθορίζονται από τον Πρόεδρο της Βουλής.

5. Στην αρχή κάθε συνόδου η Βουλή μπορεί, μετά σχετική πρόταση της Διάσκεψης των Προέδρων, να ορίσει ημέρες συνεδριάσεων της Ολομέλειας και των Τμημάτων διαφορετικές από εκείνες που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού.

Ώρες έναρξης των συνεδριάσεων

Άρθρο 54

1. Οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής αρχίζουν μεταξύ της 18.00 και 19.00 ώρας, εκτός από τη συνεδρίαση της Παρασκευής, η οποία αρχίζει μεταξύ της 10.00 και 11.00 ώρας.

2. Η έναρξη των συνεδριάσεων των Τμημάτων των συνόδων της Βουλής καθορίζεται από την ημερήσια διάταξη.

3. Η έναρξη των συνεδριάσεων του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής ορίζεται με την απόφαση του Προέδρου της Βουλής που καθορίζει τη σύνθεσή τους.

4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Βουλή μπορεί, μετά πρόταση του Προέδρου της, να ορίσει ώρα έναρξης μιας ή περισσότερων συνεδριάσεων διαφορετική από εκείνη που καθορίζεται στις προηγούμενες παραγράφους.

Καταμερισμός της κοινοβουλευτικής εργασίας στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας

Άρθρο 55

1. Στις συνεδριάσεις νομοθετικής εργασίας της Τετάρτης και της Πέμπτης επιτρέπεται η συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων. Η συζήτηση αυτή γίνεται στην αρχή της συνεδρίασης και δεν μπορεί να διαρκέσει λιγότερο από μία και περισσότερο από μιάμιση ώρα.

2. Στις συνεδριάσεις κοινοβουλευτικού ελέγχου επιτρέπεται η ψήφιση στο σύνολο σχεδίων και προτάσεων νόμων. Με ομόφωνη γνώμη των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, που εγκρίνεται από τη Βουλή, επιτρέπεται η συζήτηση και ψήφιση κατεπειγόντων σχεδίων νόμων πριν από την έναρξη ή μετά τη λήξη του κοινοβουλευτικού ελέγχου.

Δημοσιότητα των συνεδριάσεων και υποχρεώσεις των ακροατών

Άρθρο 56

1. Η Ολομέλεια και τα Τμήματα της Βουλής συνεδριάζουν στο βουλευτήριο.

2. Οι συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Βουλής είναι δημόσιες με την επιφύλαξη των διατάξεων του επόμενου άρθρου.

3. Οι πολίτες παρακολουθούν τις συνεδριάσεις της Ολομέλειας και των Τμημάτων της Βουλής από τα γενικά θεωρεία της αίθουσας συνεδριάσεων, αν έχουν εφοδιαστεί με την απαραίτητη άδεια εισόδου.

4. Οι άδειες εισόδου υπογράφονται από τον Πρόεδρο της Βουλής ή από ειδικώς εξουσιοδοτημένο όργανο, παραδίδονται στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες ανάλογα με τη δύναμή τους και διανέμονται από τους Βουλευτές.

5. Η είσοδος στα ειδικά θεωρεία ρυθμίζεται από τον Πρόεδρο της Βουλής.

6. Οι ακροατές απαγορεύεται να φέρουν όπλα, εκρηκτικές ύλες και οποιασδήποτε φύσης επικίνδυνα αντικείμενα. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να διατάξει τη σωματική έρευνα των ακροατών και να απαγορεύσει στους τυχόν ύποπτους την είσοδο στο βουλευτήριο ή να τους απομακρύνει από τα θεωρεία της αίθουσας συνεδριάσεων.

7. Οι ακροατές οφείλουν να έχουν ευπρεπή εμφάνιση, να τηρούν απόλυτη ησυχία και να μην καπνίζουν. Απαγορεύεται στους ακροατές οποιαδήποτε εκδήλωση επιδοκιμασίας ή αποδοκιμασίας με επευφημίες, κραυγές, χειροκροτήματα ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, καθ' όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης.

8. Ο ακροατής που δεν συμμορφώνεται με όσα ορίζει η προηγούμενη παράγραφος απομακρύνεται με εντολή του Προέδρου από τα θεωρεία. Σε περίπτωση σοβαρών παραβάσεων οδηγείται με εντολή του Προέδρου στις αρμόδιες αρχές.

9. Αν τυχόν δημιουργηθεί θόρυβος στο ακροατήριο και η ησυχία δεν μπορεί να επιβληθεί με άλλον τρόπο, ο Πρόεδρος διατάσσει την εκκένωση του θεωρείου όπου σημειώθηκε ο θόρυβος και με τη συγκατάθεση της Βουλής όλων των θεωρείων.

10. Όποιος μέσα στο βουλευτήριο εξυβρίζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τα μέλη της Βουλής και της Κυβέρνησης ή περιυβρίζει τη Βουλή, την Κυβέρνηση τη Δικαιοσύνη και οποιαδήποτε γνωστή θρησκεία ή διαπράττει άλλη αξιόποινη πράξη συλλαμβάνεται αμέσως και μετά διαταγή του Προέδρου παραπέμπεται στις αρμόδιες αρχές.

11. Ο Πρόεδρος της Βουλής καθορίζει με αποφάσεις του τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της τάξης στα θεωρεία της αίθουσας συνεδριάσεων, χωρίς να παρακωλύεται το δικαίωμα των πολιτών για την παρακολούθηση των συζητήσεων.

Μυστικές συνεδριάσεις

Άρθρο 57

1. Η Ολομέλεια της Βουλής μπορεί να αποφασίσει να διασκεφθεί σε μυστική συνεδρίαση ύστερα από αίτηση της Κυβέρνησης ή πρόταση που υπογράφεται από δεκαπέντε (15) τουλάχιστο Βουλευτές.

2. Η αίτηση ή η πρόταση εισάγονται για συζήτηση σε μυστική συνεδρίαση το αργότερο μέσα σε πέντε ημέρες από την υποβολή τους. Στη συζήτηση μετέχουν οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ο πρώτος από τους Βουλευτές που υπογράφουν την πρόταση, καθένας για δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας, και η Κυβέρνηση.

3. Η μυστική συνεδρίαση συνεχίζεται χωρίς διακοπή. Στο τέλος της συνεδρίασης αυτής η Βουλή αποφασίζει αν πρέπει να επαναληφθεί η συζήτηση για το ίδιο θέμα σε δημόσια συνεδρίαση, καθώς και αν πρέπει να δημοσιευτούν τα πρακτικά της μυστικής συνεδρίασης.

4. Στις μυστικές συνεδριάσεις δεν επιτρέπεται η είσοδος και η παραμονή στην αίθουσα συνεδριάσεων οποιουδήποτε άλλου προσώπου. Τα πρακτικά των συζητήσεων τηρούνται από τους Γραμματείς της Βουλής με τη βοήθεια νεότερων Βουλευτών, που ορίζονται από τον Πρόεδρο.

5. Οι γενικοί κανόνες που ισχύουν για τις δημόσιες συνεδριάσεις εφαρμόζονται και στις μυστικές συνεδριάσεις, αν συμβιβάζονται με τη φύση τους και δεν τροποποιούνται από τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

Συμμετοχή και παράσταση στις συνεδριάσεις

Άρθρο 58

1. Στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας της Βουλής μετέχουν οι Βουλευτές και τα μέλη της Κυβέρνησης.

2. Στις συνεδριάσεις των Τμημάτων της Βουλής μετέχουν οι Βουλευτές που είναι μέλη τους. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων που δεν είναι τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη Τμήματος μετέχουν στις συνεδριάσεις του, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

3. Στις συνεδριάσεις διαρκών ή ειδικών επιτροπών της Βουλής μετέχουν οι Βουλευτές που είναι μέλη τους. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4. Οι Βουλευτές μπορούν να παρίστανται χωρίς δικαίωμα λόγου και ψήφου στις συνεδριάσεις των Τμημάτων και των διαρκών ή ειδικών επιτροπών και όταν δεν είναι τακτικά μέλη ή δεν αναπληρώνουν τακτικά μέλη.

Κήρυξη έναρξης, λήξης και διακοπής των συνεδριάσεων

Άρθρο 59

1. Ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη των συνεδριάσεων της Βουλής και με τη συγκατάθεσή της τη λήξη τους.

2. Πριν από την αναγγελία της λήξης της συνεδρίασης ο Πρόεδρος ενημερώνει τη Βουλή για την ημέρα, την ώρα και το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης της επόμενης συνεδρίασης.

3. Ο Πρόεδρος μπορεί να διακόπτει τη συνεδρίαση για ορισμένο χρόνο, που τον ανακοινώνει στη Βουλή κατά την αναγγελία της διακοπής.

4. Αν τυχόν η συνεδρίαση γίνει θορυβώδης και ο Πρόεδρος δεν μπορεί να επαναφέρει την τάξη, εγείρεται από τη θέση του, προειδοποιώντας τους Βουλευτές ότι βρίσκεται στην ανάγκη να διακόψει τη συνεδρίαση. Αν και μετά την ενέργειά του αυτή δεν αποκατασταθεί η τάξη, ο Πρόεδρος διακόπτει τη συνεδρίαση για ορισμένο χρόνο, που τον ανακοινώνει κατά την αναγγελία της απόφασής του για τη διακοπή. Κατά τη διάρκεια της διακοπής οι Βουλευτές αποχωρούν από την αίθουσα των συνεδριάσεων.

Είσοδος και παραμονή στην αίθουσα των συνεδριάσεων

Άρθρο 60

1. Δικαίωμα εισόδου και παραμονής στην αίθουσα των συνεδριάσεων έχουν μόνο όσοι δικαιούνται να μετέχουν ή να παρίστανται σ' αυτές, καθώς και οι αρμόδιοι υπάλληλοι της Βουλής που εκτελούν υπηρεσία σύμφωνα με τις εντολές του Προέδρου.

2. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί, μετά σχετική αίτηση του αρμόδιου Υπουργού, να επιτρέψει την είσοδο και την παραμονή στην αίθουσα των συνεδριάσεων των απαραίτητων υπηρεσιακών παραγόντων και συνεργατών του.

3. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί μετά σχετική αίτηση των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων να επιτρέψει την είσοδο και την παραμονή στην αίθουσα

των συνεδριάσεων προσώπου της υπηρεσίας τους.

4. Οι άδειες εισόδου και παραμονής στην αίθουσα των συνεδριάσεων των προσώπων που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 3 δίνονται ειδικά για κάθε περίπτωση.

Τήρηση, επικύρωση και δημοσίευση των πρακτικών

Άρθρο 61

1. Οι αγορεύσεις των ομιλητών, καθώς και όλα όσα συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, καταγράφονται λέξη προς λέξη στα πρακτικά, που δημοσιεύονται σε ιδιαίτερα τεύχη με τον τίτλο «Πρακτικά Βουλής».

2. Η τήρηση των πρακτικών γίνεται με το στενογραφικό σύστημα ή με άλλα σύγχρονα τεχνικά μέσα και συστήματα, που τα ορίζει με απόφασή του ο Πρόεδρος της Βουλής.

3. Κάθε ομιλητής θεωρεί πριν από την εκτύπωσή τους τα πρακτικά που περιέχουν τις αγορεύσεις του. Για το σκοπό αυτόν οι ομιλητές μπορούν να πάρουν μία ώρα μετά το τέλος της συνεδρίασης και το αργότερο έως την 10.00 ώρα της επόμενης ημέρας ακριβή αποσπάσματα των πρακτικών που περιέχουν τις αγορεύσεις τους, που τα θεωρούν και τα επιστρέφουν στην αρμόδια υπηρεσία της Βουλής το αργότερο έως την 21.30 της επόμενης από τη συνεδρίαση ημέρας.

4. Η θεώρηση συνίσταται στον έλεγχο της πιστής καταγραφής των αγορεύσεων. Επιτρέπεται η διόρθωση των φραστικών ή αριθμητικών λαθών που οφείλονται σε παραδρομή ή αποδόθηκαν εσφαλμένα. Προσθήκες και μεταβολές σε όσα πράγματι λέχθηκαν δεν είναι επιτρεπτές· σε αντίθετη περίπτωση η αρμόδια υπηρεσία της Βουλής υποχρεούται να το αναφέρει στον Πρόεδρο που διηύθυνε τη συνεδρίαση, ο οποίος και αποφαίνεται αμετάκλητα για το παραδεκτό ή μη των προσθηκών ή των μεταβολών.

5. Σε περίπτωση που οι ομιλητές παραλείψουν να θεωρήσουν, μέσα στην προθεσμία της παρ. 3, τα αποσπάσματα των πρακτικών που περιέχουν τις αγορεύσεις τους, η θεώρηση γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής.

6. Τα τελικά κείμενα των πρακτικών τυπώνονται και διανέμονται στους Βουλευτές το αργότερο οκτώ ημέρες από την ημέρα της συνεδρίασης στην οποία αναφέρονται.

7. Η Βουλή επικυρώνει μετά πρόταση του Προέδρου της τα Πρακτικά χωρίς ψηφοφορία. Τα Πρακτικά που διανέμονται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης επικυρώνονται στο τέλος της ίδιας ή της επόμενης συνεδρίασης. Η επικύρωση των Πρακτικών που έχουν διανεμηθεί και αφορούν παλαιότερες συνεδριάσεις γίνεται στην αρχή ή κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

8. Οι τυχόν αντιρρήσεις ομιλητών σε συγκεκριμένο θέμα των Πρακτικών διατυπώνονται κατά την αναγγελία της πρότασης του Προέδρου για την επικύρωσή τους και μέσα σε πέντε (5) λεπτά της ώρας. Ο Πρόεδρος αφού δώσει τις αναγκαίες διασαφηνίσεις, ζητεί τη συγκατάθεση της Βουλής για τη διόρθωσή τους. Αν παρ' όλα αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν αντιρρήσεις, τα Πρακτικά επικυρώνονται με ψηφοφορία, που διεξάγεται με ανάταση ή έγερση και χωρίς συζήτηση.

9. Η Βουλή μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Πρόεδρο να επικυρώσει με ευθύνη του τα Πρακτικά, αν περιλαμβάνουν θέματα που έχουν επείγοντα χαρακτήρα ή επίκειται διακοπή των εργασιών της.

10. Τα Πρακτικά που επικυρώθηκαν σύμφωνα με τις τρεις προηγούμενες παραγράφους υπογράφονται από τον Πρόεδρο που είχε τη διεύθυνση της συνεδρίασης κατά την επικύρωσή τους και τους Γραμματείς που μετείχαν στη συνεδρίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ': ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 62

1. Η Βουλή συζητεί μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη και με τη σειρά που αναγράφονται σ' αυτήν, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από άλλες διατάξεις του Κανονισμού.

2. Ο λόγος είναι ελεύθερος.

3. Κανείς όμως δεν μπορεί να μιλήσει:

α) για οποιοδήποτε θέμα αν προηγουμένως δεν ζητήσει και λάβει την προς τούτο άδεια του Προέδρου της Βουλής·

β) για θέμα που δεν περιλαμβάνεται στην ημερήσια διάταξη, εκτός αν προβλέπεται ρητά από άλλες διατάξεις του Κανονισμού·

γ) περισσότερο από δύο φορές για το ίδιο θέμα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον Κανονισμό της Βουλής. Μόνο μετά πρόταση του Προέδρου και συναίνεση της Βουλής που χορηγείται χωρίς συζήτηση μπορεί να μιλήσει κάποιος για τρίτη φορά.

4. Στα χρονικά όρια της διάρκειας του λόγου που καθορίζονται από τον Κανονισμό περιλαμβάνεται και ο χρόνος των διακοπών που γίνονται με τη συναίνεση του ομιλητή.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό, η συζήτηση δεν τελειώνει πριν μιλήσουν όλοι όσοι ζήτησαν το λόγο ή αν δεν παραιτήθηκαν από αυτόν. Κατόπιν ο Πρόεδρος της Βουλής κηρύσσει περαιωμένη τη συζήτηση.

Ανακοινώσεις του Προέδρου προς τη Βουλή

Άρθρο 63

1. Αμέσως μετά την κήρυξη της έναρξης της συνεδρίασης και πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, ο Πρόεδρος ανακοινώνει στη Βουλή:

α) θέματα που έχουν εξαιρετική σημασία για το έθνος·

β) την κατάθεση σχεδίων και προτάσεων νόμων, εκθέσεων κοινοβουλευτικών επιτροπών, σχεδίων και προτάσεων μεταβολής του Κανονισμού της Βουλής και προτάσεων αναθεώρησης του Συντάγματος·

γ) πράξεις, αποφάσεις και ενέργειες του Προέδρου και της Διάσκεψης των Προέδρων, που η ανακοίνωσή τους κρίνεται χρήσιμη από τον Πρόεδρο της Βουλής ή επιβάλλεται από τις διατάξεις του Κανονισμού·

δ) αναφορές που διαβιβάζει στη Βουλή το προεδρείο ή που κατέθεσαν Βουλευτές·

ε) προτάσεις που σχετίζονται με την αποστολή και τη λειτουργία της Βουλής·

στ) πληροφορίες που ενδιαφέρουν τη Βουλή και έγγραφα που απευθύνονται σ' αυτήν, αν ο Πρόεδρος το κρίνει χρήσιμο.

2. Έγγραφα κάθε φύσης που έχουν συνταχθεί με τρόπο απρεπή ή υβριστικό ή είναι ανώνυμα ή που φέρουν δυσανάγνωστες υπογραφές δεν ανακοινώνονται στη Βουλή.

3. Συζήτηση για το περιεχόμενο των ανακοινώσεων του Προέδρου προς τη Βουλή, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν επιτρέπεται, εκτός αν οι ανακοινώσεις αφορούν χαρμόσυνα ή θλιβερά γεγονότα, οπότε μπορούν να μιλήσουν γι' αυτά με συντομία τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

Σειρά των ομιλητών

Άρθρο 64

1. Ο λόγος δίνεται στους Βουλευτές κατά τη σειρά της εγγραφής τους στον κατάλογο των ομιλητών.

2. Στις συζητήσεις σχεδίων και προτάσεων νόμων ο λόγος δίνεται πρώτα στους αρμόδιους Υπουργούς, αν το ζητήσουν· διαφορετικά, προτάσσονται οι εισηγητές.

Εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών

Άρθρο 65

1. Ο Βουλευτής που θέλει να πάρει το λόγο ζητεί αυτοπροσώπως από τον Πρόεδρο της Βουλής την εγγραφή του στον κατάλογο των ομιλητών.

2. Η εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών γίνεται κατά την έναρξη της συζήτησης κάθε θέματος, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον Κανονισμό.

3. Οι εγγραφές στον κατάλογο των ομιλητών παραμένουν ισχυρές σε περίπτωση διακοπής της συνεδρίασης ή της συζήτησης του θέματος για το οποίο έγινε η εγγραφή.

4. Η μεταβολή της σειράς εγγραφής στον κατάλογο των ομιλητών δεν επιτρέπεται, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον Κανονισμό.

Τρόπος αγορεύσεων

Άρθρο 66

1. Ο αγορητής μιλεί από το βήμα ή από τη θέση του· από το βήμα μπορεί να μιλήσει μόνον όταν ο χρόνος ομιλίας που δικαιούται υπερβαίνει τα δέκα (10) λεπτά της ώρας.

2. Ο Πρόεδρος της Βουλής μιλεί από την έδρα. Αν όμως θέλει να μιλήσει για την ουσία του συζητούμενου θέματος, παραχωρεί τη θέση του στον αναπληρωτή του και δεν μπορεί να επανέλθει σ' αυτήν πριν λήξει η συζήτηση για το θέμα αυτό.

3. Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να αγορεύουν πάντοτε από το βήμα.

4. Ο ομιλητής αγορεύει στη Βουλή πάντοτε όρθιος και στις επιτροπές καθιστός. Σε ειδικές περιπτώσεις ο Πρόεδρος μπορεί να επιτρέψει το αντίθετο.

5. Οι ομιλητές αποτείνονται αποκλειστικά προς τη Βουλή και ποτέ προς Βουλευτή ή Βουλευτές και απευθύνονται από τη θέση τους προς τον Πρόεδρο και από το βήμα προς τη Βουλή.

6. Οι γραπτοί λόγοι δεν επιτρέπονται, εκτός αν πρόκειται για προγραμματικές ή άλλες δηλώσεις της Κυβέρνησης, καθώς και για απαντήσεις σ' αυτές. Επιτρέπεται όμως η χρήση σημειώσεων για υπόμνηση ή επισήμανση ειδικών θεμάτων και ιδίως στις συζητήσεις για τον προϋπολογισμό.

7. Οι διαλογικές συζητήσεις απαγορεύονται. Διακοπή ομιλητή μπορεί να γίνει αν το επιτρέψει ο ίδιος και αν συγκατατίθεται και ο Πρόεδρος. Στην περίπτωση αυτή η διακοπή δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας χωρίς ισόχρονη παράταση του χρόνου της αγόρευσης.

8. Ο αγορητής δεν μπορεί να απομακρύνεται από το υπό συζήτηση θέμα· διαφορετικά, ο Πρόεδρος τον καλεί να επανέλθει σ' αυτό. Αν δεν συμμορφωθεί, ο Πρόεδρος τον προειδοποιεί ότι θα του αφαιρέσει το λόγο. Αν και μετά τη νέα αυτή επισήμανση ο αγορητής δεν επανέλθει στο θέμα, ο Πρόεδρος του αφαιρεί το λόγο.

9. Αν Βουλευτής πάρει το λόγο και αναφέρεται σε ζητήματα άσχετα και έξω από το συζητούμενο θέμα της ημερήσιας διάταξης ή πάρει το λόγο χωρίς τη σχετική άδεια ή συνεχίζει να μιλεί, αν και κλήθηκε να ολοκληρώσει την αγόρευσή του, ο Πρόεδρος του αφαιρεί το λόγο.

10. Σε περίπτωση οποιασδήποτε παράβασης καθεμιάς από τις τρεις προηγούμενες παραγράφους ο Πρόεδρος δίνει εντολή να μη γίνεται καταχώριση των αντίστοιχων ομιλιών στα Πρακτικά. Αν παρ' όλα αυτά ο Βουλευτής επιμένει να μιλεί, ο Πρόεδρος τον ανακαλεί στην τάξη. Αν και μετά την ανάκληση στην τάξη ο Βουλευτής δεν συμμορφώνεται προς τις υποδείξεις του Προέδρου, η Βουλή μπορεί με απόφασή της, η οποία λαμβάνεται με ανάταση ή έγερση και χωρίς συζήτηση, να του απαγορεύσει τη συμμετοχή στην περαιτέρω συζήτηση του θέματος.

Παρεμπίπτοντα ζητήματα

Άρθρο 67

1. Παρεμπίπτον είναι κάθε ζήτημα που εμφανίζεται κατά την πορεία της κοινοβουλευτικής διαδικασίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού εμποδίζει ή επηρεάζει τη συζήτηση ή τη λήψη απόφασης για το κύριο ζήτημα.

2. Παρεμπίπτοντα ζητήματα θεωρούνται ιδίως: α) η αιτίαση για παραβίαση συγκεκριμένης διάταξης του Κανονισμού της Βουλής· β) η αιτίαση για μη τήρηση της σειράς της ημερήσιας διάταξης· γ) η πρόταση για την αναβολή της συζήτησης οποιουδήποτε θέματος και δ) η πρόταση για την πρόταξη της συζήτησης άλλων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

3. Οι αιτιάσεις α και β της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλονται γραπτώς στον Πρόεδρο της Βουλής από δύο τουλάχιστο Βουλευτές. Σε κάθε άλλη περίπτωση τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προτείνονται επίσης γραπτώς απο το ένα τριακοστό (1/30) του όλου αριθμού των Βουλευτών. Ο λόγος δίνεται στον πρώτο από όσους υπογράφουν.

4. Οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων μπορούν να επικαλεστούν προφορικώς το παρεμπίπτον ζήτημα.

5. Ο επικαλούμενος σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους παρεμπίπτον ζήτημα οφείλει να το προσδιορίσει σε δύο (2) λεπτά της ώρας και να το στηρίξει σε συγκεκριμένη διάταξη του Κανονισμού· διαφορετικά, ο Πρόεδρος απορρίπτει την επίκληση. Σε αντίθετη περίπτωση του δίνει το λόγο για να αναπτύξει το παρεμπίπτον ζήτημα μέσα σε πέντε (5) λεπτά της ώρας.

6. Η εξέταση σχετικά με τα παρεμπίπτοντα ζητήματα προηγείται από τη συζήτηση και την ψηφοφορία για το κύριο ζήτημα. Επίκληση παρεμπιπτόντων ζητημάτων δεν επιτρέπεται μετά την έναρξη της ψηφοφορίας για το κύριο ζήτημα.

7. Για τα παρεμπίπτοντα αποφαίνεται ο Πρόεδρος. Αν διατυπωθούν αντιρρήσεις, αποφασίζει η Βουλή με ανάταση ή έγερση και χωρίς άλλη συζήτηση.

Προσωπικά ζητήματα

Άρθρο 68

1. Προσωπικό ζήτημα θεωρείται η μομφή που περιέχει υβριστική εκδήλωση ατομικά εναντίον Βουλευτή ή μέλους της Κυβέρνησης, καθώς και η απόδοση σε ομιλητή διαφορετικής γνώμης από εκείνη που εξέφρασε. Η επίκληση και αντιμετώπιση του προσωπικού ζητήματος γίνονται στην ίδια συνεδρίαση στην οποία δημιουργήθηκε.

2. Ο επικαλούμενος προσωπικό εις βάρος του ζήτημα ζητεί από τον Πρόεδρο την άδεια να μιλήσει. Το αίτημα αυτό δεν μπορεί να υποβληθεί πριν ολοκληρωθεί η αγόρευση που έδωσε αφορμή για την επίκληση προσωπικού ζητήματος.

3. Ο Πρόεδρος μπορεί να μη δώσει το λόγο αν κρίνει ότι δεν υπάρχει προσωπικό ζήτημα.

4. Αν ο ενδιαφερόμενος επιμένει και προκληθούν αμφιβολίες, ο Πρόεδρος μπορεί να ερωτήσει σχετικά τη Βουλή αμέσως. Αν ο Πρόεδρος ή η Βουλή κρίνουν ότι μπορεί να δοθεί ο λόγος, ο ενδιαφερόμενος καλείται να εκθέσει σε ένα (1) λεπτό της ώρας σε τι συνίσταται το προσωπικό ζήτημα.

5. Στις περιπτώσεις των προηγούμενων παραγράφων δεν επιτρέπεται συζήτηση.

6. Σε περίπτωση κατά την οποία μετά την εξήγηση του προσωπικού ζητήματος, σύμφωνα με την παράγραφο 4, ο Πρόεδρος ή η Βουλή αποφασίζουν να δοθεί ο λόγος, ο θιγόμενος Βουλευτής μιλεί, αν πρόκειται για μομφή, μετά το τέλος της αγόρευσης εκείνου που τη διατύπωσε και,αν πρόκειται για απόδοση διαφορετικής γνώμης, στο τέλος της συζήτησης του θέματος κατά την οποία ανέκυψε το προσωπικό ζήτημα και οπωσδήποτε στο τέλος της συνεδρίασης.

7. Η ανάπτυξη του προσωπικού ζητήματος και η παροχή εξηγήσεων ή και διευκρινίσεων από εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η αιτίαση δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας για τον καθένα.

8. Ο Πρόεδρος της Βουλής αποφαίνεται για την ύπαρξη ή μη προσωπικού ζητήματος. Αν ο θιγόμενος επιμένει, αποφαίνεται η Βουλή με ανάταση και χωρίς συζήτηση.

9. Αν γίνει τελικά δεκτό ότι υπάρχει προσωπικό ζήτημα, ο Πρόεδρος καλεί εκείνον που το προκάλεσε να ανακαλέσει ή να ανασκευάσει· αν μετά το γεγονός αυτό εξακολουθεί να αρνείται, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 77 έως 81.

10. Το μέλος της Βουλής ή της Κυβέρνησης στο οποίο, κατά τη διάρκεια μιας συζήτησης στη Βουλή, αποδίδονται πράξεις ή παραλείψεις που προσβάλλουν την τιμή και την υπόληψή του, μπορεί να ζητήσει με γραπτή αίτησή του τη σύσταση επιτροπής έρευνας των κατηγοριών.

11. Η συζήτηση της αίτησης της προηγούμενης παραγράφου ολοκληρώνεται μέσα σε μία συνεδρίαση. Σ' αυτήν μετέχουν εκείνος που ζητεί τη σύσταση της επιτροπής, τα μέλη της Κυβέρνησης και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων. Η σχετική απόφαση της Βουλής λαμβάνεται με μυστικη ψηφοφορία και με την προβλεπόμενη απο το άρθρο 67 του Συντάγματος πλειοψηφία.

12. Για τη συγκρότηση και τη λειτουργία της επιτροπής αυτής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 144 έως 148 για τις εξεταστικές επιτροπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄: ΨΗΦΟΦΟΡΙΕΣ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 69

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη κάθε ψηφοφορίας.

2. Μετά την κήρυξη της έναρξης της ψηφοφορίας και καθ' όλη τη διάρκειά της δεν επιτρέπεται καμιά συζήτηση, ακόμη και για την αιτιολόγηση της ψήφου. Παρατηρήσεις σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού είναι δυνατό να γίνουν μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος της ψηφοφορίας.

3. Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας μόνο ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να παρεμβαίνει για τη διασφάλιση της ομαλής διεξαγωγής της.

4. Η διαπίστωση της παρουσίας του απαιτούμενου από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό αριθμού Βουλευτών για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και τη λήψη απόφασης ανήκει στον Πρόεδρο της Βουλής.

5. Κατά τις ψηφοφορίες στα Τμήματα, οι Βουλευτές που παρίστανται στις συνεδριάσεις και δεν μετέχουν ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη στη σύνθεση του Τμήματος αποσύρονται στα τελευταία έδρανα της αίθουσας.

6. Το αποτέλεσμα κάθε ψηφοφορίας ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

Τρόποι ψηφοφορίας

Άρθρο 70

1. Η ψήφος των Βουλευτών είναι προσωπική.

2. Η ψηφοφορία είναι φανερή ή μυστική. Αν το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός δεν προβλέπουν ρητά το αντίθετο, η ψηφοφορία είναι φανερή.

3. Η φανερή ψηφοφορία διεξάγεται, είτε με ανάταση του χεριού, είτε με έγερση, είτε με ονομαστική κλήση. Η μυστική ψηφοφορία διεξάγεται με ψηφοδέλτια.

4. Η ψηφοφορία μπορεί να γίνει και με συστήματα σύγχρονης τεχνολογίας (ηλεκτρονικό σύστημα) και πάντοτε με τρόπο που θα διασφαλίζει το απόρρητο στις μυστικές ψηφοφορίες.

Φανερή ψηφοφορία με ανάταση ή έγερση

Άρθρο 71

1. Η ψηφοφορία για οποιοδήποτε θέμα διεξάγεται με ανάταση του χεριού ή έγερση, εκτός αν το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός προβλέπουν ρητά διαφορετικό τρόπο ψηφοφορίας.

2. Στην ψηφοφορία με ανάταση ο Πρόεδρος καλεί τους Βουλευτές που τάσσονται υπέρ της πρότασης να υψώσουν το χέρι· στην ψηφοφορία με έγερση, να εγερθούν.

3. Αντιρρήσεις για το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας που έγινε με ανάταση του χεριού ή έγερση μπορούν να διατυπωθούν με γραπτή αίτηση του ενός εικοστού (1/20) του όλου αριθμού των Βουλευτών κατά τους όρους του επόμενου άρθρου.

Ονομαστική ψηφοφορία

Άρθρο 72

1. Η ψηφοφορία με ονομαστική κλήση διεξάγεται: α) όταν υποβληθεί αίτηση, που υπογράφεται από το ένα εικοστό (1/20) του όλου αριθμού των Βουλευτών· β) όταν διατυπωθούν αντιρρήσεις κατά το άρθρο 71 παρ. 3 και γ) σε κάθε περίπτωση που ο Πρόεδρος το κρίνει αναγκαίο.

2. Η εκφώνηση των ονομάτων των Βουλευτών που υπογράφουν την αίτηση γίνεται μετά το τέλος της συζήτησης του συγκεκριμένου θέματος. Αν δεν συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός παρόντων Βουλευτών από τους υπογράφοντες, η αίτηση θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε.

3. Αν διαπιστωθεί ότι υπάρχει ο ελάχιστος αριθμός των υπογραφόντων, καθώς και στην περίπτωση που η πρόταση προέρχεται από τον Πρόεδρο, διακόπτεται υποχρεωτικά η συνεδρίαση και γίνεται σχετική ανακοίνωση στους χώρους του βουλευτηρίου. Δέκα (10) λεπτά μετά την ανακοίνωση επαναλαμβάνεται η συνεδρίαση, οπότε ο Πρόεδρος της Βουλής, εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, μπορεί αντί για τη διεξαγωγή της ονομαστικής ψηφοφορίας να λύσει τη συνεδρίαση.

4. Η ονομαστική ψηφοφορία διεξάγεται είτε με το ηλεκτρονικό σύστημα με καταγραφή των ονομάτων των Βουλευτών, είτε με ονομαστική κλήση.

5. Για τη διενέργεια της ονομαστικής ψηφοφορίας, ο Πρόεδρος καλεί ένα Βουλευτή από τη Συμπολίτευση και έναν από την Αντιπολίτευση για να εκφωνήσουν τον κατάλογο των Βουλευτών και να καταμετρήσουν τις ψήφους. Πριν από την εκφώνηση του καταλόγου, ο Πρόεδρος διατυπώνει το ερώτημα.

6. Κάθε Βουλευτής μετά την ονομαστική κλήση του εκφράζει την προτίμησή του με «ναι», «όχι», ή «παρών», ενώ οι ψηφολέκτες σημειώνουν, καθένας χωριστά, την ψήφο κάθε Βουλευτή.

7. Μετά την εκφώνηση των ονομάτων όλων των Βουλευτών επαναλαμβάνεται η εκφώνηση των ονομάτων των Βουλευτών που ήταν απόντες κατά την εκφώνηση. Κατόπιν ο Πρόεδρος ερωτά αν υπάρχουν στην αίθουσα Βουλευτές που δεν ψήφισαν και κηρύσσει τη λήξη της ψηφοφορίας μετά την οποία κανένας δεν μπορεί να ψηφίσει.

8. Οι ψηφολέκτες καταμετρούν τις ψήφους που είναι υπέρ και εναντίον της πρότασης ή του ζητήματος που τέθηκε σε ψηφοφορία. Το αποτέλεσμα ανακοινώνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

9. Όπου το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός προβλέπουν ρητά τη διεξαγωγή ψηφοφορίας για τη λήψη απόφασης κατά ορισμένο τρόπο, η ψηφοφορία διεξάγεται υποχρεωτικά με τον τρόπο αυτόν.

Μυστική ψηφοφορία

Άρθρο 73

1. Η ψηφοφορία για εκλογή προσώπων, καθώς και για κάθε ζήτημα που αφορά πρόσωπα, τα οποία αναφέρονται ονομαστικά, είτε είναι Βουλευτές είτε όχι, είναι μυστική, με την επιφύλαξη του άρθρου 140 του Κανονισμού.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 70 η μυστική ψηφοφορία διεξάγεται με ψηφοδέλτια. Πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας διανέμονται στους Βουλευτές ψηφοδέλτια απο ομοιόμορφο λευκό χαρτί,καθώς και επαρκής αριθμός λευκών επίσης ψηφοδελτίων. Στα διανεμόμενα ψηφοδέλτια δεν επιτρέπεται να υπάρχουν διακριτικά σημεία ή γνωρίσματα.

Παράλληλα αριθμός ψηφοδελτίων τοποθετείται και δίπλα στην ψηφοδόχο για να διατεθούν στους Βουλευτές. Αν χρησιμοποιηθούν φάκελοι, αυτοί είναι επίσης ομοιόμορφοι, ομοιόχρωμοι και εντελώς αδιαφανείς.

3. Ο Βουλευτής σημειώνει ιδιοχείρως στη μία μόνο όψη του ψηφοδελτίου την ένδειξη ή το όνομα της προτίμησής του ή περισσότερα ονόματα των προς εκλογή προσώπων, όπου αυτό προβλέπεται ειδικά, μπορεί όμως να χρησιμοποιήσει και ψηφοδέλτια λευκά και του ίδιου με τα παραπάνω σχήματος συμπληρωμένα εκ των προτέρων με μηχανικό μέσο.

4. Πριν αρχίσει η ψηφοφορία ο Πρόεδρος καλεί δύο Βουλευτές για την εκφώνηση του καταλόγου και δύο για ψηφολέκτες, που προέρχονται ο ένας από τη Συμπολίτευση και ο άλλος από την Αντιπολίτευση για κάθε περίπτωση.

5. Οι καλούμενοι για την εκφώνηση των ονομάτων εφοδιάζονται με κατάλογο και παίρνουν θέση παραπλεύρως του Προέδρου, ενώ οι ψηφολέκτες επιτηρούν την ομαλή διεξαγωγή της ψηφοφορίας, στον προ του προεδρείου χώρο και δίπλα στην ψηφοδόχο.

6. Οι δύο ψηφολέκτες και ένας Αντιπρόεδρος ή Κοσμήτορας, που ορίζονται από τον Πρόεδρο, αποτελούν την εφορευτική επιτροπή στην οποία προεδρεύει ο Αντιπρόεδρος ή ο Κοσμήτορας.

7. Για την έναρξη της ψηφοφορίας και την εκφώνηση του καταλόγου, καθώς και για τη λήξη τους εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 72 παρ. 7 και 8, αν στο παρόν άρθρο δεν ορίζεται διαφορετικά.

8. Ο Βουλευτής το όνομα του οποίου εκφωνείται προσέρχεται στην ψηφοδόχο και ρίχνει μέσα σ' αυτήν το ψηφοδέλτιο της προτίμησής του, ενώ ταυτόχρονα ο ψηφολέκτης το ανακοινώνει και οι επί του καταλόγου σημειώνουν ότι ψήφισε.

9. Στο τέλος της ψηφοφορίας οι δύο Βουλευτές, επί του καταλόγου, ελέγχουν με αντιπαραβολή τον αριθμό αυτών που ψήφισαν και στον ίδιο κατάλογο συνυπογράφουν σχετικό πρακτικό.

10. Παράλληλα και σε εμφανές σημείο παραπλεύρως του προεδρείου οι ψηφολέκτες καταμετρούν τα ψηφοδέλτια που βρίσκονται μέσα στην ψηφοδόχο. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ του αριθμού των ψηφοδελτίων και του αριθμού των ψηφισάντων επαναλαμβάνεται η καταμέτρηση. Αν και μετά τη νέα αυτή καταμέτρηση διαπιστωθεί ότι ο αριθμός των ψηφοδελτίων είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό των ψηφισάντων, καταστρέφεται, πριν από τη διαλογή, αριθμός ψηφοδελτίων ίσος με τον αριθμό των επιπλέον ψηφοδελτίων.

11. Ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ανακοινώνει στα μέλη της το περιεχόμενο κάθε ψηφοδελτίου, που και το μονογραφεί αμέσως, ενώ παράλληλα οι ψηφολέκτες σημειώνουν, καθένας χωριστά, το περιεχόμενο των ψηφοδελτίων. Οι σημειώσεις αντιπαραβάλλονται και, σε περίπτωση ασυμφωνίας, γίνεται επανέλεγχος του περιεχομένου των ψηφοδελτίων.

12. Μετά το τέλος τη διαλογής η εφορευτική επιτροπή υπογράφει το πρακτικό καταμέτρησης και διαλογής των ψήφων. Το πρακτικό αυτό προσυπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα της Βουλής.

13. Τα ψηφοδέλτια καταστρέφονται μετά την επικύρωση των πρακτικών της συνεδρίασης κατά την οποία διενεργήθηκε η ψηφοφορία.

Ποσοστά Βουλευτών, πλειοψηφίες, αποφάσεις

Άρθρο 74

1. Όπου το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός ορίζουν ποσοστό Βουλευτών, είτε για την υποβολή αίτησης ή πρότασης είτε για τη λήψη απόφασης είτε για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των Βουλευτών της Ολομέλειας ή του Τμήματος και παραλείπεται το κλάσμα με την επιφύλαξη αντίθετης διάταξης του Συντάγματος ή του Κανονισμού.

2. Όπου το Σύνταγμα ή ο Κανονισμός απαιτεί την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών για τη λήψη απόφασης, η πλειοψηφία αυτή υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των εδρών της Βουλής.

3. Πρόταση που τέθηκε σε ψηφοφορία και δεν συγκέντρωσε την προβλεπόμενη από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό πλειοψηφία απορρίπτεται.

4. Οι αποφάσεις της Βουλής απαγγέλλονται από τον Πρόεδρο, σε περίπτωση παραδοχής του θέματος που τέθηκε σε ψηφοφορία, με τη φράση «η Βουλή παραδέχτηκε» και στην αντίθετη περίπτωση με τη φράση «η Βουλή δεν παραδέχτηκε». Η απαγγελία των αποφάσεων της Βουλής και με άλλη ανάλογη διατύπωση δεν αποκλείεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ': ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ ΑΡΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΑΣΥΛΙΑΣ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 75

1. Οι Βουλευτές έχουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που προβλέπουν το Σύνταγμα, ο Κανονισμός και οι νομοι.

2. Οι Βουλευτές έχουν απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και ψήφου κατά συνείδηση.

3. Στις συνεδριάσεις της Βουλής οι Βουλευτές οφείλουν: α) να εμφανίζονται και να συμπεριφέρονται με τρόπο που να ανταποκρίνεται προς τη σοβαρότητα του επιτελούμενου έργου· β) να αποφεύγουν ενέργειες που παρενοχλούν την άνετη διεξαγωγή των εργασιών και γ) να συμβάλλουν καθένας ατομικά, στην ευπρεπή εμφάνιση της Βουλής.

Παρουσία των Βουλευτών στις συνεδριάσεις - άδειες απουσίας

Άρθρο 76

1. Οι Βουλευτές οφείλουν να προσέρχονται στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, καθώς και των Τμημάτων

και Επιτροπών της Βουλής, αν είναι μέλη τους, και να παρευρίσκονται καθ' όλη τη διάρκειά τους.

2. Ο τρόπος διαπίστωσης της παρουσίας των Βουλευτών στις συνεδριάσεις καθορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, που εκδίδεται μετά σύμφωνη γνώμη της Διάσκεψης των Προέδρων.

3. Για τη μετάβαση Βουλευτών στο εξωτερικό τις ημέρες που συνεδριάζει η Ολομέλεια ή Τμήμα του οποίου είναι μέλη, καθώς και για την απουσία τους περισσότερο από πέντε συνεδριάσεις το μήνα, απαιτείται άδεια.

4. Η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται από τη Βουλή ύστερα από γραπτή αίτηση του ενδιαφερομένου. Ο μέγιστος αριθμός των Βουλευτών που επιτρέπεται να απουσιάζει με άδεια, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των μελών της Βουλής.

5. Η απουσία Βουλευτή σε περισσότερες από πέντε το μήνα συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Επιτροπών της Βουλής, χωρίς άδεια, θεωρείται αδικαιολόγητη και συνεπάγεται την υποχρεωτική κράτηση του ενός τριακοστού (1/30) της μηνιαίας αποζημίωσης για κάθε απουσία του.

6. Ο Βουλευτής μπορεί να δώσει εξηγήσεις στον Πρόεδρο της Βουλής για τους λόγους της αδικαιολόγητης απουσίας του. Αν δεν δώσει εξηγήσεις ή αν οι εξηγήσεις που έδωσε δεν θεωρηθούν ικανοποιητικές, ο Πρόεδρος της Βουλής δίνει εντολή στην αρμόδια υπηρεσία της Βουλής να περικόψει τη βουλευτική αποζημίωσή του, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

7. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τους Βουλευτές που είναι μέλη της Κυβέρνησης.

Τήρηση του Κανονισμού - πειθαρχικά μέτρα

Άρθρο 77

1. Οι Βουλευτές οφείλουν να τηρούν τον Κανονισμό και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις του Προέδρου της Βουλής.

2. Οι Βουλευτές που φρονούν ότι συνάδελφός τους παραβιάζει τον Κανονισμό, δεν επιτρέπεται να κάνουν παρατηρήσεις απευθείας σ' αυτόν, αλλά απευθύνονται στον Πρόεδρο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 παρ. 3.

3. Ο Πρόεδρος μπορεί να λάβει πειθαρχικά μέτρα εναντίον κάθε Βουλευτή που παραβιάζει τον Κανονισμό ή επιδεικνύει ανάρμοστη συμπεριφορά στις συνεδριάσεις και στις συζητήσεις της Βουλής.

4. Ανάρμοστη συμπεριφορά σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο αποτελούν: α) η παρεμπόδιση της ομαλής διεξαγωγής των συνεδριάσεων ή των συζητήσεων και η διατάραξη της τάξης σ' αυτές, είτε με πρόκληση θορύβου ή αταξίας, είτε με οποιονδήποτε άλλον τρόπο· β) η διακοπή των ομιλητών χωρίς τη συγκατάθεσή τους και την άδεια του Προέδρου ή η αποδοκιμασία τους με λόγια ή έργα· γ) η ομιλία χωρίς την προηγούμενη άδεια του Προέδρου· δ) η απρεπής συμπεριφορά με λόγια ή έργα· ε) η έλλειψη του οφειλόμενου σεβασμού προς το Προεδρείο, τη σοβαρότητα του έργου και την αποστολή της Βουλής· στ) η μη συμμόρφωση με τις υποδείξεις του Προέδρου· ζ) η χρησιμοποίηση προσβλητικών εκφράσεων κατά της τιμής και της υπόληψης του Προέδρου της Δημοκρατίας, των μελών της Βουλής, του Προεδρείου της και των μελών της Κυβέρνησης· η) η καταφρόνηση του Συντάγματος και των πολιτειακών θεσμών με λόγια ή έργα.

5. Τα πειθαρχικά μέτρα που επιβάλλονται στους Βουλευτές για ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά είναι: α) η ανάκληση στην τάξη· β) η στέρηση του δικαιώματος του λόγου· γ) η μομφή για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά και δ) ο προσωρινός αποκλεισμός από τις συνεδριάσεις.

6. Τα πειθαρχικά μέτρα επιβάλλονται στην ίδια συνεδρίαση στην οποία έλαβε χώρα ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά με την επιφύλαξη του άρθρου 81 παρ. 3.

Ανάκληση στην τάξη

Άρθρο 78

1. Ο Πρόεδρος, αφού τον προειδοποιήσει, ανακαλεί στην τάξη το Βουλευτή που επιδεικνύει την κατά το άρθρο 77 παρ. 3 ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά στις συνεδριάσεις της Βουλής.

2. Η ανάκληση στην τάξη μπορεί να μην επιβληθεί από τον Πρόεδρο αν ο Βουλευτής ανακαλέσει όσα είπε ή εκφράσει τη λύπη του για όσα έπραξε ή δώσει επαρκείς εξηγήσεις για τη στάση του και αυτές κριθούν ικανοποιητικές.

3. Αν μετά την ανάκλησή του στην τάξη ο Βουλευτής προβεί σε ικανοποιητική επανόρθωση, ο Πρόεδρος που τον είχε ανακαλέσει στην τάξη δίνει εντολή να διαγραφούν από τα πρακτικά τα επίμαχα σημεία της ανεπίτρεπτης ή ανάρμοστης συμπεριφοράς του, της ανάκλησης στην τάξη και της σχετικής συζήτησης.

Στέρηση του λόγου

Άρθρο 79

1. Αν ο Βουλευτής που ανακλήθηκε στην τάξη, κατά τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, συνεχίζει την ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά του, ο Πρόεδρος μπορεί να του στερήσει το λόγο έως το τέλος της συζήτησης του θέματος κατά την οποία ανέκυψε το ζήτημα και, σε σοβαρές περιπτώσεις, με απόφαση της Βουλής έως το τέλος της συνεδρίασης.

2. Πριν του στερήσει το δικαίωμα του λόγου, ο Πρόεδρος εγείρεται από τη θέση του και καλεί το Βουλευτή να σταματήσει αμέσως τη συνεχιζόμενη ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά του. Αν δεν συμμορφωθεί, ο Πρόεδρος απαγγέλλει την ποινή της στέρησης του δικαιώματος του λόγου.

Μομφή για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά

Άρθρο 80

1. Σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί, κατά την κρίση του, αντί των πειθαρχικών μέτρων των προηγούμενων άρθρων, να διατυπώσει προς τη Βουλή πρόταση μομφής για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά εναντίον Βουλευτή που υπέπεσε ή επιμένει στην αναφερόμενη στο άρθρο 77 παρ. 3 ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά.

2. Μετά την πρόταση του Προέδρου για απόδοση μομφής, ο ενδιαφερόμενος καλείται να δώσει εξηγήσεις για πέντε (5) λεπτά της ώρας το πολύ, μετά τις οποίες, εάν ο Πρόεδρος διατηρεί την πρότασή του, η Βουλή αποφασίζει με ανάταση και χωρίς συζήτηση.

3. Η απόφαση της Βουλής για τη διατύπωση μομφής για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά εναντίον Βουλευτή συνεπάγεται αυτοδικαίως την περικοπή του ενός τετάρτου (1/4) της μηνιαίας αποζημίωσής του.

Προσωρινός αποκλεισμός από τις συνεδριάσεις

Άρθρο 81

1. Προσωρινός αποκλεισμός από τις συνεδριάσεις επιβάλλεται στο Βουλευτή που: α) συνεχίζει την ανεπίτρεπτη ή ανάρμοστη συμπεριφορά του, αν και διατυπώθηκε εναντίον του μομφή για αντικοινοβουλευτική συμπεριφορά· β) επιβάλλει ή προσπαθεί να επιβάλει με βία ή απειλή βίας στη Βουλή ή σε μέλος της την ενέργεια ή την παράλειψη πράξης που ανάγεται στην αποστολή τους και γ) παρεμποδίζει με πρόθεση και με οποιονδήποτε τρόπο την ελεύθερη και αβίαστη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

2. Αμέσως μετά τη διάπραξη ενός από τα παραπτώματα της προηγούμενης παραγράφου ο Πρόεδρος μπορεί ή να διατάξει την άμεση απομάκρυνση του υπαιτίου ή να τον καλέσει να δώσει εξηγήσεις και, αν τις κρίνει ανεπαρκείς, να διατάξει την απομάκρυνσή του.

3. Η Βουλή, κατά την αμέσως επόμενη από την απομάκρυνση του Βουλευτή συνεδρίαση, μπορεί μετά πρόταση του Προέδρου της ή του ενός εικοστού (1/20) του όλου αριθμού των Βουλευτών να επεκτείνει τον αποκλεισμό του υπαίτιου Βουλευτή από τις συνεδριάσεις της Βουλής έως δεκαπέντε ημέρες. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται με ανάταση, αφού προηγουμένως ακουστούν ένας από τους υπέρ της πρότασης, ένας από τους εναντίον της και ο υπαίτιος Βουλευτής, καθένας για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

4. Ο αποκλεισμός Βουλευτή από τις συνεδριάσεις της Βουλής συνεπάγεται αυτοδικαίως: α) τη στέρηση του δικαιώματος του Βουλευτή να μετέχει στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας, των Τμημάτων και των Επιτροπών της Βουλής για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί ο αποκλεισμός και β) την περικοπή του ενός δευτέρου (1/2) της μηνιαίας βουλευτικής αποζημίωσής του.

5. Ο Βουλευτής στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή του αποκλεισμού από τις συνεδριάσεις της Βουλής δικαιούται να μετέχει μόνο στις ονομαστικές και μυστικές ψηφοφορίες. Μετά τη διεξαγωγή τους αποχωρεί αμέσως από την αίθουσα των συνεδριάσεων.

6. Ο Πρόεδρος της Βουλής δίνει τις απαραίτητες εντολές για την εκτέλεση των αποφάσεων των παρ. 2 και 3 με όλα τα μέσα που κρίνει πρόσφορα.

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων στις επιτροπές

Άρθρο 82

1. Οι διατάξεις των άρθρων 77 έως 81, όπως συμπληρώνονται και τροποποιούνται με τις επόμενες διατάξεις, εφαρμόζονται αναλόγως και στις συνεδριάσεις των επιτροπών της Βουλής.

2. Ο αποκλεισμός Βουλευτή από τις συνεδριάσεις των επιτροπών της Βουλής συνεπάγεται τη στέρηση του δικαιώματος του Βουλευτή να μετέχει στις συνεδριάσεις αυτές.

3. Ο Βουλευτής που αποκλείστηκε από τις συνεδριάσεις των επιτροπών της Βουλής δικαιούται να μετέχει στις ψηφοφορίες τους. Μετά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας αποχωρεί αμέσως από την αίθουσα των συνεδριάσεων.

Άδειες δίωξης Βουλευτών

Άρθρο 83

1. Οι αιτήσεις της εισαγγελικής αρχής που υποβάλλονται στη Βουλή για τη χορήγηση της άδειας άσκησης ποινικής δίωξης κατά Βουλευτή, σύμφωνα με τα άρθρα 61 παρ. 2 και 62 παρ. 1 του Συντάγματος, καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο με τη σειρά της υποβολής τους.

2. Οι αιτήσεις αυτές ανακοινώνονται στη Βουλή αμέσως μετά την υποβολή τους και παραπέμπονται από τον Πρόεδρο στην Επιτροπή του άρθρου 32 παρ. 4.

3. Η Επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις και υποβάλλει τη γνωμοδότησή της για τη χορήγηση ή μη άδειας, μέσα στην προθεσμία που τάσσει σ' αυτήν το παραπεμπτικό έγγραφο του Προέδρου της Βουλής.

4. Η Επιτροπή οφείλει να ακούσει τον ενδιαφερόμενο Βουλευτή, αν ο ίδιος δηλώσει στον Πρόεδρο της Επιτροπής ότι επιθυμεί να παραστεί κατά την εξέταση της αίτησης που τον αφορά.

5. Η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από την Κυβέρνηση την παράδοση των εγγράφων που θεωρεί αναγκαία για τη γνωμοδότησή της. Η Κυβέρνηση μπορεί να αρνηθεί την παράδοσή τους μόνο για λόγους εθνικής άμυνας ή ασφάλειας.

6. Οι αιτήσεις δίωξης εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής μετά την υποβολή της γνωμοδότησης της αρμόδιας επιτροπής. Σε κάθε περίπτωση οι αιτήσεις εγγράφονται υποχρεωτικά στην ημερήσια διάταξη τουλάχιστο δέκα ημέρες πριν από την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται από τα άρθρα 61 παρ. 2 και 62 παρ. 1 του Συντάγματος.

7. Η συζήτηση στη Βουλή αρχίζει με τις ομιλίες των εισηγητών και διεξάγεται πάνω στη γνωμοδότηση της Επιτροπής. Αν η Επιτροπή δεν καταθέσει εμπρόθε-

σμα τη γνωμοδότησή της, η συζήτηση αναφέρεται μόνο στα γεγονότα που μνημονεύονται στην αίτηση άρσης της ασυλίας.

8. Η ψηφοφορία για τη χορήγηση ή μη των αδειών της παρ. 1 είναι μυστική.

9. Νέα αίτηση για δίωξη που στηρίζεται στα ίδια πραγματικά γεγονότα είναι απαράδεκτη.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ, ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΩΝ

Νομοθετική πρωτοβουλία

Άρθρο 84

1. Το δικαίωμα πρότασης νόμων ανήκει στη Βουλή και στην Κυβέρνηση.

2. Οι Βουλευτές υποβάλλουν στη Βουλή προτάσεις νόμων, τροπολογίες και προσθήκες.

3. Οι αρμόδιοι Υπουργοί υποβάλλουν στη Βουλή σχέδια νόμων, τροπολογίες και προσθήκες.

Κατάθεση και περιεχόμενο σχεδίων και προτάσεων νόμων

Άρθρο 85

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων κατατίθενται στη Βουλή και καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο κατά υπουργεία και κατά τη χρονολογική σειρά που κατατίθενται.

2. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων δεν πρέπει να περιέχουν διατάξεις άσχετες προς το κύριο αντικείμενό τους.

3. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων συνοδεύονται υποχρεωτικώς από αιτιολογική έκθεση, που πρέπει να περιέχει τους λόγους και τους σκοπούς των προτεινόμενων ρυθμίσεων, καθώς και ολόκληρο το κείμενο των διατάξεων που αναφέρεται στο σχέδιο ή την πρόταση νόμου ότι τροποποιούνται.

4. Σε περίπτωση μερικής τροποποίησης διάταξης το κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου πρέπει να περιέχει ολόκληρη τη διάταξη όπως διαμορφώνεται με την τροποποίησή της σύμφωνα με το άρθρο 74 παρ. 4 του Συντάγματος.

5. Κάθε σχέδιο νόμου που συνεπάγεται επιβάρυνση του προϋπολογισμού πρέπει να συνοδεύεται από την έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους που ορίζει το άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος και, ανάλογα με το περιεχόμενό του, από: α) την ειδική έκθεση του αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών που προβλέπει το άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος και β) τη γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ορίζει το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος.

6. Κάθε πρόταση νόμου διαβιβάζεται στους αρμόδιους Υπουργούς, που έχουν υποχρέωση να απαντούν αν αυτή υπάγεται ή όχι στους περιορισμούς του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος, καθώς και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους για τη σύνταξη της έκθεσης που ορίζει το άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους υποχρεούται να υποβάλει στη Βουλή τη σχετική έκθεση μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την παραλαβή της πρότασης νόμου. Αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, η πρόταση νόμου εισάγεται για συζήτηση και χωρίς έκθεση.

7. Τα σχέδια νόμων, η αιτιολογική τους έκθεση και η ειδική έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος υπογράφονται από τους αρμόδιους Υπουργούς. Σε περίπτωση αλλαγής του αρμόδιου Υπουργού τα σχέδια νόμων που έχουν κατατεθεί πρέπει να υιοθετηθούν από τον αντικαταστάτη του Υπουργό είτε με γραπτή δήλωση προς τον Πρόεδρο της Βουλής είτε με προφορική δήλωση προς τη Βουλή. Οι προτάσεις νόμων υπογράφονται από το Βουλευτή ή τους Βουλευτές που τις υποβάλλουν.

8. Η κατάθεση σχεδίου ή πρότασης νόμου ισχύει για όλη τη βουλευτική περίοδο με την επιφύλαξη των παρ. 2 και 3, αντίστοιχα, του επόμενου άρθρου.

Ανακοίνωση, εκτύπωση και διανομή των σχεδίων και προτάσεων νόμων

Άρθρο 86

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων που υποβάλλονται στη Βουλή ανακοινώνονται κατά την πρώτη συνεδρίαση που ακολουθεί την κατάθεσή τους και κατόπιν μαζί με τις απαιτούμενες κατά το Σύνταγμα και τον Κανονισμό εκθέσεις και γνωμοδοτήσεις τυπώνονται και διανέμονται στους Βουλευτές.

2. Τα σχέδια νόμων μπορούν να αποσυρθούν από την Κυβέρνηση πριν από την ψήφισή τους στο σύνολο.

3. Η πρόταση νόμου μπορεί να αποσυρθεί από το Βουλευτή ή όλους τους Βουλευτές που την υπέβαλαν με γραπτή δήλωση προς τον Πρόεδρο της Βουλής ή με προφορική δήλωση προς τη Βουλή έως την έναρξη της ψηφοφορίας επί της αρχής.

4. Στην αρχή κάθε εβδομάδας ή δεκαπενθημέρου διανέμεται κατάλογος που περιέχει τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που έχουν κατατεθεί, καθώς και πληροφορίες σχετικές με το σημείο όπου βρίσκονται.

Κατάθεση τροπολογιών

Άρθρο 87

1. Οι τροπολογίες υπογράφονται από τους Βουλευτές ή τους Υπουργούς που τις υποβάλλουν, κατατίθενται στην αρμόδια υπηρεσία της Βουλής και καταχωρίζονται σε ιδιαίτερο βιβλίο συνεχούς αρίθμησης, κατά χρονολογική σειρά κατάθεσής τους. Η βεβαίωση της κατάθεσης των τροπολογιών γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής με τη σύνταξη, κάτω από

το κείμενό τους, σχετικής πράξης, όπου σημειώνονται ο αριθμός, η ημερομηνία και η ώρα της κατάθεσης.

2. Οι Βουλευτές μπορούν να καταθέτουν τις τροπολογίες από την ημέρα που ανακοινώνεται η κατάθεση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου έως την ολοκλήρωση της επεξεργασίας και της εξέτασής τους από την αρμόδια επιτροπή. Οι τροπολογίες αυτές διαβιβάζονται υποχρεωτικά στην αρμόδια επιτροπή.

3. Μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασίας και της εξέτασης του σχεδίου ή της πρότασης νόμου από την αρμόδια επιτροπή οι Βουλευτές μπορούν επίσης να καταθέτουν τροπολογίες έως και την παραμονή της ημέρας που αρχίζει η συζήτηση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου στην Ολομέλεια ή σε Τμήμα της Βουλής.

4. Οι τροπολογίες των Βουλευτών που κατατίθενται μετά την πάροδο της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου δεν εισάγονται για συζήτηση στην Ολομέλεια ή σε Τμήμα της Βουλής, εκτός αν συγκατατίθεται και η Κυβέρνηση, κατά το άρθρο 74 παρ. 3 του Συντάγματος.

5. Οι Υπουργοί μπορούν να υποβάλλουν τροπολογίες και κατά τη διάρκεια της συζήτησης του σχεδίου ή της πρότασης νόμου στην Ολομέλεια ή σε Τμήμα της Βουλής.

Περιεχόμενο, εκτύπωση και διανομή των τροπολογιών

Άρθρο 88

1. Οι τροπολογίες περιέχουν είτε τροποποιήσεις συγκεκριμένων άρθρων ή συγκεκριμένων διατάξεων σχεδίου ή πρότασης νόμου είτε προσθήκες νέων άρθρων ή διατάξεων.

2. Πριν από το κείμενο κάθε τροπολογίας παρατίθεται σύντομη αιτιολογική έκθεση, όπου αναφέρονται οι λόγοι που επιβάλλουν τις προτεινόμενες μεταβολές.

3. Οι τροπολογίες πρέπει να σχετίζονται με το κύριο αντικείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου.

4. Οι τροπολογίες που προέρχονται από τη Βουλή πρέπει να είναι σύμφωνες με τη διάταξη του άρθρου 73 παρ. 3 του Συντάγματος.

5. Οι τροπολογίες που συνεπάγονται επιβάρυνση του προϋπολογισμού του Κράτους διαβιβάζονται πριν από τη συζήτησή τους στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, αν το ζητήσουν οι αρμόδιοι Υπουργοί. Σ' αυτή την περίπτωση το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους υποχρεούται να υποβάλει στη Βουλή την έκθεσή του μέσα σε τρεις ημέρες από την παραλαβή τους. Μόνο αν η προθεσμία αυτή περάσει άπρακτη, οι τροπολογίες μπορούν να συζητηθούν και χωρίς την έκθεση.

6. Οι τροπολογίες τυπώνονται και διανέμονται στους Βουλευτές πριν από την έναρξη της συζήτησης κατ' άρθρο του αντίστοιχου σχεδίου ή πρότασης νόμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΤΑΚΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α) ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Παραπομπή στην αρμόδια επιτροπή

Άρθρο 89

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων παραπέμπονται από τον Πρόεδρο της Βουλής για επεξεργασία και εξέταση στην αρμόδια διαρκή επιτροπή ή στην ειδική επιτροπή που συνιστάται για το σκοπό αυτόν.

2. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων αρμοδιότητας περισσότερων του ενός υπουργείων, που υπάγονται σε διαφορετικές διαρκείς επιτροπές, παραπέμπονται για επεξεργασία και εξέταση στη διαρκή επιτροπή που, κατά την κρίση του Προέδρου της Βουλής, είναι αρμόδια για το κύριο αντικείμενό τους. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να συγκαλέσει σε κοινή συνεδρίαση δύο συναρμόδιες επιτροπές. Στην κοινή συνεδρίαση προεδρεύει ο αρχαιότερος σε βουλευτική θητεία Πρόεδρός τους.

3. Κατά την παραπομπή σχεδίου ή πρότασης νόμου στην αρμόδια διαρκή επιτροπή ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί να τάξει προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να υποβληθεί η έκθεση του άρθρου 91 παρ. 6.

4. Ο Πρόεδρος της αρμόδιας επιτροπής, αφού προηγουμένως συμβουλευτεί τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ορίζει τους εισηγητές της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας και συγκαλεί τα μέλη της επιτροπής σε συνεδρίαση.

5. Το έγγραφο της πρόσκλησης των μελών της επιτροπής σε συνεδρίαση πρέπει να ορίζει την ημερομηνία και την ώρα της συνεδρίασης, τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που θα επεξεργαστεί και θα εξετάσει η επιτροπή και τα ονόματα των εισηγητών. Η πρόσκληση αυτή πρέπει να κοινοποιείται στα μέλη της επιτροπής τουλάχιστο δύο ημέρες πριν από την ημέρα της πρώτης συνεδρίασης της επιτροπής.

Αριθμός και διάρκεια των συνεδριάσεων των επιτροπών

Άρθρο 90

1. Ο συνολικός αριθμός των συνεδριάσεων κάθε διαρκούς επιτροπής για την επεξεργασία και την εξέταση του σχεδίου νόμου, καθορίζεται από τον Πρόεδρό της μετά προηγούμενη συνεννόηση με τον Πρόεδρο της Βουλής και δεν μπορεί να υπερβεί τις τρεις πλήρεις συνεδριάσεις.

2. Σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, αν η ιδιαίτερη έκταση και η σημασία του σχεδίου νόμου το δικαιολογεί, η επιτροπή, με την έγκριση του Προέδρου της Βουλής, μπορεί ν' αυξήσει τον αριθμό των συνεδριάσεων έως τέσσερις συνολικά.

3. Σε περίπτωση που η επεξεργασία και εξέταση σχεδίου νόμου διαρκέσει περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η χρονική διάρκεια κάθε πλήρους συνεδρίασης της επιτροπής δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τρεις ώρες ούτε μεγαλύτερη από πέντε.

4. Σε περίπτωση που ο προσδιορισμένος κατά τις προηγούμενες παραγράφους χρόνος δεν επαρκέσει για την ολοκλήρωση της επεξεργασίας του σχεδίου νόμου, η επιτροπή με απόφασή της παρατείνει τη διάρκεια των συνεδριάσεων ή αυξάνει τον αριθμό τους ώστε να ολοκληρωθεί η επεξεργασία του, με την επιφύλαξη του άρθρου 89 παρ. 3. Για τις επιπλέον αυτές συνεδριάσεις δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 37 παρ. 2.

5. Κάθε διαρκής επιτροπή μπορεί να επεξεργαστεί και να εξετάσει περισσότερα από ένα σχέδια ή προτάσεις νόμων στην ίδια συνεδρίαση.

Συζήτηση στις διαρκείς επιτροπές

Άρθρο 91

1. Οι διαρκείς επιτροπές μπορούν να καθορίζουν τον τρόπο διεξαγωγής των συζητήσεών τους μέσα στο πλαίσιο του αριθμού των συνεδριάσεων και της τυχόν πρότασης ή απόφασης για ακρόαση εξωκοινοβουλευτικών προσώπων σύμφωνα με το άρθρο 38.

2. Ο καθορισμός της διαδικασίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο αποφασίζεται ύστερα από εισήγηση του Προέδρου της επιτροπής. Στη σχετική συζήτηση μπορούν να πάρουν μέρος ένας Βουλευτής από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα, καθώς και ένας από τους ανεξάρτητους, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας.

3. Αν η επιτροπή για οποιονδήποτε λόγο δεν πάρει απόφαση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 95 έως 103.

4. Ο Βουλευτής που έχει υποβάλει πρόταση νόμου ή τροπολογία μπορεί να παραστεί κατά τη συζήτησή τους στην αρμόδια επιτροπή της οποίας δεν είναι μέλος και να αναπτύξει προφορικά την πρόταση νόμου έως είκοσι (20) λεπτά ή την τροπολογία έως δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας.

5. Η προφορική ανάπτυξη συλλογικής πρότασης νόμου ή συλλογικής τροπολογίας γίνεται από το Βουλευτή που ορίζεται από τους λοιπούς Βουλευτές που συνυπογράφουν με κοινή δήλωσή τους προς τον Πρόεδρο της διαρκούς επιτροπής· αλλιώς, από το Βουλευτή που υπογράφει πρώτος τη συλλογική πρόταση νόμου ή τη συλλογική τροπολογία.

6. Μετά την επεξεργασία και την εξέταση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου η αρμόδια διαρκής επιτροπή συντάσσει και υποβάλλει προς τη Βουλή έκθεση, που υπογράφεται από τον Πρόεδρο και το Γραμματέα της επιτροπής και περιέχει: α) τον αριθμό και τη διάρκεια των συνεδριάσεων μέσα στις οποίες έγινε η επεξεργασία και η εξέταση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου, καθώς και τα ονόματα των Βουλευτών που έλαβαν μέρος σ' αυτές· β) την πρόταση της επιτροπής για την αποδοχή ή την απόρριψη του σχεδίου ή της πρότασης νόμου και γ) τις τροποποιήσεις που έγιναν δεκτές και σε περίπτωση εκτεταμένων μεταβολών το κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου όπως διαμορφώθηκε από την επιτροπή και έγινε δεκτό από τον αρμόδιο Υπουργό.

7. Η έκθεση της διαρκούς επιτροπής διανέμεται στους Βουλευτές τουλάχιστο δύο ημέρες πριν από την πρώτη συνεδρίαση της Βουλής που έχει οριστεί για τη συζήτηση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου.

8. Αν ματαιωθεί η συνεδρίαση της Βουλής, αναβληθεί η συζήτηση ή λήξουν οι εργασίες της συνόδου, δεν συντάσσεται νέα έκθεση, ούτε διανέμεται εκ νέου η παλιά.

Παραπομπή για νομοτεχνική επεξεργασία στην επιστημονική υπηρεσία της Βουλής

Άρθρο 92

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων μπορούν να παραπεμφθούν στην επιστημονική υπηρεσία που προβλέπεται από το άρθρο 65 παρ. 5 του Συντάγματος και το άρθρο 162 του Κανονισμού για νομοτεχνική επεξεργασία.

2. Η παραπομπή γίνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής μετά σχετική πρόταση της αρμόδιας επιτροπής ή και ανεξάρτητα από τη διατύπωση τέτοιας πρότασης.

3. Η επιστημονική υπηρεσία επεξεργάζεται νομοτεχνικά το κείμενο μέσα στην προθεσμία που έχει τάξει σ' αυτήν ο Πρόεδρος της Βουλής και συντάσσει έκθεση με τις παρατηρήσεις της.

4. Το επεξεργασμένο κείμενο και η έκθεση της επιστημονικής υπηρεσίας τυπώνονται και διανέμονται στους Βουλευτές δύο τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Βουλής κατά την οποία έχει προγραμματιστεί η συζήτηση.

5. Η παραπομπή των σχεδίων και προτάσεων νόμων στην επιστημονική υπηρεσία, καθώς και η μη υποβολή ή εκπνοή της προθεσμίας για την υποβολή του επεξεργασμένου κειμένου και της σχετικής έκθεσης, δεν εμποδίζουν την εγγραφή τους στην ημερήσια διάταξη ή την εισαγωγή τους για συζήτηση.

Β) ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΗΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Εγγραφή στην ημερήσια διάταξη

Άρθρο 93

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη μετά την υποβολή ή την πάροδο της προθεσμίας για την υποβολή της έκθεσης της αρμόδιας επιτροπής και αν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 3 και 5, 74 παρ. 1, 2, 4 και 5 και 75 παρ. 1 και 3 του Συντάγματος.

2. Η εγγραφή των σχεδίων και προτάσεων νόμων στην ημερήσια διάταξη γίνεται σε χρόνο ώστε η έναρξη της καταρχήν συζήτησης να απέχει τουλάχιστον τρεις

ημέρες από την ημέρα της κατάθεσης ή της παρόδου της προθεσμίας υποβολής της έκθεσης της αρμόδιας επιτροπής.

3. Ο περιορισμός της προηγούμενης παραγράφου δεν ισχύει για σχέδιο ή πρόταση νόμου που έχουν χαρακτηριστεί ως επείγοντα από τον αρμόδιο Υπουργό.

4. Η εγγραφή των σχεδίων και προτάσεων νόμων στην ημερήσια διάταξη, καθώς και η σειρά αναγραφής τους σ' αυτήν, γίνεται από τον Πρόεδρο της Βουλής με την επιφύλαξη του άρθρου 52.

5. Η Βουλή μπορεί, μετά αίτηση του αρμόδιου Υπουργού ή του ενός τριακοστού (1/30) του όλου αριθμού των Βουλευτών, να αποφασίσει τη μεταβολή της σειράς συζήτησης των εγγεγραμμένων στην ημερήσια διάταξη σχεδίων και προτάσεων νόμων.

6. Στη συζήτηση της αίτησης της προηγούμενης παραγράφου μετέχουν ο αρμόδιος Υπουργός ή ένας από τους Βουλευτές που την υπέβαλαν, ένας από τους αντιλέγοντες και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάσταση ή έγερση.

Τρόπος συζήτησης

Άρθρο 94

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων συζητούνται και ψηφίζονται μία μόνο φορά καταρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και των επόμενων άρθρων.

2. Κατ' εξαίρεση σχέδια και προτάσεις νόμων συζητούνται και ψηφίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής δύο φορές και σε δύο διαφορετικές συνεδριάσεις, που απέχουν μεταξύ τους δύο τουλάχιστον ημέρες· στην πρώτη συζήτηση καταρχήν και κατ' άρθρο και στη δεύτερη κατ' άρθρο και στο σύνολο, αν, εωσότου αρχίσει η καταρχήν συζήτηση, το ζητήσει το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των Βουλευτών. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση του άρθρου 42 του Συντάγματος.

3. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που αναφέρονται στο άρθρο 76 παρ. 4 και 5 του Συντάγματος.

4. Η καταρχήν και κατ' άρθρο συζήτηση γίνεται πάντοτε με βάση το κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια επιτροπή.

5. Για τις συζητήσεις και τη λήψη αποφάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 50 έως 53, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από τις διατάξεις των άρθρων 95 έως 107.

Γ) ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΗ ΚΑΤΑΡΧΗΝ

Περιεχόμενο και έναρξη της καταρχήν συζήτησης - σειρά ομιλητών

Άρθρο 95

1. Η συζήτηση της αρχής σχεδίου ή πρότασης νόμου αναφέρεται αποκλειστικά στο σκοπό και στο περιεχόμενό τους.

2. Η συζήτηση της αρχής σχεδίου νόμου αρχίζει με την προφορική ανάπτυξή του από τον αρμόδιο Υπουργό και της πρότασης νόμου με την προφορική ανάπτυξή της από το Βουλευτή που την υπογράφει. Σε περίπτωση που την πρόταση νόμου υπογράφουν περισσότεροι Βουλευτές εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 91 παρ. 5. Στη συνέχεια μιλούν οι εισηγητές, οι τυχόν ειδικοί αγορητές και τέλος οι Βουλευτές που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών της καταρχήν συζήτησης.

3. Σε περίπτωση απουσίας των εισηγητών ο Πρόεδρος μπορεί να αναθέσει την εισήγηση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου σε μέλος της οικείας επιτροπής.

Εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών της καταρχήν συζήτησης

Άρθρο 96

1. Η εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών της καταρχήν συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου γίνεται από την έναρξη της συζήτησης έως το τέλος της ομιλίας των εισηγητών.

2. Δικαίωμα δευτερολογίας στην καταρχήν συζήτηση σχεδίου ή πρότασης νόμου έχουν οι Βουλευτές που είχαν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον το ζητήσουν έως το τέλος της καταρχήν συζήτησης.

Διάρκεια των αγορεύσεων στην καταρχήν συζήτηση

Άρθρο 97

1. Στην καταρχήν συζήτηση σχεδίου ή πρότασης νόμου η διάρκεια των αγορεύσεων δεν μπορεί να υπερβεί: α) τα είκοσι (20) λεπτά της ώρας για τους Βουλευτές που έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών· β) τα τριάντα (30) λεπτά της ώρας για τους εισηγητές, τους ειδικούς αγορητές, καθώς και για τους αναπληρωτές εκπροσώπους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων.

2. Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου η διάρκεια αγόρευσης των Υπουργών και Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων δεν μπορεί να υπερβεί τα σαράντα (40) λεπτά της ώρας.

3. Η διάρκεια αγόρευσης δεν μπορεί να υπερβεί τα εξήντα (60) λεπτά της ώρας για τους αρμόδιους Υπουργούς και τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων που έχουν δύναμη τουλάχιστον ίση με το ένα έκτο (1/6) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

4. Οι αρμόδιοι Υπουργοί και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων πέρα από το χρόνο των προηγούμενων παραγράφων ακούγονται όποτε ζητήσουν το λόγο για δέκα (10) λεπτά της ώρας κάθε φορά. Οι μη καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί έχουν το ίδιο δικαίωμα για πέντε (5) λεπτά.

5. Σε περίπτωση ομιλίας του Πρωθυπουργού, η

αγόρευσή του, καθώς και οι αγορεύσεις των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων δεν έχουν χρονικό όριο.

6. Στη δευτερολογία της καταρχήν συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου η διάρκεια αγόρευσης των ομιλητών των παρ. 1 και 2 περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου πρωτολογίας που έχει δικαίωμα καθένας τους. Οι αναπληρωτές εκπρόσωποι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων στην καταρχήν συζήτηση έχουν δικαίωμα να τριτολογήσουν για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

Ειδικοί αγορητές

Άρθρο 98

1. Στην καταρχήν συζήτηση των σχεδίων και προτάσεων νόμων κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα μπορεί να ορίζει έναν ειδικό αγορητή. Κοινοβουλευτικές Ομάδες των οποίων η δύναμη είναι τουλάχιστον ίση με το ένα πέμπτο (1/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών μπορούν να ορίσουν έως δύο ειδικούς αγορητές.

2. Ο ορισμός των ειδικών αγορητών γίνεται με δήλωση των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων προς τον Πρόεδρο της Βουλής, που υποβάλλεται έως και την έναρξη της καταρχήν συζήτησης.

3. Ο χρόνος ομιλίας των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην οποία ανήκουν οι ειδικοί αγορητές περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου που ορίζεται στο άρθρο 97 παρ. 1.

Προφανής εξάντληση του θέματος

Άρθρο 99

1. Η Βουλή μπορεί με απόφασή της να περιορίσει το χρόνο των αγορεύσεων των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών της καταρχήν συζήτησης των σχεδίων και προτάσεων νόμων σύμφωνα με τους όρους των επόμενων παραγράφων.

2. Ο περιορισμός του χρόνου των αγορεύσεων μπορεί να ζητηθεί γραπτώς από το ένα δέκατο πέμπτο (1/15) του όλου αριθμού των Βουλευτών, αν έχει προφανώς εξαντληθεί η συζήτηση του θέματος.

3. Στη συζήτηση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου μετέχουν ένας από τους Βουλευτές που υπογράφουν την πρόταση και ένας Βουλευτής από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση.

4. Μετά την απόφαση για τον περιορισμό του χρόνου των αγορεύσεων η διάρκεια των ομιλιών και των δευτερολογιών περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου που προβλέπεται στο άρθρο 97.

5. Στους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων η δευτερολογία επιτρέπεται για χρόνο που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι (20) λεπτά της ώρας και στους Υπουργούς για χρόνο ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) του συνολικού χρόνου που αναλογεί για δευτερολογίες των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων κατ' ανώτατο όριο.

Ζητήματα αντισυνταγματικότητας

Άρθρο 100

1. Ο Πρόεδρος της Βουλής και κάθε Βουλευτής ή μέλος της Κυβέρνησης μπορεί να ζητήσει, στο στάδιο της καταρχήν συζήτησης, να αποφανθεί η Βουλή αναφορικά με συγκεκριμένες αντιρρήσεις που προβάλλει για τη συνταγματικότητα σχεδίου ή πρότασης νόμου.

2. Στη συζήτηση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου μετέχουν ένας απ' αυτούς που τη διατύπωσαν, ένας από τους αντιλέγοντες, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι αρμόδιοι Υπουργοί, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση.

Δ) ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΨΗΦΙΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΩΝ

Τρόπος συζήτησης και ψήφισης των άρθρων και των τροπολογιών

Άρθρο 101

1. Μετά την ψήφιση καταρχήν σχεδίου ή πρότασης νόμου αρχίζει η συζήτηση και ψήφιση των άρθρων και των τυχόν τροπολογιών.

2. Η συζήτηση και η ψήφιση των άρθρων γίνεται διαδοχικά και με τη σειρά που έχουν στο κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου.

3. Οι τροπολογίες συζητούνται και ψηφίζονται από κοινού με το κείμενο του άρθρου στο οποίο αναφέρονται και με τη χρονολογική σειρά κατάθεσής τους. Τροπολογίες που δεν σχετίζονται με συγκεκριμένο άρθρο συζητούνται και ψηφίζονται με τη χρονολογική σειρά κατάθεσής τους μετά το τέλος της κατ' άρθρο συζήτησης.

4. Η σειρά συζήτησης άρθρου ή τροπολογίας μπορεί να αλλάξει μόνο αν το ζητήσει η Κυβέρνηση.

5. Στη συζήτηση και την ψήφιση των τροπολογιών στα Τμήματα μετέχουν μόνον οι Βουλευτές που είναι μέλη τους.

6. Τροπολογίες που υποβλήθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 3 και 75 παρ. 2 του Συντάγματος δεν εισάγονται για συζήτηση ή ψήφιση. Σε περίπτωση αμφισβήτησης ο Πρόεδρος ερωτά τη Βουλή που αποφαίνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση και χωρίς συζήτηση.

7. Αμφισβητήσεις κατά το άρθρο 74 παρ. 5 εδ. β' του Συντάγματος αναφορικά με το αν τροπολογία σχετίζεται με το κύριο αντικείμενο του νομοσχεδίου ή της πρότασης υποβάλλονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή γραπτώς από το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Στη συζήτηση των αμφισβητήσεων μετέχουν κατά περίπτωση ο αρμόδιος Υπουργός ή ο πρώτος από τους Βουλευτές που τις υπογρά-

φουν και ένας από τους αντιλέγοντες, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση.

8. Οι τροπολογίες που συνεπάγονται επιβάρυνση του προϋπολογισμού εισάγονται για συζήτηση μόνο μετά την υποβολή της έκθεσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ή την πάροδο της προθεσμίας που προβλέπει το άρθρο 75 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος.

9. Οι διατάξεις του Συντάγματος και του Κανονισμού που αναφέρονται στις τροπολογίες έχουν εφαρμογή και για τις προσθήκες.

Εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών της κατ' άρθρο συζήτησης

Άρθρο 102

1. Η εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών της συζήτησης άρθρου μπορεί να ζητηθεί από την έναρξη της συζήτησης του άρθρου αυτού έως το τέλος της ομιλίας του τέταρτου κατά σειρά ομιλητή.

2. Εγγραφές που γίνονται μετά το τέλος της ομιλίας του τέταρτου ομιλητή και έως την ολοκλήρωση των πρωτολογιών κάθε άρθρου ισχύουν μόνο ως δευτερολογίες, που προτάσσονται από τις δευτερολογίες της επόμενης παραγράφου.

3. Δικαίωμα δευτερολογίας στην κατ' άρθρο συζήτηση έχουν μόνο όσοι πρωτολόγησαν και εφόσον το ζητήσουν έως το τέλος του σταδίου της δευτερολογίας κάθε άρθρου.

4. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται αναλόγως και για όσους είχαν εγγραφεί έγκαιρα να πρωτολογήσουν και κατά την εκφώνηση του ονόματός τους παραιτήθηκαν από την πρωτολογία.

Διάρκεια των ομιλιών στην κατ' άρθρο συζήτηση

Άρθρο 103

1. Στη συζήτηση των άρθρων η διάρκεια ομιλίας των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας για την πρωτολογία και τα πέντε (5) λεπτά της ώρας για τη δευτερολογία.

2. Στη συζήτηση της προηγούμενης παραγράφου οι Υπουργοί και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ακούγονται όποτε ζητήσουν το λόγο για δέκα (10) λεπτά της ώρας κάθε φορά ή οι αναπληρωτές των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων επίσης για δέκα (10) λεπτά και έως τρεις φορές.

Ε) ΨΗΦΙΣΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ

Χρόνος και τρόπος ψήφισης στο σύνολο

Άρθρο 104

1. Μετά την ψήφιση όλων των άρθρων και των τροπολογιών ακολουθεί η ψήφιση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου στο σύνολο.

2. Αν κατά τη συζήτηση προστεθούν νέα άρθρα ή γίνουν δεκτές τροπολογίες, η ψήφιση του συνόλου αναβάλλεται για να ενταχθούν στο αρχικό κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου τα άρθρα που προστέθηκαν ή οι τροπολογίες που έγιναν δεκτές.

3. Η ένταξη των νέων άρθρων και των τροπολογιών στο αρχικό κείμενο γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Βουλής με τη συνεργασία του αρμόδιου Υπουργού και την εποπτεία του Προέδρου της Βουλής.

4. Το συναρμολογημένο, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου ψηφίζεται στο σύνολό του μετά την πάροδο είκοσι τεσσάρων ωρών από τη διανομή του στους Βουλευτές.

5. Κατά την ψήφιση στο σύνολο του συναρμολογημένου κειμένου του σχεδίου ή της πρότασης νόμου δεν είναι επιτρεπτή καμία μεταβολή του, εκτός εάν αφορά αποκλειστικά είτε τη διόρθωση φραστικών ή νομοτεχνικών λαθών και αβλεψιών είτε την αρίθμηση των άρθρων και των διατάξεων και τις παραπομπές σε άλλες διατάξεις είτε βελτιώσεις γλωσσικές, γραμματικές, συντακτικές. Οι διορθώσεις ή βελτιώσεις αυτού του κειμένου δεν πρέπει να μεταβάλλουν την έννοιά του.

6. Το κείμενο του σχεδίου ή της πρότασης νόμου όπως ψηφίστηκε στο σύνολό του καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

7. Ο Πρόεδρος της Βουλής εκδίδει και διαβιβάζει στους αρμόδιους Υπουργούς απόσπασμα των επικυρωμένων Πρακτικών που περιέχει το κείμενο του ψηφισμένου στο σύνολο σχεδίου ή πρότασης νόμου.

Επανασυζήτηση και ψήφιση σχεδίων και προτάσεων νόμων που αποκρούστηκαν από τη Βουλή

Άρθρο 105

1. Σχέδιο ή πρόταση νόμου που αποκρούστηκαν από την Ολομέλεια ή Τμήμα της Βουλής δεν εισάγονται εκ νέου στην ίδια σύνοδο, ούτε στο Τμήμα που λειτουργεί μετά τη λήξη της συνόδου.

2. Σχέδιο ή πρόταση νόμου που απορρίφθηκαν κατά την ψήφισή τους στο σύνολο από την Ολομέλεια ή το Τμήμα της Βουλής, επειδή δεν έλαβαν το προβλεπόμενο από τα άρθρα 67 και 70 παρ. 5 του Συντάγματος ελάχιστο ποσοστό ψήφων του όλου αριθμού των Βουλευτών, μπορούν να εισαχθούν για νέα συζήτηση και ψήφιση, αν στην ψηφοφορία εκείνη οι θετικές ψήφοι που είχαν λάβει ήταν περισσότερες από τις αρνητικές.

3. Σχέδιο ή πρόταση νόμου της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να εισαχθούν στη Βουλή μετά την πάροδο δύο μηνών.

ΣΤ) ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ

Προϋποθέσεις και διαδικασία

Άρθρο 106

1. Η Βουλή μπορεί μετά πρόταση του ενός δέκατου πέμπτου (1/15) του όλου αριθμού των Βουλευτών να αποφασίσει το κλείσιμο της καταρχήν ή κατ' άρθρο συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου. Εξαιρούνται:

α) σχέδια και προτάσεις νόμων που συζητούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 107, 109 και 110· β) σχέδια και προτάσεις εκλογικού νόμου· γ) ο προϋπολογισμός του Κράτους και δ) προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος.

2. Η πρόταση για το κλείσιμο της καταρχήν συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου μπορεί να υποβληθεί μόνο αν έχει προηγηθεί αγόρευση δώδεκα τουλάχιστον ομιλητών. Στον αριθμό αυτόν συνυπολογίζονται οι εισηγητές, οι ειδικοί αγορητές και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, αν έλαβαν το λόγο.

3. Στη συζήτηση της πρότασης της προηγούμενης παραγράφου μετέχουν ένας από τους Βουλευτές που την υπογράφουν και ένας Βουλευτής από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση.

4. Το κλείσιμο της καταρχήν συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου αποκλείεται αν έως το τέλος της συζήτησης της προηγούμενης παραγράφου υποβληθούν γραπτές αντιρρήσεις από το ένα τέταρτο (1/4) του όλου αριθμού των Βουλευτών. Οι Βουλευτές που υπογράφουν τις αντιρρήσεις πρέπει να είναι παρόντες· αλλιώς οι αντιρρήσεις τους δεν λαμβάνονται υπόψη.

5. Σε περίπτωση που μετά τη λήψη της απόφασης της παρ. 3 υπάρχουν Κοινοβουλευτικές Ομάδες που δεν έλαβαν μέρος στη συζήτηση ή έλαβαν μέρος, αλλά με αριθμό ομιλητών μικρότερο από δύο, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές, ο λόγος δίνεται σε Βουλευτές των Κοινοβουλευτικών Ομάδων αυτών, κατά τη σειρά της εγγραφής τους στον κατάλογο των ομιλητών και εωσότου συμπληρωθεί ο αριθμός των δύο ομιλητών κατά Κοινοβουλευτική Ομάδα.

6. Οι διατάξεις των παρ. 2, 4 και 5 εφαρμόζονται αναλόγως και για το κλείσιμο της συζήτησης κατ' άρθρο. Η σχετική απόφαση λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση και χωρίς συζήτηση.

Ζ) ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

Προϋποθέσεις και διαδικασία

Άρθρο 107

1. Με εξαίρεση τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που σύμφωνα με το άρθρο 72 του Συντάγματος υπάγονται στην αρμοδιότητα της Ολομέλειας της Βουλής, τα λοιπά σχέδια και οι προτάσεις νόμων εισάγονται για συζήτηση και ψήφιση στη Βουλή με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου (οργανωμένη συζήτηση) και μόνο αν η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή τα έχει επεξεργαστεί σε τρεις τουλάχιστον πλήρεις συνεδριάσεις ή αν προηγήθηκε ακρόαση εξωκοινοβουλευτικών προσώπων κατά το άρθρο 38.

2. Η συνδρομή των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων.

3. Αν κατά τη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Προέδρων προβληθεί για συγκεκριμένο σχέδιο ή πρόταση νόμου αντίρρηση από το ένα τρίτο (1/3) των μελών της, η Διάσκεψη μπορεί κατ' εξαίρεση να αποφασίσει ότι δε θα διεξαχθεί οργανωμένη συζήτηση, ακόμη και αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1.

4. Η Διάσκεψη των Προέδρων με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών της μπορεί ν' αποφασίσει την οργάνωση της συζήτησης σχεδίου ή πρότασης νόμου, και αν ακόμη η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή δεν τα έχει επεξεργαστεί σε τρεις πλήρεις συνεδριάσεις ή δεν προηγήθηκε ακρόαση εξωκοινοβουλευτικών προσώπων.

5. Η Διάσκεψη των Προέδρων καθορίζει το συνολικό αριθμό των συνεδριάσεων που θα διατεθούν για την ολοκλήρωση της συζήτησης και της ψήφισης του σχεδίου ή πρότασης νόμου , καθώς και τη χρονική διάρκεια κάθε συνεδρίασης. Στο πλαίσιο του συνολικού χρόνου προσδιορίζει το χρόνο που θα διατεθεί για την καταρχήν και για την κατ' άρθρο συζήτηση.

6. Ο χρόνος που έχει προσδιορισθεί για την καταρχήν συζήτηση κατανέμεται από τη Διάσκεψη των Προέδρων μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ως εξής: αρχικά διασφαλίζεται σε καθεμία από αυτές ίσος ελάχιστος χρόνος. Κατόπιν το άθροισμα του ελάχιστου ίσου χρόνου που διατέθηκε στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες αφαιρείται από το συνολικό χρόνο που έχει καθοριστεί για την καταρχήν συζήτηση και το υπόλοιπο κατανέμεται στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες ανάλογα με τη δύναμή τους. Η Διάσκεψη των Προέδρων καθορίζει επίσης για τους ανεξαρτήτους χρόνο ανάλογο με τον αριθμό τους σε συνδυασμό με το χρόνο που έχει διατεθεί στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες.

7. Με την έναρξη της καταρχήν συζήτησης οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες καταθέτουν στο Προεδρείο της Βουλής κατάλογο των ομιλητών της μάδας τους καθορίζοντας τη σειρά και τη διάρκεια της ομιλίας τους μαζί με τις ενδεχόμενες δευτερολογίες των εισηγητών μέσα στο πλαίσιο του χρόνου που αναλογεί στην Ομάδα τους. Η εγγραφή των ανεξαρτήτων στον κατάλογο των ομιλητών γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 96.

8. Η διάρκεια ομιλίας των Υπουργών, των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των αναπληρωτών τους ορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου του άρθρου 97 και δεν υπολογίζεται στο συνολικό χρόνο που έχει διατεθεί σε κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα.

9. Το προεδρείο με βάση τους καταλόγους της παρ. 7 καταρτίζει ενιαίο κατάλογο καθορίζοντας τη σειρά των ομιλητών με πρόταξη των εισηγητών και ειδικών αγορητών εναλλάξ και σύμφωνα με τη σειρά των Κοινοβουλευτικών Ομάδων κατά το άρθρο 19 παρ. 1. Μετά την ολοκλήρωση της ομιλίας του τελευταίου ομιλητή του καταλόγου ακολουθεί δευτερολογία των εισηγητών για δέκα (10) λεπτά και η ψήφιση της αρχής του σχεδίου ή πρότασης νόμου.

10. Μέσα στο πλαίσιο του χρόνου που έχει προσδιοριστεί για την κατ' άρθρο συζήτηση η Διάσκεψη των Προέδρων καθορίζει την ενότητα ή τον αριθμό των άρθρων που θα συζητηθούν και ψηφιστούν σε κάθε συνεδρίαση ή σε ορισμένη χρονική διάρκεια συνεδρία-

σης. Η συζήτηση γίνεται για ολόκληρη την ενότητα ή τον αριθμό των άρθρων με ανάλογη εφαρμογή των προηγούμενων παραγράφων που ισχύουν για την κατ' αρχήν συζήτηση.

11. Η διάρκεια της ομιλίας στην κατ' άρθρο συζήτηση των Υπουργών, Προέδρων Κοινοβουλευτικών Ομάδων και αναπληρωτών τους ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 103 παρ. 2.

12. Η συζήτηση των άρθρων ολοκληρώνεται με την ομιλία του τελευταίου ομιλητή του καταλόγου και η ψήφισή τους γίνεται ιδιαιτέρως για κάθε άρθρο στο τέλος της συνεδρίασης που έχει διατεθεί για τη συγκεκριμένη ενότητα ή τον αριθμό των άρθρων.

13. Αν η Διάσκεψη των Προέδρων αποφασίσει την οργάνωση της συζήτησης καθορίζει τη συνολική της διάρκεια, λαμβάνοντας υπόψη και τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί έως την προτεραία της σύγκλησής της. Για τροπολογίες που κατατέθηκαν μετά τον προγραμματισμό από τη Διάσκεψη των Προέδρων διατίθεται ο αναγκαίος για τη συζήτηση χρόνος με απόφαση της Βουλής ύστερα από πρόταση του Προέδρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΥΝΟΠΤΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Ψήφιση σχεδίων και προτάσεων νόμων χωρίς ή με περιορισμένη συζήτηση

Άρθρο 108.

1. Στην αρχή της συνεδρίασης και πριν από την έναρξη της συζήτησης των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης η Βουλή μπορεί να ψηφίσει καταρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο σχέδια ή προτάσεις νόμων χωρίς συζήτηση. Αν προβληθούν αντιρρήσεις, ο Πρόεδρος μπορεί να καλέσει το Βουλευτή ή τους Βουλευτές που τις διατύπωσαν να λάβουν το λόγο.

2. Η Βουλή μπορεί ύστερα από ομόφωνη πρόταση της Διάσκεψης των Προέδρων να ψηφίσει καταρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο σχέδια ή προτάσεις νόμων όπως κατατέθηκαν ή διαμορφώθηκαν από την αρμόδια επιτροπή χωρίς συζήτηση.

3. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων της προηγούμενης παραγράφου εγγράφονται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη με ρητή αναφορά της σχετικής ομόφωνης πρότασης της Διάσκεψης των Προέδρων.

4. Αν διατυπωθούν αντιρρήσεις, η Βουλή μπορεί να αποφασίσει την ψήφιση των σχεδίων και προτάσεων νόμων της παρ. 2 ύστερα από περιορισμένη συζήτηση, που διεξάγεται στην ίδια ή σε άλλη συνεδρίαση.

5. Στην περιορισμένη συζήτηση της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να μετέχουν μόνο ο αρμόδιος Υπουργός, οι εισηγητές, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι Βουλευτές που διατύπωσαν τις αντιρρήσεις για δέκα (10) λεπτά της ώρας ο καθένας.

Κατεπείγοντα σχέδια και προτάσεις νόμων

Άρθρο 109

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων που χαρακτηρίζονται από την Κυβέρνηση ως κατεπείγοντα κατά το άρθρο 76 παρ. 4 του Συντάγματος παραπέμπονται αμέσως μετά την κατάθεσή τους στην αρμόδια επιτροπή. Ο Πρόεδρος της Βουλής ορίζει ανάλογη προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 89 παρ. 3.

2. Αν η επιτροπή αποδεχθεί το χαρακτηρισμό του κατεπείγοντος, προβαίνει στην επεξεργασία και την εξέταση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου σε μία συνεδρίαση.

3. Αμέσως μετά την υποβολή της έκθεσης της επιτροπής ή την πάροδο της προθεσμίας για την υποβολή της τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων της προηγούμενης παραγράφου εγγράφονται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη κατά παρέκκλιση του άρθρου 91 παρ. 7.

4. Η συζήτηση και ψήφιση των κατεπειγόντων σχεδίων και κατεπειγουσών προτάσεων νόμων ολοκληρώνεται σε μία συνεδρίαση, που διαρκεί κατ' ανώτατο όριο δέκα ώρες.

5. Στην αρχή της συνεδρίασης η Βουλή μπορεί μετά πρόταση του Προέδρου της να καθορίσει το χρόνο που θα διατεθεί για την καταρχήν και την κατ' άρθρο συζήτηση.

6. Αν για οποιονδήποτε λόγο δε ληφθεί απόφαση της Βουλής σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο διατίθενται τέσσερις ώρες για την καταρχήν και έξι ώρες για την κατ' άρθρο συζήτηση.

7. Στην καταρχήν και στην κατ' άρθρο συζήτηση μετέχουν, εκτός από τους εισηγητές, ο Πρωθυπουργός ή ο αρμόδιος Υπουργός, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, και από ένας εκπρόσωπός τους. Η ομιλία τους περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου που προβλέπεται από τα άρθρα 97 και 103.

8. Μετά την εξάντληση του καταλόγου των ομιλητών της προηγούμενης παραγράφου και σε κάθε περίπτωση μετά τη συμπλήρωση του δεκαώρου κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκεται και διεξάγεται η ψηφοφορία καταρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολο.

Σχέδια και προτάσεις νόμων ιδιαίτερης σημασίας ή επείγοντος χαρακτήρα

Άρθρο 110

1. Κατά την έναρξη της συζήτησης η Κυβέρνηση μπορεί να ζητήσει από τη Βουλή σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 5 του Συντάγματος να καθορίσει με απόφασή της το συνολικό αριθμό των συνεδριάσεων μέσα στις οποίες θα γίνει η συζήτηση και η ψήφιση σχεδίου ή πρότασης νόμου που έχουν ιδιαίτερη σημασία ή επείγοντα χαρακτήρα. Ο αριθμός των συνεδριάσεων αυτών δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από τρεις με την επιφύλαξη της παρ. 3.

2. Στη συζήτηση της πρότασης της Κυβέρνησης μετέχουν ένας Βουλευτής για την υποστήριξη και ένας για την απόκρουσή της επί πέντε (5) λεπτά της ώρας καθένας. Τον ίδιο επίσης χρόνο έχουν και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων. Η απόφαση της Βουλής λαμβάνεται αποκλειστικά με ανάταση ή έγερση.

3. Μετά πρόταση του ενός δεκάτου (1/10) του όλου αριθμού των Βουλευτών, η οποία υποβάλλεται είτε έως το τέλος της συζήτησης της προηγούμενης παραγράφου, είτε κατά τη διάρκεια της τρίτης συνεδρίασης, η Βουλή μπορεί να παρατείνει τη συζήτηση του σχεδίου ή της πρότασης νόμου κατά δύο το πολύ συνεδριάσεις. Στην τελευταία περίπτωση εφαρμόζεται η παρ. 2.

4. Στην αρχή της συνεδρίασης η Βουλή μετά πρόταση του Προέδρου της καθορίζει τον αριθμό των συνεδριάσεων που θα διατεθούν για την καταρχήν και την κατ' άρθρο συζήτηση.

5. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν ληφθεί απόφαση της Βουλής σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο διατίθενται μία συνεδρίαση για την καταρχήν και δύο συνεδριάσεις για την κατ' άρθρο συζήτηση, όταν ο συνολικός αριθμός των συνεδριάσεων έχει οριστεί σε τρεις. Πέρα από τις τρεις διατίθενται δύο συνεδριάσεις για την καταρχήν και οι λοιπές για την κατ' άρθρο συζήτηση όταν η σχετική απόφαση για τον αριθμό των συνεδριάσεων έχει ληφθεί στην αρχή της πρώτης συνεδρίασης.

6. Κατά τη συζήτηση σχεδίων και προτάσεων νόμων ιδιαίτερης σημασίας ή επείγοντος χαρακτήρα η διάρκεια της ομιλίας στην καταρχήν συζήτηση των Υπουργών, των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και των εισηγητών, ορίζεται σε τριάντα (30) λεπτά της ώρας, των ειδικών αγορητών σε δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας και των εγγεγραμμένων στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτών σε δέκα (10) λεπτά της ώρας. Στην κατ' άρθρο συζήτηση η διάρκεια της ομιλίας ορίζεται για όλους τους ομιλητές σε πέντε (5) λεπτά της ώρας.

7. Στα σχέδια και στις προτάσεις νόμων που συζητούνται με τη διαδικασία του παρόντος άρθρου, δευτερολογίες επιτρέπονται μόνο στην καταρχήν συζήτηση στους εισηγητές και ειδικούς αγορητές για δέκα (10) λεπτά της ώρας.

8. Η συζήτηση των σχεδίων και προτάσεων νόμων, που διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό, τερματίζεται τη δωδεκάτη νυχτερινή ώρα της τελευταίας συνεδρίασης και πάντως το αργότερο με τη συμπλήρωση έξι ωρών από την έναρξή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΙΔΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Σχέδια και προτάσεις νόμων για τη σύσταση ειδικών επιτροπών σύνταξης και κύρωσης κωδίκων

Άρθρο 111

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 118 παρ. 6, τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων με τα οποία συνιστώνται ειδικές επιτροπές για τη σύνταξη κωδίκων ή για την κωδικοποίηση διατάξεων που υπάρχουν σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 6 και 7 του Συντάγματος πρέπει να περιέχουν απαραιτήτως διατάξεις σχετικές με τη σύσταση, σύνθεση, συγκρότηση, καθώς και κάθε άλλο θέμα που αφορά το έργο και τη λειτουργία των ειδικών αυτών επιτροπών.

2. Ειδικές επιτροπές για τη σύνταξη ενός ή περισσότερων κωδίκων διαφορετικού αντικειμένου μπορούν να συσταθούν με το ίδιο σχέδιο ή την ίδια πρόταση νόμου.

3. Κατά την επιψήφιση δικαστικών ή διοικητικών κωδίκων και κατά την κωδικοποίηση διατάξεων που υπάρχουν σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 6 και 7 η συζήτηση γίνεται μία φορά καταρχήν και κατόπιν ακολουθεί ψήφιση στο σύνολο.

Σχέδια και προτάσεις νόμων για κύρωση διεθνών συνθηκών ή συμβάσεων

Άρθρο 112

1. Η Βουλή εγκρίνει ή απορρίπτει τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που κυρώνουν διεθνείς συνθήκες ή διεθνείς συμβάσεις χωρίς μεταβολές του περιεχομένου των συνθηκών και συμβάσεων.

2. Η κύρωση των σχεδίων και προτάσεων νόμων της προηγούμενης παραγράφου γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 108.

3. Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται για τα σχέδια και τις προτάσεις νόμων που αφορούν την κύρωση συμβάσεων σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος.

Σχέδια νόμων για την κύρωση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου

Άρθρο 113

1. Τα σχέδια νόμων που αφορούν την κύρωση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου κατά το άρθρο 44 παρ. 1 του Συντάγματος εγγράφονται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη της Βουλής.

2. Τα σχέδια νόμων της προηγούμενης παραγράφου περιέχουν απαραιτήτως ένα άρθρο που κυρώνει αυτούσια την πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Μπορούν επίσης να προστεθούν και διατάξεις που ρυθμίζουν θέματα σχετικά με την κυρούμενη πράξη.

Σχέδια και προτάσεις νόμων που αναπέμπονται στη Βουλή

Άρθρο 114

1. Τα σχέδια και οι προτάσεις νόμων που έχουν ψηφιστεί και αναπέμπονται στη Βουλή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Συντάγματος, καθώς και το σχετικό έγγραφο του Προέδρου της Δημοκρατίας για την αναπομπή διανέμονται στους Βουλευτές μέσα σε τρεις ημέρες από την παραλαβή τους.

2. Τα σχέδια ή οι προτάσεις νόμων που αναπέμπονται εγγράφονται απευθείας και κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής και συζητούνται κατά τη διαδικασία του άρθρου 76 παρ. 2 του Συντάγματος.

3. Η επιψήφιση γίνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

Προτάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος

Άρθρο 115

1. Η πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου με την

οποία ζητείται η διεξαγωγή δημοψηφίσματος για κρίσιμο εθνικό θέμα σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 εδ. α΄ του Συντάγματος κατατίθεται στη Βουλή, τυπώνεται και διανέμεται στους Βουλευτές και εγγράφεται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη.

2. Η πρόταση πρέπει να αναφέρει το εθνικό θέμα για το οποίο ζητείται η διεξαγωγή δημοψηφίσματος, καθώς και την προθεσμία διενέργειάς του, και να προσδιορίζει με σαφήνεια το ερώτημα ή τα ερωτήματα στα οποία θα απαντήσει ο λαός.

3. Η πρόταση συζητείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 95 έως 100.

4. Η ψηφοφορία για την αποδοχή ή μη της πρότασης είναι ονομαστική και αφορά το κείμενο της πρότασης όπως κατατέθηκε ή διαμορφώθηκε κατά τη συζήτηση στη Βουλή.

5. Η πρόταση εγκρίνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

6. Η απόφαση της Βουλής που δέχεται την πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος δημοσιεύεται με παραγγελία του Προέδρου της Βουλής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το αργότερο μέσα σε δέκα ημέρες.

Προτάσεις Βουλευτών για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος

Άρθρο 116

1. Η πρόταση των δύο πέμπτων (2/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών με την οποία ζητείται σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 2 εδ. β΄ του Συντάγματος η διεξαγωγή δημοψηφίσματος για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα κατατίθεται στη Βουλή, τυπώνεται και διανέμεται στους Βουλευτές και εγγράφεται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη.

2. Η πρόταση πρέπει να αναφέρει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο για το οποίο ζητείται η διεξαγωγή δημοψηφίσματος.

3. Η συζήτηση της πρότασης διεξάγεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 95 έως 100 και ολοκληρώνεται μέσα σε τρεις συνεδριάσεις.

4. Η ψηφοφορία για την αποδοχή ή μη της πρότασης είναι ονομαστική.

5. Η πρόταση εγκρίνεται με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

6. Η απόφαση της Βουλής που δέχεται την πρόταση Βουλευτών για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος πρέπει να περιέχει με σαφήνεια το ερώτημα ή τα ερωτήματα που θα τεθούν στο λαό και να αναφέρει την προθεσμία μέσα στην οποία θα γίνει η προκήρυξη του δημοψηφίσματος.

7. Η παράγραφος 6 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζεται και για την απόφαση της Βουλής που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

8. Η προκήρυξη του δημοψηφίσματος γίνεται με προεδρικό διάταγμα που προσυπογράφεται από τον Πρόεδρο της Βουλής.

Κήρυξη της επικράτειας σε κατάσταση πολιορκίας

Άρθρο 117

1. Η πρόταση της Κυβέρνησης προς τη Βουλή για να αποφασίσει σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ. 1 του Συντάγματος την εφαρμογή του νόμου για την κατάσταση πολιορκίας, τη σύσταση εξαιρετικών δικαστηρίων και την αναστολή άρθρων του Συντάγματος μπορεί να υποβληθεί και χωρίς εγγραφή στην ημερήσια διάταξη. Η πρόταση συζητείται και ψηφίζεται μέσα σε μία μόνο συνεδρίαση, σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ. 6 του Συντάγματος. Με την ίδια απόφαση της Βουλής ορίζεται η διάρκεια ισχύος των επιβαλλόμενων μέτρων, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τις δεκαπέντε ημέρες.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν και για να αποφασίσει η Βουλή την έγκριση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπει η παρ. 2 του άρθρου 48 του Συντάγματος. Το αργότερο τη δεκάτη πέμπτη ημέρα από την έκδοση του διατάγματος αυτού η Βουλή συνέρχεται για να αποφασίσει την έγκρισή του, ακόμη και αν είχε λήξει η βουλευτική περίοδος ή η Βουλή είχε διαλυθεί.

3. Πριν ακόμη λήξει η προθεσμία διάρκειας των μέτρων των παρ. 1 και 2, η Βουλή μπορεί να αποφασίζει την παράτασή της για ένα δεκαπενθήμερο κάθε φορά. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των δύο προηγούμενων παραγράφων.

4. Οι ψηφοφορίες για τις αποφάσεις των παρ. 1 έως 3 είναι πάντοτε ονομαστικές. Για την απόφαση της παρ. 1 απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Για τις αποφάσεις των παρ. 2 και 3 αρκεί η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των Βουλευτών.

5. Η απόφαση της Βουλής της παρ. 1 δημοσιεύεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Οι αποφάσεις των παρ. 2 και 3 δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με πράξη του Προέδρου της Βουλής.

Προτάσεις για τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής

Άρθρο 118

1. Οι προτάσεις για τροποποίηση του Κανονισμού υποβάλλονται από τον Πρόεδρό της ή τους Βουλευτές στη Βουλή και παραπέμπονται στην Επιτροπή Κανονισμού για επεξεργασία και εξέταση.

2. Η Επιτροπή Κανονισμού υποβάλλει στη Βουλή σχέδια μεταβολής του Κανονισμού με τις προσθήκες και τις τροποποιήσεις που κρίνει αναγκαίες. Τα σχέδια αυτά εγγράφονται σε ειδική ημερήσια διάταξη, συζητούνται και ψηφίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 76 του Συντάγματος.

3. Η απόφαση της Βουλής που τροποποιεί διατάξεις του Κανονισμού δημοσιεύεται με παραγγελία του Προέδρου της Βουλής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μέσα σε ένα μήνα από την ψήφισή της.

4. Μετά κάθε τροποποίηση η Επιτροπή Κανονισμού προβαίνει στην ένταξη των νέων διατάξεων στο αρχικό

κείμενο σημειώνοντας τη σχετική απόφαση της Βουλής με την οποία θεσπίστηκαν.

5. Σε περίπτωση εκτεταμένων μεταβολών η Επιτροπή Κανονισμού προβαίνει με απόφασή της στην κωδικοποίηση των παλαιών και νέων διατάξεων. Κατά την κωδικοποίηση επιτρέπονται: α) η αναδιάταξη γενικά της ύλης, η μεταβολή της σειράς των άρθρων, παραγράφων και εδαφίων, η σύμπτυξη και διαίρεσή τους και η δημιουργία νέων· β) οι φραστικές μεταβολές που δεν αλλάζουν το νόημα των παλαιών και νέων διατάξεων. Η μνεία των αποφάσεων της Βουλής με τις οποίες θεσπίστηκαν τα άρθρα ή οι επί μέρους διατάξεις τους είναι υποχρεωτική.

6. Οι διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής που αναφέρονται στην οργάνωση και τη λειτουργία των υπηρεσιών της (μέρος β΄ - προσωπικό) τροποποιούνται με προτάσεις του Προέδρου της Βουλής. Οι προτάσεις αυτές εισάγονται για συζήτηση στη Βουλή ύστερα από επεξεργασία τους από την Επιτροπή Κανονισμού της Βουλής. Η συζήτηση και η ψήφισή τους γίνονται με τη διαδικασία των κωδίκων.

Προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος

Άρθρο 119

1. Οι προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος υποβάλλονται γραπτώς στη Βουλή από πενήντα τουλάχιστο Βουλευτές, προσδιορίζουν τις αναθεωρητέες διατάξεις και συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση.

2. Μετά την υποβολή τους οι προτάσεις για την αναθεώρηση του Συντάγματος τυπώνονται, διανέμονται στους Βουλευτές και παραπέμπονται για εξέταση σε Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος, που συνιστάται από τον Πρόεδρο της Βουλής.

3. Για τη σύσταση, τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία της Επιτροπής Αναθεώρησης του Συντάγματος εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 31 έως 41, εκτός από τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 2.

4. Η Βουλή με απόφασή της, που λαμβάνεται μετά πρόταση του Προέδρου της και με τη συνήθη πλειοψηφία του άρθρου 67 του Συντάγματος, ορίζει προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης της Επιτροπής Αναθεώρησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με νεότερες αποφάσεις της Βουλής. Συζήτηση γίνεται κατά τον ορισμό της αρχικής προθεσμίας και τερματίζεται σε μία συνεδρίαση.

5. Μετά την υποβολή ή την πάροδο της προθεσμίας για την υποβολή της έκθεσης της Επιτροπής για την αναθεώρηση του Συντάγματος οι σχετικές προτάσεις εγγράφονται σε ειδική ημερήσια διάταξη και συζητούνται από την Ολομέλεια της Βουλής με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 95 έως 104. Η συζήτηση αναφέρεται αποκλειστικά στην ανάγκη της αναθεώρησης και στις αναθεωρητέες διατάξεις.

6. Η απόφαση της Βουλής που διαπιστώνει την ανάγκη αναθεώρησης του Συντάγματος και καθορίζει ειδικά τις αναθεωρητέες διατάξεις λαμβάνεται με δύο ονομαστικές ψηφοφορίες, που απέχουν μεταξύ τους έναν τουλάχιστο μήνα και με τις πλειοψηφίες που ορίζονται από το άρθρο 110 παρ. 2 και 4 του Συντάγματος. Η δεύτερη ψηφοφορία αφορά τις ίδιες διατάξεις που εγκρίθηκαν κατά την πρώτη ψηφοφορία.

7. Καθεμιά από τις ονομαστικές ψηφοφορίες της προηγούμενης παραγράφου διεξάγεται μετά την ολοκλήρωση της συζήτησης και για όλες τις αναθεωρητέες διατάξεις ταυτοχρόνως με σημείωση της ψήφου των Βουλευτών χωριστά για κάθε διάταξη.

8. Αν η Βουλή έχει αποφασίσει την αναθεώρηση, ο Πρόεδρος της επόμενης Βουλής στην αρχή της πρώτης συνόδου συνιστά Επιτροπή Αναθεώρησης του Συντάγματος για την επεξεργασία του περιεχομένου των αναθεωρητέων διατάξεων που έχουν καθοριστεί από την απόφαση της Βουλής την αναφερόμενη στην παρ. 6.

9. Για τη σύσταση της Επιτροπής της προηγούμενης παραγράφου, την προθεσμία υποβολής της έκθεσής της και την εγγραφή του θέματος στην ημερήσια διάταξη εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 5 του παρόντος άρθρου. Η συζήτηση αναφέρεται στο περιεχόμενο των αναθεωρητέων διατάξεων.

10. Η απόφαση της Βουλής που περιέχει τις αναθεωρούμενες διατάξεις λαμβάνεται με μία και μόνη ονομαστική ψηφοφορία, που διεξάγεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου αυτού και με τις πλειοψηφίες που προβλέπονται από το άρθρο 110 παρ. 3 και 4 του Συντάγματος.

Προϋπολογισμός εξόδων και ισολογισμός - απολογισμός της Βουλής

Άρθρο 120

1. Ο προϋπολογισμός εξόδων και ο ισολογισμός - απολογισμός της Βουλής συντάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία της και συζητούνται και ψηφίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής.

2. Ο προϋπολογισμός της Βουλής περιέχει τα έξοδά της για το επόμενο οικονομικό έτος και ψηφίζεται σε κάθε τακτική σύνοδο.

3. Ο προϋπολογισμός της Βουλής συνοδεύεται από έκθεση της επιτροπής οικονομικών της Βουλής, τυπώνεται, διανέμεται στους Βουλευτές και εγγράφεται κατά προτεραιότητα στην ημερήσια διάταξη.

4. Ο προϋπολογισμός της Βουλής εισάγεται για συζήτηση και ψήφιση από τον Πρόεδρο της Βουλής τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους και σε κάθε περίπτωση πριν από την ψήφιση του γενικού προϋπολογισμού του Κράτους. Αν το οικονομικό έτος αρχίσει χωρίς να έχει ψηφιστεί ο αντίστοιχος προϋπολογισμός, οι δαπάνες του νέου οικονομικού έτους ενεργούνται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

5. Η συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού της Βουλής γίνεται μία μόνο φορά καταρχήν, κατά κατηγορίες εξόδων και στο σύνολο.

6. Ο προϋπολογισμός της Βουλής που εγκρίνεται με απόφασή της είναι υποχρεωτικά εκτελεστός και καταχωρίζεται χωρίς καμία μεταβολή στο γενικό

προϋπολογισμό του Κράτους.

7. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού της Βουλής ανήκει αποκλειστικά στη Βουλή και είναι ανεξάρτητη από την εκτέλεση του γενικού προϋπολογισμού του Κράτους, καθώς και από τους όρους και τις προϋποθέσεις που τάσσονται από αυτόν για τη διάθεση των πιστώσεων.

8. Ο ισολογισμός και απολογισμός της Βουλής περιέχει τα αποτελέσματα χρήσης του οικονομικού έτους που έληξε.

9. Ο ισολογισμός και απολογισμός συνοδεύεται από έκθεση της επιτροπής οικονομικών της Βουλής, τυπώνεται, διανέμεται στους Βουλευτές και εισάγεται από τον Πρόεδρο της Βουλής για συζήτηση και ψήφιση.

10. Ο ισολογισμός και απολογισμός της Βουλής εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη, συζητείται και ψηφίζεται μία μόνο φορά, κατά έξοδα, αποτελέσματα από τη χρήση και στο σύνολο, στην ίδια συνεδρίαση που συζητείται και ο προϋπολογισμός εξόδων.

Κατάθεση και εξέταση του προϋπολογισμού του Κράτους από την αρμόδια διαρκή επιτροπή

Άρθρο 121

1. Ο προϋπολογισμός του Κράτους περιλαμβάνει τα έσοδα και τα έξοδα για το επόμενο οικονομικό έτος και συζητείται από την Ολομέλεια της Βουλής σε κάθε τακτική σύνοδο σύμφωνα με τις επόμενες διατάξεις.

2. Ο προϋπολογισμός του Κράτους εισάγεται στη Βουλή από τον Υπουργό Οικονομικών έναν τουλάχιστο μήνα πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους.

3. Ο Υπουργός των Οικονομικών μπορεί κατά την κατάθεση του προϋπολογισμού να κάνει σύντομες δηλώσεις στη Βουλή σχετικά με το περιεχόμενό του. Στην περίπτωση αυτή μπορούν να απαντήσουν οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Οι δηλώσεις και οι απαντήσεις δεν μπορούν να υπερβούν τις δύο ώρες συνολικά.

4. Ο προϋπολογισμός του Κράτους διανέμεται στους Βουλευτές και παραπέμπεται για εξέταση στη διαρκή επιτροπή οικονομικών υποθέσεων.

5. Μετά την παραπομπή του προϋπολογισμού στη διαρκή επιτροπή οικονομικών υποθέσεων για εξέταση, ο Πρόεδρος της επιτροπής, αφού προηγουμένως συμβουλευτεί τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ορίζει από τα μέλη της: α) έναν γενικό εισηγητή από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα· β) ειδικούς εισηγητές από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα κατά θέματα και κεφάλαια του προϋπολογισμού και γ) έναν ειδικό εισηγητή, που υποδεικνύεται από τους ανεξάρτητους.

6. Οι γενικοί και οι ειδικοί εισηγητές υποβάλλουν τις εκθέσεις τους στην επιτροπή μέσα σε οχτώ ημέρες από την πρώτη συνεδρίασή της.

7. Η εξέταση του προϋπολογισμού του Κράτους από τη διαρκή επιτροπή οικονομικών υποθέσεων ολοκληρώνεται σε τρεις το πολύ συνεχείς συνεδριάσεις, που γίνονται μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου.

8. Οι εκθέσεις της επιτροπής και των γενικών και ειδικών εισηγητών τυπώνονται και διανέμονται στους Βουλευτές τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από την έναρξη της συζήτησης στην Ολομέλεια της Βουλής.

Κατάθεση και εξέταση του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους από την αρμόδια διαρκή επιτροπή

Άρθρο 122

1. Ο απολογισμός και ο γενικός ισολογισμός του Κράτους υποβάλλονται στη Βουλή το βραδύτερο μέσα σε ένα έτος από τη λήξη του οικονομικού έτους, συζητούνται και κυρώνονται από την Ολομέλεια της Βουλής συγχρόνως με την ψήφιση του προϋπολογισμού του Κράτους.

2. Ο απολογισμός και ο γενικός ισολογισμός του Κράτους εισάγονται στη Βουλή από τον Υπουργό Οικονομικών, διανέμονται στους Βουλευτές και παραπέμπονται στη διαρκή επιτροπή οικονομικών υποθέσεων για εξέταση.

3. Η επιτροπή εξετάζει τον απολογισμό και το γενικό ισολογισμό και συντάσσει ενιαία έκθεση με τον προϋπολογισμό, η οποία τυπώνεται και διανέμεται στους Βουλευτές σύμφωνα με το άρθρο 121 παρ. 8.

Συζήτηση και ψήφιση του προϋπολογισμού, του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους

Άρθρο 123

1. Ο προϋπολογισμός, ο απολογισμός και ο γενικός ισολογισμός του Κράτους συζητούνται και ψηφίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής μέσα σε πέντε το πολύ συνεχείς συνεδριάσεις.

2. Η συζήτηση αρχίζει με τις αγορεύσεις των γενικών εισηγητών, οι οποίοι μιλούν διαδοχικά και κατά τη σειρά της δύναμης της Κοινοβουλευτικής τους Ομάδας. Στη συνέχεια μιλούν οι ειδικοί εισηγητές κατά την ίδια σειρά, αλλά με εναλλαγή ενός από κάθε Κοινοβουλευτική Ομάδα και ακολουθούν όσοι έχουν εγγραφεί στον κατάλογο των ομιλητών με τη σειρά της εγγραφής τους.

3. Η εγγραφή στον κατάλογο των ομιλητών γίνεται έως το τέλος της ομιλίας των γενικών εισηγητών.

4. Η διάρκεια της ομιλίας δεν μπορεί να υπερβεί τα πενήντα (50) λεπτά της ώρας για τους γενικούς και τα τριάντα (30) λεπτά της ώρας για τους ειδικούς εισηγητές. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 97.

5. Η συζήτηση του προϋπολογισμού ολοκληρώνεται τη δωδέκατη νυχτερινή ώρα της τελευταίας συνεδρίασης και ακολουθεί αμέσως ψηφοφορία.

6. Η ψήφιση του προϋπολογισμού γίνεται με ονομαστική ψηφοφορία, που διεξάγεται ταυτοχρόνως και με χωριστούς καταλόγους και ψηφολέκτες για τα έσοδα

:αι τις δαπάνες κάθε υπουργείου. Τα πρωτόκολλα της ψηφοφορίας καταχωρίζονται στα Πρακτικά.

7. Η ψήφιση του προϋπολογισμού δημόσιων επενδύσεων και προσαρτημένων προϋπολογισμών, του τακτικού προϋπολογισμού των νομαρχιών και του προϋπολογισμού των ειδικών ταμείων και υπηρεσιών γίνεται ιδιαιτέρως και διαδοχικά με ανάταση ή έγερση.

8. Η κύρωση στο σύνολο του απολογισμού και του γενικού ισολογισμού του Κράτους γίνεται στη συνεδρίαση που ψηφίζεται ο προϋπολογισμός μία μόνο φορά κατά υπουργεία και ειδικό ταμείο σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κοινοβουλευτικός έλεγχος

Άρθρο 124

1. Η Κυβέρνηση υπόκειται στον έλεγχο της Βουλής με τη διαδικασία και τους όρους των επόμενων διατάξεων.

2. Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος ασκείται από τη Βουλή σε Ολομέλεια δύο τουλάχιστο φορές την εβδομάδα σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1.

3. Τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου, εκτός από την πρόταση δυσπιστίας, που ρυθμίζεται από το άρθρο 142, είναι: α) οι αναφορές· β) οι ερωτήσεις· γ) οι επίκαιρες ερωτήσεις· δ) οι αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων· ε) οι επερωτήσεις και στ) οι επίκαιρες επερωτήσεις.

4. Τα έγγραφα με τα οποία ασκούνται τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλονται στη Βουλή και πρέπει να αναφέρουν τον Υπουργό στον οποίο απευθύνονται. Η αρμόδια υπηρεσία της Βουλής τα καταχωρίζει με τη χρονολογική σειρά κατάθεσής τους σε ιδιαίτερο για κάθε κατηγορία βιβλίο συνεχούς αρίθμησης. Αντίγραφο του εγγράφου που κατατέθηκε διαβιβάζεται στον Υπουργό στον οποίο απευθύνεται.

5. Αν ο Υπουργός στον οποίο απευθύνεται το σχετικό έγγραφο κρίνει ότι είναι αναρμόδιος, το διαβιβάζει μέσα στην προθεσμία του άρθρου 125 παρ. 5 ή 126 παρ. 4 στον αρμόδιο Υπουργό και αντίγραφο του διαβιβαστικού κοινοποιεί ταυτόχρονα στην υπηρεσία της Βουλής και στο Βουλευτή που το κατέθεσε. Στην περίπτωση αυτήν η προθεσμία για απάντηση στη Βουλή από τον αρμόδιο Υπουργό αρχίζει πέντε ημέρες μετά την ημερομηνία του διαβιβαστικού εγγράφου.

6. Τα μέσα κοινοβουλευτικού ελέγχου της παρ. 3 ισχύουν για τη σύνοδο στην οποία κατατέθηκαν με την επιφύλαξη του άρθρου 130. Αν εκκρεμούν και δεν συζητηθούν ως τη λήξη της τακτικής συνόδου, μπορούν να επανακατατεθούν. Στην περίπτωση αυτήν η σειρά καταχώρισής τους στο αντίστοιχο βιβλίο καθορίζεται από τη σειρά επανακατάθεσης.

7. Η κατάθεση και επανακατάθεση των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου της παρ. 3 κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ των δύο τακτικών συνόδων αρχίζει από την ημέρα που ακολουθεί την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής με την επιφύλαξη του άρθρου 125 παρ. 6. Στην περίπτωση αυτήν η σειρά καταχώρισής τους στο αντίστοιχο βιβλίο καθορίζεται από τη σειρά κατάθεσης ή επανακατάθεσης.

8. Τα έγγραφα των μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου της παρ. 3 τυπώνονται σε ιδιαίτερους πίνακες και διανέμονται περιοδικά στους Βουλευτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Περιεχόμενο, κατάθεση και συζήτηση

Άρθρο 125

1. Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα να απευθύνουν στη Βουλή γραπτές αναφορές, που περιέχουν αιτήματα ή παράπονα. Οι αναφορές παρουσιάζονται από Βουλευτή ή παραδίδονται στον Πρόεδρο.

2. Οι αναφορές πρέπει να περιέχουν το ονοματεπώνυμο, την ιδιότητα και τη διεύθυνση εκείνων που τις υπογράφουν.

3. Οι Βουλευτές που επιθυμούν να υιοθετήσουν αναφορά την προσυπογράφουν κατά την κατάθεσή της ή το δηλώνουν κατά την ανακοίνωσή της στη Βουλή.

4. Οι αναφορές καταχωρίζονται σε ειδικό βιβλίο κατά τη σειρά κατάθεσής τους, αν εκπληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2· διαφορετικά, αρχειοθετούνται.

5. Ο Υπουργός στον οποίο διαβιβάζεται η αναφορά οφείλει μέσα σε είκοσι πέντε ημέρες από την κατάθεσή της να απαντήσει στη Βουλή με ταυτόχρονη κοινοποίηση στους Βουλευτές που την είχαν υιοθετήσει και σ' αυτόν που την υπέβαλε. Στις περιπτώσεις της παρ. 3, αν ο Υπουργός δεν απαντήσει εμπρόθεσμα, ο Πρόεδρος της Βουλής εγγράφει την αναφορά στην ημερήσια διάταξη για συζήτηση σύμφωνα με τα άρθρα 127 και 128.

6. Ανεξάρτητα από την υποχρέωση της προηγούμενης παραγράφου για απάντηση από τον Υπουργό, αναφορές που κατατίθενται στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ δύο συνόδων της Βουλής διαγράφονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Περιεχόμενο και απάντηση

Άρθρο 126

1. Οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να απευθύνουν γραπτές ερωτήσεις στους αρμόδιους Υπουργούς σχετικά με οποιαδήποτε δημόσια υπόθεση.

2. Οι γραπτές ερωτήσεις πρέπει να είναι σαφείς, σύντομες και να αποβλέπουν στην ενημέρωση ή πληροφόρηση για το αν κάποιο περιστατικό αληθεύει ή για το ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την αντιμετώπιση συγκεκριμένου θέματος γενικού ή

τοπικού ενδιαφέροντος.

3. Αμέσως μετά την κατάθεσή τους οι ερωτήσεις διαβιβάζονται από τις υπηρεσίες της Βουλής στον Υπουργό στον οποίο απευθύνονται.

4. Οι Υπουργοί οφείλουν να απαντούν γραπτώς στις ερωτήσεις μέσα σε είκοσι πέντε ημέρες από την κατάθεσή τους· διαφορετικά, οι απαντήσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες.

5. Οι απαντήσεις των Υπουργών στις ερωτήσεις των Βουλευτών καταχωρίζονται στα Πρακτικά της Βουλής.

Εγγραφή στην ημερήσια διάταξη

Άρθρο 127

1. Αν ο αρμόδιος Υπουργός δεν απαντήσει ή απαντήσει εκπρόθεσμα, η ερώτηση εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη κατά τη σειρά καταχώρισής της.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εγγραφή στην ημερήσια διάταξη ερωτήσεων που απευθύνονται στον ίδιο Υπουργό καθ' υπέρβαση της σειράς κατάθεσής τους στο μέτρο που επιταχύνεται ή διευκολύνεται η διεκπεραίωση των εκκρεμών ερωτήσεων για προφορική ανάπτυξη.

3. Αν η απάντηση του Υπουργού είναι εκπρόθεσμη και ο ενδιαφερόμενος Βουλευτής τη θεωρήσει ικανοποιητική με γραπτή δήλωσή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής, η ερώτηση αυτή δεν εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη ή, αν έχει εγγραφεί, δεν συζητείται.

4. Προκειμένου για συλλογική ερώτηση η δήλωση της προηγούμενης παραγράφου αρκεί να υποβληθεί από το Βουλευτή που την είχε υπογράψει πρώτος.

Συζήτηση των ερωτήσεων

Άρθρο 128

1. Στην αρχή των συνεδριάσεων του κοινοβουλευτικού ελέγχου ή της νομοθετικής εργασίας, κατά το άρθρο 55 παρ. 1, συζητούνται ερωτήσεις με τη σειρά της εγγραφής τους στην ημερήσια διάταξη.

2. Στη συζήτηση των ερωτήσεων μετέχουν αποκλειστικά οι ερωτώντες Βουλευτές και ο αρμόδιος Υπουργός.

3. Ο Βουλευτής που υπογράφει την ερώτηση την αναπτύσσει για πέντε (5) λεπτά της ώρας. Μετά την απάντηση του Υπουργού ο Βουλευτής μπορεί να δευτερολογήσει για δύο (2) λεπτά της ώρας προκειμένου να δηλώσει αν θεωρεί ή όχι την απάντηση ικανοποιητική.

4. Ο Βουλευτής που υπογράφει πρώτος συλλογική ερώτηση και αν τυχόν απουσιάζει, ο επόμενος την αναπτύσσει για πέντε (5) λεπτά της ώρας και οι λοιποί υπογράφοντες για δύο (2) λεπτά της ώρας καθένας. Το εδάφιο β΄ της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται αναλόγως.

5. Η διάρκεια της ομιλίας του Υπουργού είναι οκτώ (8) λεπτά της ώρας για την πρωτολογία και πέντε (5) λεπτά της ώρας για τη δευτερολογία. Αν οι Βουλευτές που αναπτύσσουν την ερώτηση είναι τρεις ή περισσότεροι, ο χρόνος ομιλίας του Υπουργού είναι ίσος με το συνολικό χρόνο που προβλέπεται για την πρωτολογία ή αντίστοιχα τη δευτερολογία των ερωτώντων Βουλευτών.

6. Η ανάπτυξη της ερώτησης αναφέρεται στο περιεχόμενο του κειμένου όπως είχε κατατεθεί και δεν επεκτείνεται σε άσχετα ή μεταγενέστερα περιστατικά.

7. Ο Βουλευτής μπορεί έως την έναρξη της συνεδρίασης να ζητήσει εγγράφως αναβολή της συζήτησης το πολύ δύο φορές για ερώτηση που είναι γραμμένη στην ημερήσια διάταξη· διαφορετικά, η ερώτηση διαγράφεται. Επίσης διαγράφεται η ερώτηση και όταν ο Βουλευτής απουσιάζει κατά την πρόσκλησή του να την αναπτύξει.

8. Ο παριστάμενος Υπουργός μπορεί να ζητήσει την αναβολή της συζήτησης ερώτησης, οπότε η ερώτηση αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρίαση αναφορών και ερωτήσεων του ίδιου υπουργείου. Η συζήτηση αναβάλλεται επίσης σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του αρμόδιου Υπουργού.

9. Η Βουλή μπορεί, ύστερα από αίτηση του Υπουργού, να συναινέσει στην κατά προτίμηση συζήτηση ερώτησης που είναι γραμμένη στην ημερήσια διάταξη για άμεση απάντηση και αν ακόμη απουσιάζει ο Βουλευτής που την κατέθεσε.

10. Αν ο Υπουργός θεωρήσει ότι η ερώτηση που κατατέθηκε έχει επείγοντα χαρακτήρα, μπορεί να ζητήσει την ανακοίνωσή της στη Βουλή για άμεση απάντηση και πριν περάσει η προθεσμία που προβλέπεται στο άρθρο 126 παρ. 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Περιεχόμενο

Άρθρο 129

1. Για θέματα άμεσης επικαιρότητας κάθε Βουλευτής έχει το δικαίωμα να υποβάλλει σχετικές ερωτήσεις, που κατατίθενται και συζητούνται με τη διαδικασία των επόμενων διατάξεων (επίκαιρες ερωτήσεις).

2. Οι επίκαιρες ερωτήσεις απευθύνονται στους αρμόδιους Υπουργούς και απαντούν προφορικά στη Βουλή οι ίδιοι ή ο εξουσιοδοτημένος από την Κυβέρνηση Υπουργός.

3. Η επίκαιρη ερώτηση πρέπει να είναι γραπτή και σύντομη και να περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που είναι απολύτως αναγκαία για το σαφή προσδιορισμό του θέματος στο οποίο αναφέρεται.

4. Το κείμενο της ερώτησης έχει την ένδειξη «επίκαιρη ερώτηση», υπογράφεται από το Βουλευτή που την υποβάλλει και κατατίθεται στη Βουλή από τη δεκάτη πρωινή ώρα της Δευτέρας έως τη δεκάτη πρωινή της Τετάρτης.

5. Ο Πρόεδρος της Βουλής μετά την καταχώριση της ερώτησης στο ειδικό βιβλίο των επίκαιρων ερωτήσεων τη διαβιβάζει αμέσως στον αρμόδιο Υπουργό.

Ημέρα συζήτησης και επιλογή των επίκαιρων ερωτήσεων που θα συζητηθούν

Άρθρο 130

1. Οι επίκαιρες ερωτήσεις συζητούνται κάθε Παρασκευή και διατίθεται για τη συζήτησή τους ο χρόνος αναφορών και ερωτήσεων της ημέρας αυτής. Ο Πρόεδρος της Βουλής στη συνεδρίαση κάθε Πέμπτης ανακοινώνει τις συγκεκριμένες επίκαιρες ερωτήσεις, που είναι προς συζήτηση για την επομένη, βάσει της επιλογής που γίνεται κατά τις επόμενες παραγράφους.

2. Η επιλογή των επίκαιρων ερωτήσεων της Παρασκευής γίνεται έως τη δωδεκάτη μεσημβρινή ώρα της Τετάρτης. Την επιλογή κάνει ο Πρόεδρος κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας για τις ερωτήσεις των Βουλευτών της Ομάδας του ή άλλο μέλος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, στο οποίο ο Πρόεδρός της μπορεί να αναθέσει το δικαίωμα αυτό με έγγραφό του, που το απευθύνει στον Πρόεδρο της Βουλής. Η επιλογή για τις επίκαιρες ερωτήσεις των ανεξάρτητων γίνεται βάσει αλφαβητικού πίνακα με τα ονόματά τους και εωσότου αυτός εξαντληθεί, οπότε αρχίζει νέος κύκλος.

3. Ο Πρόεδρος κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας με έγγραφη δήλωση που κατατίθεται στον Πρόεδρο της Βουλής επιλέγει για συζήτηση δύο το πολύ επίκαιρες ερωτήσεις και ορίζει ποια από τις δύο αποτελεί την πρώτη και ποια τη δεύτερη επιλεγόμενη επίκαιρη ερώτηση. Αν μέσα στην προθεσμία της παρ. 2 δεν γίνει η επιλογή, θεωρείται ως πρώτη επιλεγόμενη η πρώτη κατά τη σειρά κατάθεσής της επίκαιρη ερώτηση από Βουλευτή της Κοινοβουλευτικής Ομάδας που παρέλειψε την επιλογή και ως δεύτερη επιλεγόμενη η αμέσως επόμενη της ίδιας Ομάδας.

4. Επίκαιρες ερωτήσεις που κατατέθηκαν και δεν συζητήθηκαν μέσα στην ίδια εβδομάδα διαγράφονται. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που τυχόν ματαιωθεί η συνεδρίαση της Παρασκευής.

5. Αν η Βουλή δεν λειτουργεί τις ημέρες που προβλέπουν οι παρ. 1 και 2, η επιλογή των επίκαιρων ερωτήσεων και η ανακοίνωσή τους από τον Πρόεδρο της Βουλής γίνεται την αμέσως προηγούμενη κατά περίπτωση ημέρα που λειτουργεί η Βουλή.

Σειρά συζήτησης των επίκαιρων ερωτήσεων

Άρθρο 131

1. Οι επίκαιρες ερωτήσεις που αποτελούν την πρώτη επιλογή κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας συζητούνται με τη σειρά που προβλέπει το άρθρο 19 παρ. 1 και ακολουθεί η ερώτηση των ανεξάρτητων.

2. Αν για εξαιρετικούς λόγους, ιδίως λόγω κωλύματος του Βουλευτή που υπογράφει ή του αρμόδιου Υπουργού, καθώς και σε περίπτωση παραίτησης του Βουλευτή από την ερώτηση, δεν μπορεί να συζητηθεί η επίκαιρη ερώτηση που αποτελεί την πρώτη επιλογή, συζητείται στη θέση της η ερώτηση της ίδιας Ομάδας που αποτελεί τη δεύτερη επιλογή.

3. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός επίκαιρων ερωτήσεων πρώτης επιλογής ή επαρκεί ο χρόνος, η συζήτηση συνεχίζεται με τις ερωτήσεις δεύτερης επιλογής της Αντιπολίτευσης και με τη σειρά που ορίζεται στην παρ. 1.

4. Επίκαιρες ερωτήσεις που αναφέρονται στο ίδιο θέμα συζητούνται ταυτόχρονα, χωρίς να επηρεάζονται τα δικαιώματα των ομιλητών ως προς το χρόνο της ομιλίας τους.

5. Αν δεν υπάρχουν επίκαιρες ερωτήσεις, συζητούνται αναφορές και ερωτήσεις των άρθρων 125 και 126.

Διαδικασία συζήτησης των επίκαιρων ερωτήσεων

Άρθρο 132

1. Η συζήτηση κάθε επίκαιρης ερώτησης αρχίζει με την ανάγνωση του περιεχομένου της από τον Πρόεδρο της Βουλής. Στη συνέχεια απαντά ο αρμόδιος ή ο εξουσιοδοτημένος από την Κυβέρνηση για την απάντηση Υπουργός επί πέντε (5) λεπτά το πολύ.

2. Η ανάγνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής μπορεί να είναι περιληπτική, αν η ερώτηση υπερβαίνει τις προϋποθέσεις του άρθρου 129 παρ. 3.

3. Ο Βουλευτής που υπογράφει την επίκαιρη ερώτηση παίρνει το λόγο για τρία (3) λεπτά και μπορεί να απαντήσει ο Υπουργός επί τρία (3) επίσης λεπτά.

4. Η συζήτηση περιορίζεται αποκλειστικά ανάμεσα στον ερωτώντα Βουλευτή και στον Υπουργό. Άλλη παρέμβαση, καθώς και υπέρβαση του χρόνου ομιλίας, δεν επιτρέπεται με την επιφύλαξη της διάταξης του άρθρου 97 παρ. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Άρθρο 133

1. Οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τους αρμόδιους Υπουργούς με γραπτή αίτησή τους προς τη Βουλή την κατάθεση εγγράφων που σχετίζονται γενικά με δημόσια υπόθεση.

2. Αμέσως μετά την υποβολή τους οι αιτήσεις κατάθεσης εγγράφων διαβιβάζονται από τη Βουλή στον Υπουργό στον οποίο απευθύνονται.

3. Ο Υπουργός οφείλει μέσα σε είκοσι ημέρες από την παραλαβή της σχετικής αίτησης είτε να αποστείλει στη Βουλή τα ζητούμενα έγγραφα, είτε να αναφέρει σ' αυτήν τους λόγους για τους οποίους η κατάθεση όλων ή ορισμένων, ειδικά κατονομαζόμενων, δεν είναι δυνατή.

4. Ο Υπουργός υποχρεούται να μην καταθέσει έγγραφα που αφορούν διπλωματικό ή στρατιωτικό ή σχετικό με την ασφάλεια του Κράτους μυστικό.

5. Τα έγγραφα που αποστέλλει στη Βουλή ο Υπουργός διαβιβάζονται αμέσως από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής στον ενδιαφερόμενο Βουλευτή.

6. Προκειμένου για πρωτότυπα έγγραφα προερχόμενα από τα δημόσια αρχεία η αρμόδια υπηρεσία της

Βουλής ειδοποιεί γραπτώς τον ενδιαφερόμενο Βουλευτή να λάβει γνώση του περιεχομένου τους στο βουλευτήριο. Ο Βουλευτής υπογράφει ότι έλαβε γνώση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ορισμός – περιεχόμενο

Άρθρο 134

1. Οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να απευθύνουν στους Υπουργούς επερωτήσεις που αποσκοπούν στον έλεγχο της Κυβέρνησης και έχουν αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της.

2. Ο Βουλευτής που υπέβαλε ερώτηση ή αίτηση κατάθεσης εγγράφων δικαιούται να καταθέσει επερώτηση, αν κρίνει ότι η απάντηση του Υπουργού δεν είναι επαρκής ή δεν του παραδόθηκαν εμπροθέσμως τα έγγραφα που ζήτησε ή ορισμένα από αυτά.

3. Οι επερωτήσεις πρέπει να προσδιορίζουν με σαφήνεια το θέμα που αφορούν.

Εγγραφή επερωτήσεων στην ημερήσια διάταξη και συζήτησή τους

Άρθρο 135

1. Οι επερωτήσεις εγγράφονται στην ημερήσια διάταξη κατά τη σειρά καταχώρισής τους στο βιβλίο επερωτήσεων και συζητούνται κατά την ίδια σειρά. Λαμβάνονται όμως υπόψη και ο αριθμός και η δύναμη των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, καθώς και η αδυναμία παρουσίας λόγω κωλύματος των επερωτώμενων Υπουργών.

2. Επερωτήσεις που καταθέτουν Βουλευτές σύμφωνα με το άρθρο 133 για μη κατάθεση ή μη εμπρόθεσμη κατάθεση εγγράφων από τα αρμόδια υπουργεία παραπέμπονται στη Διάσκεψη των Προέδρων. Η Διάσκεψη των Προέδρων μέσα σε εύλογο χρόνο και τουλάχιστο μία φορά το μήνα αναλόγως του αριθμού των επερωτήσεων της κατηγορίας αυτής σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 133, συνεκτιμώντας τη σημασία των εγγράφων που δεν κατατέθηκαν και το εφικτό ή μη της συγκέντρωσής τους, αποφασίζει για την κατά προτεραιότητα εγγραφή τους στην ημερήσια διάταξη της Παρασκευής· διαφορετικά, συζητούνται με τη σειρά και τους όρους της προηγούμενης παραγράφου.

3. Η προφορική ανάπτυξη των επερωτήσεων αυτών γίνεται για είκοσι (20) λεπτά της ώρας από το Βουλευτή που τις υπογράφει πρώτος και η συζήτηση περιορίζεται αποκλειστικά στη μη κατάθεση των εγγράφων που ζητήθηκαν. Οι παράγραφοι 2 έως 4 και 6 του άρθρου 97 εφαρμόζονται αναλόγως.

4. Στη συζήτηση των επερωτήσεων μετέχουν μόνο ο Βουλευτής ή οι Βουλευτές που υπογράφουν την επερώτηση και ο αρμόδιος Υπουργός. Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην οποία ανήκουν οι επερωτώντες Βουλευτές μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις να αναπτύξει την επερώτηση για είκοσι (20) λεπτά της ώρας μετά τον πρώτο επερωτώντα Βουλευτή και ο ίδιος ή ο αναπληρωτής του μπορούν να μετέχουν στη συζήτηση σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 97 παρ. 1 έως 3 και 6. Ο Πρόεδρος κάθε άλλης Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή ο αναπληρωτής του μπορούν να μετέχουν στη συζήτηση μετά τις πρωτολογίες και την απάντηση του Υπουργού για μία μόνο φορά στο ένα δεύτερο (1/2) του χρόνου του άρθρου 97 παρ. 1 έως 3.

5. Η συζήτηση των επερωτήσεων περιορίζεται αποκλειστικά στο θέμα που αναφέρεται στο κείμενο της επερώτησης και ολοκληρώνεται μέσα σε μία συνεδρίαση. Η συζήτηση οποιουδήποτε άλλου θέματος, όμοιου ή συναφούς με το θέμα της επερώτησης, δεν επιτρέπεται, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 137.

6. Οι επερωτώντες αναπτύσσουν την επερώτηση με τη σειρά της υπογραφής τους, εκτός εάν με τη συγκατάθεσή τους μεταβάλουν τη σειρά μέσα στα πλαίσια του χρόνου που δικαιούνται. Ο Βουλευτής που υπογράφει την επερώτηση την αναπτύσσει προφορικά και ο αρμόδιος Υπουργός απαντά. Η διάρκεια της ομιλίας του Βουλευτή που υπογράφει πρώτος είναι τριάντα (30) λεπτά, των αμέσως επόμενων τριών δέκα (10) και των λοιπών πέντε (5) λεπτά της ώρας για τον καθένα. Η διάρκεια της ομιλίας του Υπουργού δεν μπορεί να υπερβεί τον προβλεπόμενο συνολικό χρόνο ομιλίας όλων των Βουλευτών που υπογράφουν την επερώτηση με την επιφύλαξη του άρθρου 97.

7. Στη δευτερολογία ο χρόνος ομιλίας της προηγούμενης παραγράφου περιορίζεται στο ένα δεύτερο (1/2).

8. Ο Υπουργός μπορεί μία μόνο φορά και για εξαιρετικούς λόγους να ζητήσει την αναβολή της συζήτησης μιας επερώτησης για προσεχή συνεδρίαση κοινοβουλευτικού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτήν η εγγραφή στην ημερήσια διάταξη γίνεται κατά προτεραιότητα.

9. Αν κατά τη συζήτηση μιας επερώτησης κρίνονται και πράξεις Βουλευτή που διετέλεσε μέλος της παρούσας ή προηγούμενης Κυβέρνησης, αυτός μπορεί να μιλήσει στο τέλος της συζήτησης για δέκα (10) λεπτά της ώρας και μόνο σχετικά με τις κρινόμενες πράξεις του.

Ταυτόχρονη συζήτηση επερωτήσεων

Άρθρο 136

1. Η Βουλή μπορεί, ύστερα από προφορική πρόταση του Υπουργού ή γραπτή πρόταση δεκαπέντε τουλάχιστον παρόντων Βουλευτών, να αποφασίσει την ενιαία και ταυτόχρονη συζήτηση περισσότερων από μια επερωτήσεων που είναι γραμμένες στην ημερήσια διάταξη και αναφέρονται στο ίδιο θέμα. Στη συζήτηση της πρότασης μετέχουν ένας από τους υπέρ της επερώτησης και ένας από τους αντιλέγοντες, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και ο επερωτώμενος Υπουργός, καθένας για πέντε (5) λεπτά της ώρας.

2. Στην περίπτωση ταυτόχρονης συζήτησης περισσότερων από μια επερωτήσεων για το ίδιο θέμα που υπογράφονται από Βουλευτές της ίδιας ή διαφορετικών Κοινοβουλευτικών Ομάδων, ο Βουλευτής που υπογράφει πρώτος κάθε επερώτηση μιλεί για δεκαπέντε (15) λεπτά της ώρας και οι λοιποί για δέκα (10) λεπτά της ώρας, με εναλλαγή των ομιλητών. Ο χρόνος δευτερολογίας είναι δέκα (10) λεπτά για τον πρώτο που υπογράφει κάθε επερώτηση και πέντε (5) λεπτά της ώρας για καθέναν από τους λοιπούς. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 135 παρ. 3 έως 6.

Γενίκευση της συζήτησης στις επερωτήσεις

Άρθρο 137

1. Με τη διαδικασία της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου η Βουλή μπορεί να αποφασίσει τη γενίκευση της συζήτησης επερώτησης. Η απόφαση της Βουλής μπορεί να περιλαμβάνει και την ταυτόχρονη γενικευμένη συζήτηση περισσότερων επερωτήσεων, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου.

2. Αν αποφασιστεί η γενίκευση της συζήτησης, η διεξαγωγή της γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου για τους επερωτώντες Βουλευτές, καθώς και του άρθρου 97 παρ. 1 έως 3 για τους Υπουργούς, τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και τους αναπληρωτές τους και συνεχίζεται με τις ομιλίες όσων έχουν εγγραφεί στον κατάλογο έως το τέλος των αγορεύσεων των επερωτώντων, με διάρκεια ομιλίας δέκα (10) λεπτά της ώρας για τον καθένα. Η γενικευμένη συζήτηση ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε δύο το πολύ συνεδριάσεις.

Επίκαιρες επερωτήσεις

Άρθρο 138

1. Για θέματα άμεσης επικαιρότητας οι Βουλευτές έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν επερωτήσεις που κατατίθενται και συζητούνται με τη διαδικασία των επόμενων παραγράφων (επίκαιρες επερωτήσεις).

2. Οι επίκαιρες επερωτήσεις συζητούνται κατά τη συνεδρίαση του κοινοβουλευτικού ελέγχου κάθε Τρίτης.

3. Το κείμενο της επερώτησης πρέπει να έχει επίκαιρο περιεχόμενο, να φέρει την ένδειξη στην επικεφαλίδα «επίκαιρη επερώτηση», να υπογράφεται από το Βουλευτή ή τους Βουλευτές που την υποβάλλουν και να κατατίθεται στη Βουλή έως τη δωδεκάτη μεσημβρινή ώρα της Παρασκευής.

4. Οι επίκαιρες επερωτήσεις απευθύνονται στους αρμόδιους Υπουργούς και καταχωρίζονται στο γενικό βιβλίο των επερωτήσεων, καθώς και σε ειδικό βιβλίο· αντίγραφό τους διαβιβάζεται το αργότερο έως τη δεκάτη πρωινή της Δευτέρας στους κατά περίπτωση Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων ή στον εκπρόσωπο των ανεξαρτήτων κατά το άρθρο 13 παρ. 1. Η διαβίβαση γίνεται από την αρμόδια υπηρεσία της Βουλής στα αντίστοιχα γραφεία τους στο βουλευτήριο.

5. Ο Πρόεδρος κάθε Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή ο ειδικά ορισμένος γι' αυτό αναπληρωτής του επιλέγει, έως την όγδόη νυκτερινή ώρα της Δευτέρας κατά το άρθρο 130 παρ. 3, δύο από τις επίκαιρες επερωτήσεις που έχουν καταθέσει Βουλευτές της Κοινοβουλευτικής του Ομάδας, αρμοδιότητας διαφορετικών υπουργείων. Για τις επερωτήσεις των ανεξαρτήτων η επιλογή γίνεται από τον κατά το άρθρο 13 παρ. 1 εκπρόσωπό τους. Σε περίπτωση που ο Πρόεδρος μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας ή ο εκπρόσωπος των ανεξαρτήτων παραλείψει την επιλογή ή επιλέξει μια μόνο επερώτηση, η Κοινοβουλευτική αυτή Ομάδα δεν συμπεριλαμβάνεται στη διαδικασία επιλογής της επόμενης παραγράφου. Αν δεν προταθεί καμία επίκαιρη επερώτηση από καμία Κοινοβουλευτική Ομάδα ή τους ανεξαρτήτους, συζητούνται επερωτήσεις σύμφωνα με τα άρθρα 135 και επόμενα.

6. Από τις επερωτήσεις της προηγούμενης παραγράφου η Διάσκεψη των Προέδρων επιλέγει μία μόνο που την εγγράφει για συζήτηση στην ημερήσια διάταξη της αμέσως επόμενης Τρίτης και λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο της επικαιρότητας και συνεκτιμώντας πάντως και τους όρους του άρθρου 135 παρ. 1. Αν υπάρχουν επερωτήσεις του ίδιου ή συναφούς περιεχομένου, η Διάσκεψη των Προέδρων μπορεί να αποφασίσει την ταυτόχρονη συζήτησή τους. Στην τελευταία περίπτωση η συζήτηση γίνεται υποχρεωτικά με τη διαδικασία του άρθρου 107 παρ. 4 έως 8, που εφαρμόζονται αναλόγως.

7. Οι επερωτήσεις του άρθρου αυτού που δεν γράφτηκαν στην ημερήσια διάταξη κατά την προηγούμενη παράγραφο διατηρούν τη σειρά τους ανάλογα με το χρόνο υποβολής τους και συζητούνται κατά το άρθρο 135, εκτός αν ο Βουλευτής που τις κατέθεσε ζητήσει εγγράφως τη διαγραφή τους.

8. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο άρθρο αυτό, για τις επίκαιρες επερωτήσεις εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 135 και 136.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 139

1. Η εκλογή προσώπων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 73, αν δεν ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις.

2. Κατά την εκλογή προσώπων δεν επιτρέπεται η υποβολή υποψηφιοτήτων.

3. Της εκλογής προσώπων δεν προηγείται συζήτηση.

4. Στους Βουλευτές διανέμονται έντυπα ψηφοδέλτια

που περιέχουν τα ονόματα των προσώπων που υποδεικνύονται από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες, καθώς και λευκά.

5. Οι Βουλευτές τους οποίους αφορά η μυστική ψηφοφορία δεν μπορούν κατά τη διάρκειά της να μετέχουν στο Προεδρείο της Βουλής ή στην εφορευτική επιτροπή που διενεργεί την ψηφοφορία.

6. Οι εκλεγόμενοι αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους αμέσως μετά την ανακοίνωση του αποτελέσματος της ψηφοφορίας από τον Πρόεδρο της Βουλής, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το Σύνταγμα ή τον Κανονισμό.

Εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας

Άρθρο 140

1. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από τη Βουλή ενεργείται με ονομαστική ψηφοφορία και σε ειδική συνεδρίαση, που συγκαλείται από τον Πρόεδρο της Βουλής έναν τουλάχιστο μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του εν ενεργεία Προέδρου της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες διατάξεις.

2. Σε περίπτωση οριστικής αδυναμίας του Προέδρου της Δημοκρατίας να εκπληρώσει τα καθήκοντά του κατά τους ορισμούς του άρθρου 34 παρ. 2 του Συντάγματος, καθώς επίσης και σε περίπτωση που ο Πρόεδρος παραιτηθεί, πεθάνει ή κηρυχθεί έκπτωτος κατά τις διατάξεις του Συντάγματος, η Βουλή συγκαλείται σε συνεδρίαση για την εκλογή νέου Προέδρου της Δημοκρατίας μέσα σε δέκα ημέρες το αργότερο, αφότου έληξε πρόωρα η θητεία του προηγούμενου Προέδρου.

3. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας εγγράφεται σε ειδική ημερήσια διάταξη, της οποίας η ανακοίνωση γίνεται πέντε πλήρεις ημέρες πριν από την οριζόμενη σ'αυτήν ημερομηνία ψηφοφορίας, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 3 του Συντάγματος.

4. Της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας δεν προηγείται συζήτηση.

5. Η Βουλή ψηφίζει ύστερα από προτάσεις που μπορούν να γίνουν μόνο από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Δικαίωμα πρότασης επίσης έχει και η κατά την έννοια του άρθρου 16 παρ. 5 Ομάδα των ανεξαρτήτων, υποψήφιος της οποίας θεωρείται όποιος συγκεντρώσει τις περισσότερες υποδείξεις των μελών της. Άλλες υποψηφιότητες δεν ανακοινώνονται στη Βουλή.

6. Η ονομαστική ψηφοφορία για την εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας διεξάγεται πάντοτε με ονομαστική κλήση. Ο Πρόεδρος καλεί έναν Βουλευτή από τη Συμπολίτευση και έναν από την Αντιπολίτευση για να εκφωνήσουν τον κατάλογο των Βουλευτών και να καταμετρήσουν τις ψήφους. Κάθε Βουλευτής μετά την ονομαστική κλήση του αναφέρει το όνομα της προτίμησής του, ενώ οι ψηφολέκτες σημειώνουν, καθένας χωριστά, την ψήφο κάθε Βουλευτή. Βουλευτές που δεν επιθυμούν να εκφράσουν την προτίμησή τους υπέρ ορισμένου προσώπου δηλώνουν «παρών». Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται αιτιολόγηση της ψήφου. Το άρθρο 72 παρ. 8 εφαρμόζεται αναλόγως.

7. Μετά το πέρας της ονομαστικής ψηφοφορίας συντάσσεται πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται τα ονόματα των παρόντων και των απόντων Βουλευτών, η ψήφος καθενός κατά την προηγούμενη παράγραφο, καθώς και το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Το πρακτικό ψηφοφορίας υπογράφεται από τους ψηφολέκτες, τον Πρόεδρο και τους Γραμματείς της Βουλής και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

8. Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται όποιος συγκεντρώσει την κατά το άρθρο 32 παρ. 3 και 4 του Συντάγματος πλειοψηφία.

9. Όταν ο Πρόεδρος της Βουλής αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αντικαθίσταται προσωρινά στην άσκηση των καθηκόντων του από τους κατά το άρθρο 10 αναπληρωτές του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑΣ

Πρόταση εμπιστοσύνης

Άρθρο 141

1. Η Κυβέρνηση οφείλει μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την ορκωμοσία του Πρωθυπουργού να εμφανιστεί στη Βουλή και να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης μετά τη συζήτηση των προγραμματικών της δηλώσεων. Αν έχουν διακοπεί οι εργασίες της Βουλής, εφαρμόζεται το άρθρο 84 παρ. 1 του Συντάγματος.

2. Ο Πρόεδρος της Βουλής, ύστερα από συννενόηση με την Κυβέρνηση, ορίζει την ημέρα που θα αρχίσει η συζήτηση για τις προγραμματικές δηλώσεις και την παροχή ψήφου εμπιστοσύνης.

3. Η ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων της Κυβέρνησης και η πρόταση εμπιστοσύνης εγγράφονται σε ειδική ημερήσια διάταξη. Η συζήτηση διεξάγεται σύμφωνα με τα άρθρα 96 παρ. 2 και 97, που έχουν ανάλογη εφαρμογή, και δεν μπορεί να παραταθεί περισσότερο από τρείς ημέρες από την έναρξή της. Η εγγραφή ομιλητών γίνεται μετά την ανάγνωση των προγραμματικών δηλώσεων και έως το τέλος της ομιλίας του τρίτου εγγεγραμμένου αγορητή. Η ψηφοφορία για την πρόταση εμπιστοσύνης διεξάγεται αμέσως μόλις τελειώσει η συζήτηση επί των προγραμματικών δηλώσεων και το αργότερο τη δωδεκάτη νυκτερινή ώρα της τρίτης ημέρας από την έναρξη της συζήτησης, εκτός αν η Κυβέρνηση ζητήσει να αναβληθεί η ψηφοφορία για σαράντα οχτώ ώρες.

4. Η Κυβέρνηση μπορεί και οποτεδήποτε άλλοτε να ζητήσει ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής με γραπτή ή προφορική δήλωση του Πρωθυπουργού στη Βουλή. Στην περίπτωση αυτήν η πρόταση εμπιστοσύνης εγγράφεται επίσης σε ειδική ημερήσια διάταξη. Η συζήτηση αρχίζει μετά δύο ημέρες από την υποβολή της και τερματίζεται με ψηφοφορία σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

5. Η ψηφοφορία για τις προτάσεις εμπιστοσύνης των προηγούμενων παραγράφων είναι πάντοτε ονομαστική. Κατ' αυτήν ψηφίζουν και οι Υπουργοί και Υφυπουργοί, αν είναι μέλη της Βουλής.

6. Η Κυβέρνηση απολαύει της εμπιστοσύνης της Βουλής αν οι προτάσεις των προηγούμενων παραγράφων εγκριθούν από την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων Βουλευτών, η οποία όμως δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερη από τα δύο πέμπτα (2/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

Πρόταση δυσπιστίας

Άρθρο 142

1. Η Βουλή μπορεί με απόφασή της να αποσύρει την εμπιστοσύνη της από την Κυβέρνηση ή από μέλος της ύστερα από πρόταση δυσπιστίας. Η πρόταση δυσπιστίας πρέπει να είναι υπογραμμένη από το ένα έκτο (1/6) τουλάχιστον των Βουλευτών και να περιλαμβάνει σαφώς τα θέματα για τα οποία θα διεξαχθεί η συζήτηση.

2. Η πρόταση δυσπιστίας υποβάλλεται στον Πρόεδρο σε δημόσια συνεδρίαση της Βουλής.

3. Αν διαπιστωθεί ότι η πρόταση υπογράφεται από τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό Βουλευτών, η Βουλή διακόπτει τις εργασίες της για δύο ημέρες, εκτός αν η Κυβέρνηση ζητήσει να αρχίσει αμέσως η συζήτηση για την πρόταση δυσπιστίας.

4. Με την επιφύλαξη της ευχέρειας που παρέχει η προηγούμενη παράγραφος στην Κυβέρνηση, η συζήτηση για την πρόταση δυσπιστίας αρχίζει δύο ημέρες μετά την υποβολή της και τελειώνει το αργότερο τη δωδεκάτη νυχτερινή της τρίτης ημέρας από την έναρξή της με ονομαστική ψηφοφορία, που διεξάγεται σύμφωνα με την παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου.

5. Η συζήτηση αρχίζει με την ομιλία δύο Βουλευτών από εκείνους που υπογράφουν την πρόταση δυσπιστίας και ορίζονται με ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 91 παρ.5. Η εγγραφή των άλλων ομιλητών γίνεται έως το τέλος της ομιλίας των δύο Βουλευτών του προηγούμενου εδαφίου. Κατά τα λοιπά η συζήτηση και η ψηφοφορία διεξάγονται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 έως 5 του προηγούμενου άρθρου.

6. Πρόταση δυσπιστίας δεν μπορεί να υποβληθεί πριν περάσει εξάμηνο από την απόρριψη προηγούμενης όμοιας πρότασης, εκτός αν υπογράφεται από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

7. Πρόταση δυσπιστίας γίνεται δεκτή μόνο αν εγκριθεί από την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

Συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως

Άρθρο 143

1. Για εθνικά θέματα ή θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος ο Πρωθυπουργός μπορεί, κατ' εξαίρεση της διάταξης του άρθρου 62 παρ. 1, να ενημερώνει τη Βουλή και αμέσως επακολουθεί συζήτηση (συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως).

2. Κατά τη διάρκεια κάθε βουλευτικής συνόδου διεξάγονται υποχρεωτικά δύο συζητήσεις προ ημερησίας διατάξεως.Το θέμα της πρώτης καθορίζει η Κυβέρνηση και της άλλης η Αντιπολίτευση. Στη δεύτερη περίπτωση απαιτείται αίτηση υπογραμμένη από το ένα τρίτο (1/3) του όλου αριθμού των Βουλευτών και εφόσον περιλαμβάνει Βουλευτές από δύο τουλάχιστον Κοινοβουλευτικές Ομάδες. Η συζήτηση πραγματοποιείται μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αίτησης.

3. Η διεξαγωγή της συζήτησης προ ημερησίας διατάξεως γίνεται σε ημέρα που ορίζεται ύστερα από συνεννόηση του Πρωθυπουργού με τον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος κατόπιν ενημερώνει τους Προέδρους των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και προχωρεί σε σχετική ανακοίνωση ενώπιον της Βουλής.

4. Η συζήτηση αρχίζει με την αγόρευση του Πρωθυπουργού, μετά την οποία ακολουθούν οι αγορεύσεις των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων, καθώς και των Υπουργών, και ολοκληρώνεται, χωρίς να διεξαχθεί ψηφοφορία, σε μία συνεδρίαση.

5. Με απόφαση της Βουλής, ύστερα από πρόταση του Προέδρου, μπορεί κατ' εξαίρεση να διευρυνθεί ο κύκλος των ομιλητών. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διάρκεια της αγόρευσής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία

Άρθρο 144

1. Η Ολομέλεια της Βουλής μπορεί να συνιστά εξεταστικές επιτροπές από μέλη της για την εξέταση ειδικών ζητημάτων δημόσιου ενδιαφέροντος.

2. Η πρόταση για τη σύσταση της εξεταστικής επιτροπής πρέπει να υπογράφεται από το ένα πέμπτο (1/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών και να καθορίζει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η σύστασή της, καθώς και το συγκεκριμένο ζήτημα με το οποίο θα ασχοληθεί.

3. Μετά την υποβολή της, η πρόταση ανακοινώνεται στη Βουλή, τυπώνεται, διανέμεται στους Βουλευτές και εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη συνεδρίασης κοινοβουλευτικού ελέγχου.

4. Η συζήτηση της πρότασης αρχίζει με την αγόρευση ενός από τους Βουλευτές που ορίζεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 91 παρ. 5, διεξάγεται κατά τις διατάξεις για γενικευόμενη επερώτηση και τερματίζεται υποχρεωτικά μέσα σε μία συνεδρίαση.

5. Η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για τη σύσταση της κατά το άρθρο 68 παρ. 2 εδ. α΄ του Συντάγματος εξεταστικής επιτροπής λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων, η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα δύο πέμπτα (2/5) του όλου αριθμού των Βουλευτών.

6. Η απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής για την κατά το άρθρο 62 παρ. 2 εδ. β΄ του Συντάγματος

σύσταση εξεταστικής επιτροπής για ζητήματα που ανάγονται στην εξωτερική πολιτική και την εθνική άμυνα λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των Βουλευτών.

7. Η απόφαση της Βουλής πρέπει να ορίζει τον αριθμό των μελών της επιτροπής και να καθορίζει την προθεσμία υποβολής του σχετικού πορίσματος. Η προθεσμία αυτή μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να παρατείνεται με ειδικές αποφάσεις της Ολομέλειας της Βουλής.

8. Η συγκρότηση και η λειτουργία των εξεταστικών επιτροπών διέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις που ρυθμίζουν τη συγκρότηση και τη λειτουργία των διαρκών επιτροπών, αν δεν τροποποιούνται από τις διατάξεις των επόμενων άρθρων.

Εξουσίες

Άρθρο 145

1. Οι εξεταστικές επιτροπές έχουν όλες τις αρμοδιότητες των ανακριτικών αρχών, καθώς και του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, και ενεργούν κάθε αναγκαία, κατά την κρίση τους, έρευνα για την επίτευξη του σκοπού για τον οποίο συστάθηκαν. Η Βουλή μπορεί με απόφασή της να περιορίσει τις εξουσίες της εξεταστικής επιτροπής.

2. Οι εξουσίες των εξεταστικών επιτροπών ασκούνται με τους όρους και τις διατυπώσεις των άρθρων 146 και 147, καθώς και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και δεν αναστέλλονται με τη λήξη της τακτικής συνόδου, παύουν όμως με τη διάλυση της Βουλής που τις διόρισε ή με τη λήξη της βουλευτικής περιόδου.

Συλλογή πληροφοριών και εγγράφων

Άρθρο 146

1. Η εξεταστική επιτροπή έχει δικαίωμα να ζητεί προφορικές ή γραπτές πληροφορίες από δημόσιες αρχές, διοικήσεις νομικών προσώπων δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου, καθώς και από τους πολίτες, με τους όρους των επόμενων διατάξεων του κεφαλαίου αυτού.

2. Η εξεταστική επιτροπή έχει δικαίωμα να ζητεί να προσκομιστούν δημόσια και άλλα έγγραφα που υπάρχουν στα αρχεία του Κράτους.

3. Τα έγγραφα των νομικών προσώπων δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου ζητούνται είτε απευθείας είτε διαμέσου του Υπουργού που ασκεί την κατά νόμο εποπτεία. Οι διοικήσεις των νομικών προσώπων έχουν υποχρέωση να παραδίδουν τα έγγραφα που τους ζητήθηκαν.

4. Ο Υπουργός έχει υποχρέωση να προσκομίζει τα πρωτότυπα η επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που του ζήτησε η επιτροπή. Αν όμως κρίνει ότι με την ανακοίνωσή τους απειλείται βλάβη των συμφερόντων του Κράτους και ιδίως όταν πρόκειται για διπλωματικό ή στρατιωτικό μυστικό που αφορά την ασφάλεια του Κράτους, μπορεί να μην τα προσκομίσει.

Προσφυγή σε άλλα αποδεικτικά μέσα

Άρθρο 147

1. Η επιτροπή έχει δικαίωμα να καλεί και να εξετάζει μάρτυρες, να ενεργεί αυτοψία ή να διατάσσει πραγματογνωμοσύνη με τους όρους και τις διατυπώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Οι κλήσεις των μαρτύρων και τα εντάλματα βίαιης προσαγωγής τους υπογράφονται από τον πρόεδρο της επιτροπής ή, κατά τις περιστάσεις, από τον εντεταλμένο την ενέργεια ορισμένης έρευνας και διαβιβάζονται στον εισαγγελέα με την επιμέλεια του οποίου και εκτελούνται.

3. Τα άρθρα 224 και 225 του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και για τους μάρτυρες που εξετάζονται από την επιτροπή ή από τους κατά την παρ. 6 εντεταλμένους.

4. Οι αποζημιώσεις των μαρτύρων, των πραγματογνωμόνων και γενικά των προσώπων των οποίων ζητήθηκε η συνδρομή κατά την εξέταση ρυθμίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας ή προκειμένου για δημοσίους υπαλλήλους σύμφωνα με τις διατάξεις του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικα που καθορίζουν τα οδοιπορικά έξοδα.

5. Ο Πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής έχει τις εξουσίες ανακριτή σύμφωνα με το άρθρο 252 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας σε περίπτωση διαταραχής της ησυχίας και ευταξίας των εργασιών της ή εναντίωσης στα μέτρα που διέταξε.

6. Η εξεταστική επιτροπή μπορεί να αναθέτει την ενέργεια ορισμένων ειδικά κατονομαζόμενων πράξεων έρευνας σε ένα ή περισσότερα μέλη της ή σε εφέτη ή πρωτοδίκη που υπηρετούν στην περιφέρεια όπου πρόκειται να διεξαχθεί η σχετική έρευνα. Την ενέργεια πράξεων έρευνας στην αλλοδαπή η επιτροπή μπορεί να την αναθέτει στην κατά τόπο αρμόδια προξενική αρχή.

7. Οι εξουσιοδοτημένοι για την ενέργεια συγκεκριμένων πράξεων έρευνας έχουν, για τις πράξεις αυτές, τις ίδιες εξουσίες που έχει η εξεταστική επιτροπή και ο προέδρός της, εκτός αν η επιτροπή αποφασίσει οποτεδήποτε να τις περιορίσει.

Πόρισμα

Άρθρο 148

1. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας η επιτροπή αξιολογεί τις αποδείξεις που συνέλεξε και συντάσσει αιτιολογημένο πόρισμα, στο οποίο καταχωρίζονται και οι γνώμες της τυχόν μειοψηφίας.

2. Μέσα στην προθεσμία που ορίζει η απόφαση για τη σύσταση της εξεταστικής επιτροπής ή για την τυχόν παράτασή της το πόρισμα της επιτροπής μαζί με τις αποδείξεις υποβάλλεται στην Ολομέλεια της Βουλής, ανακοινώνεται και καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

3. Με πρόταση του ενός πέμπτου (1/5) του συνόλου των Βουλευτών, το πόρισμα της εξεταστικής επιτρο-

πής εγγράφεται στην ημερήσια διάταξη για συζήτηση, που διεξάγεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 137.

Επιτροπές δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών

Άρθρο 149

Με τους όρους των άρθρων 144 και επ. η Βουλή μπορεί να συνιστά με αποφάσεις της εξεταστικές επιτροπές με αντικείμενο την παρακολούθηση και τον έλεγχο κάθε οργανισμού ή επιχείρησης του δημόσιου τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΟΜΦΗΣ ΚΑΤΑ ΜΕΛΩΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ - ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΑΔΥΝΑΜΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΥ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥΣ

Πρόταση μομφής κατά του Προέδρου της Βουλής ή μέλους του Προεδρείου

Άρθρο 150

1. Η Βουλή μπορεί, ύστερα από γραπτή πρόταση πενήντα τουλάχιστον Βουλευτών, να εκφράσει μομφή κατά του Προέδρου της ή άλλου μέλους του Προεδρείου. Η αποδοχή συνεπάγεται τη λήξη της θητείας του καθ' ου η πρόταση.

2. Η πρόταση υποβάλλεται στη διάρκεια συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής και πρέπει να καθορίζει με σαφήνεια τους λόγους της μομφής. Αν διαπιστωθεί ότι η πρόταση υπογράφεται από τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό Βουλευτών, ορίζεται, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, ημέρα συζήτησης της πρότασης μομφής σε μία από τις δύο επόμενες συνεδριάσεις κοινοβουλευτικού ελέγχου.

3. Η συζήτηση της πρότασης μομφής ολοκληρώνεται σε μία συνεδρίαση. Σ' αυτήν μετέχουν έως πέντε από τους Βουλευτές που υπογράφουν την πρόταση, έως πέντε άλλοι Βουλευτές που δεν είναι μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας εκείνων που την υπέβαλαν, το μέλος του Προεδρείου κατά του οποίου στρέφεται, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και η Κυβέρνηση. Για τη διάρκεια των αγορεύσεων εφαρμόζεται το άρθρο 97. Το μέλος του Προεδρείου κατά του οποίου στρέφεται η πρόταση, μιλεί έως εξήντα (60) λεπτά της ώρας.

4. Η πρόταση μομφής γίνεται δεκτή κατά τους όρους του άρθρου 142 παρ. 7.

5. Πρόταση μομφής κατά του Προέδρου της Βουλής δεν μπορεί να υποβληθεί πριν περάσουν έξι μήνες από την απόρριψη όμοιας πρότασης, εκτός αν υπογράφεται από την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των Βουλευτών. Αν η πρόταση μομφής στρέφεται εναντίον άλλου μέλους του Προεδρείου, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα πρόταση μομφής κατά του μέλους αυτού πριν περάσουν τρεις μήνες.

Πρόταση διαπίστωσης της αδυναμίας του Προέδρου της Δημοκρατίας για την άσκηση των καθηκόντων του

Άρθρο 151

1. Η πρόταση διαπίστωσης της αδυναμίας του Προέδρου της Δημοκρατίας να ασκήσει τα καθήκοντά του, κατά τους ορισμούς του άρθρου 34 παρ. 2 του Συντάγματος, υποβάλλεται εγγράφως από την Κυβέρνηση προς τη Βουλή και εγγράφεται σε ειδική ημερήσια διάταξη μέσα σε δύο ημέρες από την υποβολή της.

2. Αν η Βουλή δεν λειτουργεί, επειδή έχει διαλυθεί ή έχει λήξει η σύνοδος ή η βουλευτική περίοδος, συγκαλείται υποχρεωτικά μέσα σε δέκα ημέρες και πάντως συνέρχεται αυτεπάγγελτα το αργότερο τη δέκατη πέμπτη ημέρα μετά την υποβολή της πρότασης.

3. Η συνεδρίαση της Βουλής είναι μυστική κατά το άρθρο 66 παρ. 1 του Συντάγματος και η ψηφοφορία ονομαστική.

4. Η συζήτηση της πρότασης ολοκληρώνεται σε μία συνεδρίαση και το αργότερο ως τη δωδεκάτη νυκτερινή, οπότε αρχίζει η ψηφοφορία. Στη συζήτηση μετέχουν η Κυβέρνηση, οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και οι εγγραφόμενοι στον κατάλογο των ομιλητών Βουλευτές για δέκα (10) λεπτά της ώρας ο καθένας.

5. Η Βουλή αποφαίνεται με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών της, αν συντρέχει περίπτωση εκλογής νέου Προέδρου της Δημοκρατίας.

Πρόταση διαπίστωσης της αδυναμίας των μελών του Προεδρείου της Βουλής για την άσκηση των καθηκόντων τους

Άρθρο 152

1. Σε περίπτωση αδυναμίας του Προέδρου της Βουλής ή άλλου μέλους του Προεδρείου να ασκήσουν τα καθήκοντά τους, αν η αδυναμία παρατείνεται περισσότερο από τρεις μήνες, η Βουλή, ύστερα από γραπτή πρόταση πενήντα τουλάχιστον παρόντων Βουλευτών, αποφαίνεται αν συντρέχει περίπτωση αντικατάστασής τους, λόγω οριστικής αδυναμίας να ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 150 παρ. 2 έως 4 εφαρμόζονται αναλόγως.

3. Η ψηφοφορία είναι μυστική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ ΣΕ ΔΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, ΤΩΝ ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 153

1. Η Βουλή έχει το δικαίωμα να κατηγορεί όσους διατελούν ή διατέλεσαν μέλη της Κυβέρνησης ή Υφυπουργοί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86 του

Συντάγματος και τους νόμους για την ευθύνη των Υπουργών. Αν η Βουλή αποφασίσει την παραπομπή μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού στο Ειδικό Δικαστήριο, μπορεί ν' αποφασίσει την παραπομπή και των τυχόν συμμετόχων στο ίδιο δικαστήριο για συνεκδίκαση.

2. Ποινική δίωξη, ανάκριση ή προανάκριση κατά των προσώπων της προηγούμενης παραγράφου για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους δεν επιτρέπεται χωρίς προηγούμενη απόφαση της Βουλής.

3. Αν κατά τη διεξαγωγή διοικητικής εξέτασης προκύψουν στοιχεία που μπορούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου για την ευθύνη των Υπουργών, να θεμελιώσουν ευθύνη μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, εκείνοι που ενέργησαν την εξέταση διαβιβάζουν, όταν αυτή περατωθεί, τα στοιχεία στη Βουλή δια του αρμόδιου εισαγγελέα.

4. Ο Πρόεδρος της Βουλής ανακοινώνει στην Ολομέλειά της τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και τις αναφορές πολιτών για πράξεις ή παραλείψεις μελών της Κυβέρνησης ή Υφυπουργών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Πρόταση κατηγορίας κατά μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού

Άρθρο 154

1. Για την άσκηση ποινικής δίωξης κατά το προηγούμενο άρθρο εναντίον προσώπου που είναι ή διατέλεσε μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός απαιτείται πρόταση κατηγορίας και απόφαση της Βουλής που δέχεται την πρόταση αυτή.

2. Η πρόταση κατηγορίας υποβάλλεται γραπτώς και υπογράφεται από το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών·διαφορετικά, είναι απαράδεκτη.

3. Η πρόταση κατηγορίας πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια τις πράξεις ή τις παραλείψεις που σύμφωνα με το νόμο για την ευθύνη των Υπουργών είναι αξιόποινες και να μνημονεύει τις διατάξεις που παραβιάστηκαν.

Συζήτηση της πρότασης

Άρθρο 155

1. Όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη διαδικασία παραπομπής των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών σε δίκη εγγράφονται σε ειδική ημερήσια διάταξη.

2. Αμέσως μετά την κατάθεσή της η πρόταση κατηγορίας ανακοινώνεται στην Ολομέλεια της Βουλής, τυπώνεται, διανέμεται στους Βουλευτές και εγγράφεται στην ειδική ημερήσια διάταξη της προηγούμενης παραγράφου μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κατάθεσή της.

3. Η συζήτηση περιορίζεται μόνο στη λήψη απόφασης για διεξαγωγή ή όχι προανάκρισης. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης η Βουλή μπορεί να επιτρέψει την εμφάνιση ενώπιόν της του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται η κατηγορία προκειμένου να ακούσει τις απόψεις του. Σε κάθε περίπτωση έχει δικαίωμα να υποβάλει στη Βουλή έγγραφο υπόμνημα, που καταχωρίζεται στα Πρακτικά.

4. Η συζήτηση για όλα τα θέματα που αναφέρονται στο άρθρο 86 του Συντάγματος διεξάγεται σύμφωνα με το άρθρο 137 παρ. 2,που έχει ανάλογη εφαρμογή.

5. Η ψηφοφορία για όλα τα ζητήματα του άρθρου 86 του Συντάγματος είναι μυστική. Σ' αυτήν δεν μετέχει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η κατηγορία, αν είναι Βουλευτής.

6. Αν η Βουλή αποφασίσει να μη γίνει προανάκριση, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα πρόταση κατηγορίας στηριζόμενη στα ίδια πραγματικά περιστατικά.

7. Αν για οποιονδήποτε λόγο, στον οποίο περιλαμβάνεται και η παραγραφή, δεν περατωθεί η διαδικασία που αφορά πρόταση κατά Υπουργού ή Υφυπουργού, η Βουλή μπορεί, ύστερα από αίτηση εκείνου που έχει κατηγορηθεί, να συστήσει με απόφασή της ειδική επιτροπή από Βουλευτές και ανώτατους δικαστικούς λειτουργούς για τον έλεγχο της κατηγορίας. Η σχετική συζήτηση γίνεται μέσα σε μία συνεδρίαση.

8. Στην ειδική επιτροπή της προηγούμενης παραγράφου προεδρεύει ένας από τους Αντιπροέδρους της Βουλής. Ο αριθμός των μελών, η σύνθεση και η συγκρότησή της σε Σώμα καθορίζονται με την απόφαση της Βουλής. Με την ίδια απόφαση ορίζεται προθεσμία υποβολής του πορίσματός της. Μετά την υποβολή του πορίσματος, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου ή πρόταση του ενός δεκάτου (1/10) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών, μπορεί να διεξαχθεί συζήτηση στη Βουλή, που ολοκληρώνεται σε μία συνεδρίαση.

9. Μόνο η Βουλή έχει το δικαίωμα να αναστέλλει την ποινική δίωξη κατά των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών με τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως 6 του άρθρου αυτού.

Διενέργεια προανάκρισης

Άρθρο 156

1. Αν η Βουλή αποφασίσει προανάκριση, ορίζει από τα μέλη της δωδεκαμελή επιτροπή για τη διενέργειά της. Συγχρόνως ορίζει και την προθεσμία μέσα στην οποία η επιτροπή οφείλει να υποβάλει το πόρισμά της και το σχετικό αποδεικτικό υλικό. Το πόρισμα της προανακριτικής επιτροπής πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να περιέχει σαφή πρόταση για την κατηγορία. Η άποψη της τυχόν μειοψηφίας της προανακριτικής επιτροπής καταχωρίζεται σε χωριστό κεφάλαιο του ίδιου πορίσματος.

2. Η προανακριτική επιτροπή συγκροτείται και λειτουργεί κατά τις διατάξεις των διαρκών κοινοβουλευτικών επιτροπών, που εφαρμόζονται αναλόγως. Μετά τη συγκρότησή της ορίζει δύο εισηγητές από τα μέλη της.

3. Η προανακριτική επιτροπή έχει όλες τις αρμοδιότητες των προανακριτικών αρχών, καθώς και του εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Τη διενέργεια ειδικότερων προανακριτικών πράξεων η επιτροπή μπορεί είτε να την αναθέσει σε μέλος της, είτε να την παραγγείλει στον εισαγγελέα εφετών ή πλημμελειοδικών. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η κατηγορία καλείται από την επιτροπή να δώσει εξηγήσεις, αν το επιθυμεί.

4. Το πόρισμα της προανακριτικής επιτροπής και το σχετικό αποδεικτικό υλικό υποβάλλονται στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος ανακοινώνει στη Βουλή την κατάθεσή τους.

5. Το πόρισμα τυπώνεται και διανέμεται στους Βουλευτές μέσα σε δέκα ημέρες από την κατάθεσή του.

6. Οι Βουλευτές, καθώς και εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η κατηγορία, μπορούν να λάβουν γνώση του αποδεικτικού υλικού που έχει κατατεθεί στη Βουλή.

7. Αν η προανακριτική επιτροπή δεν υποβάλει εμπρόθεσμα το πόρισμά της, η Βουλή είτε παρατείνει την προθεσμία, είτε προχωρεί χωρίς πόρισμα στη συζήτηση της πρότασης κατηγορίας.

8. Οι εξουσίες της προανακριτικής επιτροπής δεν αναστέλλονται με τη λήξη της συνόδου, παύουν όμως με τη διάλυση της Βουλής ή με τη λήξη της βουλευτικής περιόδου.

9. Αν διαλυθεί η Βουλή ή λήξει η βουλευτική περίοδος και δεν έχει κατατεθεί το πόρισμα της προανακριτικής επιτροπής, η Βουλή κατά την πρώτη τακτική σύνοδο της νέας περιόδου ορίζει νέα προανακριτική επιτροπή για τη διενέργεια ή τη συνέχιση της προανάκρισης.

Συζήτηση του πορίσματος της προανακριτικής επιτροπής

Άρθρο 157

1. Μέσα σε πέντε ημέρες από τη διανομή του πορίσματος της προανακριτικής επιτροπής στους Βουλευτές καταρτίζεται ειδική ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής.

2. Η συζήτηση αρχίζει το αργότερο σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της ειδικής ημερήσιας διάταξης, είναι γενική και αναφέρεται στην παραδοχή ή μη της πρότασης για την παραπομπή σε δίκη των προσώπων που εισηγείται με το πόρισμά της η προανακριτική επιτροπή. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης η Βουλή μπορεί να καλέσει εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η κατηγορία και αν ακόμη δεν είναι μέλος της Κυβέρνησης, Υφυπουργός ή Βουλευτής, να εμφανιστεί ενώπιόν της και να ακουστεί. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 155 εφαρμόζεται αναλόγως.

3. Αμέσως μετά τη λήξη της συζήτησης διεξάγεται μυστική ψηφοφορία για την πρόταση της προανακριτικής επιτροπής και χωριστά για κάθε καταγγελλόμενη πράξη ή παράλειψη.

4. Αν μετά την κατάθεση του πορίσματος της προανακριτικής επιτροπής λήξει η σύνοδος ή διαλυθεί η Βουλή ή λήξει η βουλευτική περίοδος, η γενική συζήτηση για το παραδεκτό της πρότασης διεξάγεται κατά περίπτωση στην επόμενη σύνοδο ή στην πρώτη σύνοδο της νέας βουλευτικής περιόδου.

5. Αν απορριφθεί το πόρισμα της επιτροπής για την παραπομπή μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού σε δίκη, δεν μπορεί να υποβληθεί νέα πρόταση κατηγορίας εναντίον του ίδιου προσώπου στηριζόμενη στα ίδια πραγματικά περιστατικά.

Παραπομπή σε δίκη

Άρθρο 158

1. Αν η Βουλή δεχτεί την πρόταση της προανακριτικής επιτροπής για την παραπομπή του κατηγορουμένου σε δίκη, εκλέγει επιτροπή από Βουλευτές για την υποστήριξη της κατηγορίας ενώπιον του κατά το άρθρο 86 παρ. 1 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου και προχωρεί σε κλήρωση δώδεκα τακτικών και έξι αναπληρωματικών μελών του δικαστηρίου αυτού.

2. Η επιτροπή υποστήριξης της κατηγορίας αποτελείται από πέντε τακτικά και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν προσωρινώς τα κωλυόμενα για οποιονδήποτε λόγο τακτικά μέλη. Η επιτροπή ενεργεί έγκυρα κατά πλειοψηφία και έχει τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

3. Η κλήρωση των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Ειδικού Δικαστηρίου ενεργείται ενώπιον της Ολομέλειας της Βουλής από τον Πρόεδρό της. Ο κατάλογος του άρθρου 86 παρ. 1 του Συντάγματος αποστέλλεται έγκαιρα από τον Υπουργό Δικαιοσύνης ύστερα από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της Βουλής. Τα αναπληρωματικά μέλη αναπληρώνουν τα κωλυόμενα για οποιονδήποτε λόγο τακτικά μέλη. Αν δεν είναι εφικτή η συγκρότηση του Ειδικού Δικαστηρίου και με αναπληρωματικά μέλη, επακολουθεί νέα κλήρωση με τις ίδιες διατυπώσεις για τη συμπλήρωση των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών.

4. Αν δεν γίνει ή διακοπεί η εκλογή των μελών της επιτροπής για την υποστήριξη της κατηγορίας και η κλήρωση των μελών του Ειδικού Δικαστηρίου, επειδή έληξε η σύνοδος, διαλύθηκε η Βουλή ή έληξε η βουλευτική περίοδος, η εκλογή και η κλήρωση ενεργούνται κατά περίπτωση με την επανάληψη των εργασιών της Βουλής στην επόμενη σύνοδο ή στην πρώτη σύνοδο της νέας βουλευτικής περιόδου.

5. Αμέσως μετά τη διενέργεια της κατά την παρ. 3 κλήρωσης ο Πρόεδρος της Βουλής αποστέλλει στον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου την απόφαση της Βουλής για την παραπομπή σε δίκη του κατηγορούμενου μέλους της Κυβέρνησης ή Υφυπουργού, τα ονόματα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του κατά το άρθρο 86 παρ. 1 του Συντάγματος Ειδικού Δικαστηρίου που κληρώθηκαν, τα ονόματα των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών της επιτροπής Βουλευτών για την υποστήριξη της κατηγορίας και όλη τη σχετική δικογραφία.

6. Η λήξη της βουλευτικής συνόδου δεν αναστέλλει τη δίκη. Η λήξη της βουλευτικής περιόδου ή η διάλυση της Βουλής και έως τη νέα συγκρότησή της σε Σώμα αναστέλλουν τη δίκη.

Πρόταση κατηγορίας κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας

Άρθρο 159

1. Για την κατηγορία και την παραπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας σε δίκη απαιτείται πρόταση κατηγορίας και απόφαση της Βουλής για την αποδοχή της.

2. Η πρόταση κατηγορίας πρέπει να υποβάλλεται γραπτώς και να υπογράφεται από το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των Βουλευτών· διαφορετικά, είναι απαράδεκτη.

3. Η πρόταση κατηγορίας πρέπει να προσδιορίζει τις πράξεις ή τις παραλείψεις του Προέδρου της Δημοκρατίας που θεμελιώνουν την κατά το άρθρο 49 παρ. 1 του Συντάγματος ευθύνη του.

4. Για την αποδοχή της πρότασης κατηγορίας και την παραπομπή του Προέδρου της Δημοκρατίας σε δίκη απαιτείται πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των Βουλευτών, ύστερα από ονομαστική ψηφοφορία σε μυστική συνεδρίαση.

5. Αν η πρόταση κατηγορίας γίνει αποδεκτή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραπέμπεται στο Ειδικό Δικαστήριο του άρθρου 86 του Συντάγματος. Οι σχετικές με το άρθρο 86 του Συντάγματος διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση του Προέδρου της Δημοκρατίας.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 153 έως 158, που καθορίζουν τη διαδικασία παραπομπής των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών σε δίκη, εφαρμόζονται αναλόγως και για τη διαδικασία παραπομπής του Προέδρου της Δημοκρατίας σε δίκη.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Διάρθρωση

Άρθρο 160

1. Συνιστάται επιστημονική υπηρεσία της Βουλής που αποτελείται από: α) τη διεύθυνση επιστημονικών μελετών· β) τη διεύθυνση μηχανογράφησης και γ) τη διεύθυνση βιβλιοθήκης της Βουλής.

2. Οι διευθύνσεις της επιστημονικής υπηρεσίας της Βουλής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους ενεργούν με αποκλειστικό γνώμονα τις γενικές αρχές και τους κανόνες της επιστήμης.

3. Η επιστημονική διεύθυνση των εργασιών της υπηρεσίας αυτής ανήκει στο επιστημονικό συμβούλιο, που υπάγεται απευθείας στον Πρόεδρο της Βουλής.

4. Οι αρμοδιότητες της διοικητικής διεύθυνσης της επιστημονικής υπηρεσίας ανήκουν στον Πρόεδρο της Βουλής, που μπορεί να τις εκχωρεί. Το ίδιο ισχύει και για τις αρμοδιότητες του άρθρου 3 παρ. 1 εδ. ε΄ του ειδικού κανονισμού εσωτερικής λειτουργίας της βιβλιοθήκης της Βουλής (ΦΕΚ Β΄ 753/18.12.1985) και των άρθρων 88 και 90 παρ. 1 εδ. γ΄ του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β΄ - προσωπικό).

5. Η κοινοβουλευτική εποπτεία της βιβλιοθήκης της Βουλής ανήκει στην κατά το άρθρο 46 παρ. 4 επιτροπή, που εισηγείται στον Πρόεδρο της Βουλής κάθε μέτρο που κρίνει απαραίτητο για την ορθολογική και αποδοτική λειτουργία της.

6. Τα άρθρα 7 εδ. γ΄, 22 και 30 του υπηρεσιακού Κανονισμού (μέρος β΄ - προσωπικό) καταργούνται.

Επιστημονικό συμβούλιο

Άρθρο 161

1. Το επιστημονικό συμβούλιο είναι πενταμελές και συγκροτείται από έναν καθηγητή πανεπιστημίου με ειδίκευση ή εμπειρία στο κοινοβουλευτικό έργο ως πρόεδρο, έναν καθηγητή του δημόσιου δικαίου, έναν καθηγητή της πολιτικής επιστήμης, έναν καθηγητή ή αναγνωρισμένου κύρους επιστήμονα της στατιστικής και έναν καθηγητή ή αναγνωρισμένου κύρους επιστήμονα της πληροφορικής. Τα τρία πρώτα μέλη πρέπει να είναι καθηγητές πρώτης βαθμίδας, εν ενεργεία ή μη.

2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του επιστημονικού συμβουλίου διορίζονται από τον Πρόεδρο της Βουλής με σχέση ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου για πλήρη ή μερική απασχόληση, χωρίς δέσμευση από γενικές ή ειδικές διατάξεις της εργατικής ή της άλλης νομοθεσίας και ιδίως από την παρ. 12 του άρθρου 65 του υπηρεσιακού κανονισμού (μέρος β΄ - προσωπικό). Η παρ. 2 του άρθρου 64 και οι παρ. 7,8 και 9 του άρθρου 65 του υπηρεσιακού ανονισμού της Βουλής (μέρος β΄ - προσωπικό) εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή. Καταγγελία της σχέσης επιτρέπεται για τους λόγους που επιτρέπεται η απόλυση των μόνιμων υπαλλήλων της Βουλής.

3. Οι θέσεις του προέδρου και των μελών του επιστημονικού συμβουλίου δεν είναι ασυμβίβαστες με τις θέσεις ΔΕΠ των ΑΕΙ, ούτε με τη δικηγορία.

4. Στην αρμοδιότητα του επιστημονικού συμβουλίου υπάγονται: α) ο προγραμματισμός, η εποπτεία και ο απολογισμός των ερευνητικών εργασιών και μελετών της διεύθυνσης επιστημονικών μελετών και της διεύθυνσης μηχανογράφησης. Στο πλαίσιο αυτό το επιστημονικό συμβούλιο υποβάλλει εισηγήσεις και απολογιστικές εκθέσεις στον Πρόεδρο της Βουλής· β) η εποπτεία της βιβλιογραφικής ενημέρωσης της βιβλιοθήκης. Παραγγελίες του επιστημονικού συμβουλίου για προμήθεια βιβλίων και έντυπου υλικού εκτελούνται με έγκριση του Προέδρου της Βουλής· γ) ο συντονισμός της συνεργασίας των τριών διευθύνσεων που συγκροτούν την επιστημονική υπηρεσία της Βουλής και η διεξαγωγή σεμιναρίων σ' αυτές· δ) η εισήγηση για την επιλογή του διευθυντή και του επιστημονικού προσωπικού της διεύθυνσης επιστημονικών μελετών και της

διεύθυνσης μηχανογράφησης· ε) η εποπτεία των επιστημονικών δημοσιευμάτων της υπηρεσίας· στ) η εισήγηση για τη συνεργασία με τις ανάλογες υπηρεσίες άλλων κοινοβουλίων και διεθνών οργανισμών και η συστηματική παρακολούθηση του έργου τους για την κατάρτιση συγκριτικών μελετών.

5. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής μπορούν να ανατίθενται στο επιστημονικό συμβούλιο και άλλες σχετικές αρμοδιότητες.

Διεύθυνση επιστημονικών μελετών

Άρθρο 162

1. Η διεύθυνση επιστημονικών μελετών αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα: α) τμήμα νομοτεχνικής επεξεργασίας σχεδίων και προτάσεων νόμων· β) τμήμα κοινοβουλευτικών ερευνών και μελετών· γ) τμήμα ευρετηριάσεων και δ) τμήμα γραμματείας.

2. Οι προϊστάμενοι της διεύθυνσης των τριών πρώτων τμημάτων της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και οι επιστημονικοί συνεργάτες που τα στελεχώνουν, διορίζονται ύστερα από προκήρυξη που αναφέρει τα απαιτούμενα προσόντα. Η σχετική προκήρυξη δημοσιεύεται σε δύο τουλάχιστον ημερήσιες εφημερίδες των Αθηνών. Το επιστημονικό συμβούλιο εξετάζει και αξιολογεί τους τίτλους σπουδών και τα επιστημονικά έργα των υποψηφίων,καθώς και την προσωπικότητά τους, και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής σχετική εισήγηση επιλογής. Οι παρ. 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται και για το διορισμό του προσωπικού της παραγράφου αυτής. Ο διορισμός γίνεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

3. Οι αρμοδιότητες της διεύθυνσης επιστημονικών μελετών είναι: α) η επιστημονική, ιδίως από άποψη συγκριτικού δικαίου, και η νομοτεχνική υποβοήθηση της Βουλής στην άσκηση του νομοθετικού και γενικά του κοινοβουλευτικού της έργου· β) η συστηματική παρακολούθηση των συζητήσεων της Βουλής, καθώς και η συλλογή και επεξεργασία στοιχείων, σχετικά με το έργο της· γ) η διενέργεια ερευνών σχετικά με τα κοινοβουλευτικά έθιμα και την κοινοβουλευτική πρακτική της Ελληνικής Βουλής· δ) η ενέργεια μελετών και η υποβολή προτάσεων σχετικά με την καλύτερη οργάνωση των εργασιών της Βουλής και των υπηρεσιών της· ε) η παρακολούθηση των εργασιών των διεθνών κοινοβουλευτικών διασκέψεων και η ενημέρωση της Βουλής για το αντικείμενο των εργασιών της.

4. Ο Πρόεδρος της Βουλής μπορεί με απόφασή του να αναθέτει στις διευθύνσεις της επιστημονικής υπηρεσίας της Βουλής οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα σχετική με κάθε αναγκαία στήριξη του έργου της Βουλής.

5. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής μπορούν να διατίθενται επιστημονικοί συνεργάτες της διεύθυνσης επιστημονικών μελετών στις Κοινοβουλευτικές Επιτροπές για την αρτιότερη νομοτεχνική επεξεργασία των σχεδίων και προτάσεων νόμων, καθώς και την παροχή κάθε επιστημονικής συνδρομής. Οι επιστημονικοί συνεργάτες στις συνεδριάσεις των Επιτροπών παρέχουν πληροφορίες ύστερα από συγκεκριμένα ερωτήματα του Προέδρου τους.

6. Τα υπουργεία, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα πανεπιστήμια, τα ερευνητικά ινστιτούτα, οι δημόσιες βιβλιοθήκες και τα άλλα νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα υποχρεούνται να παρέχουν κάθε αιτούμενη πληροφορία ή στοιχείο χρήσιμο για την άσκηση του έργου της επιστημονικής υπηρεσίας της Βουλής.

7. Με εισηγήσεις των διευθυντών της επιστημονικής υπηρεσίας το επιστημονικό συμβούλιο συντάσσει και υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής σχέδιο κανονισμού λειτουργίας της. Εωσότου τεθεί σε εφαρμογή ο κανονισμός λειτουργίας της επιστημονικής υπηρεσίας, με αποφάσεις του Προέδρου της Βουλής και ανάλογα με τις εκάστοτε δυνατότητες παρέχονται οι οδηγίες λειτουργίας της ώστε να εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση των Κομμάτων και των Βουλευτών.

8. Συνιστώνται στη διεύθυνση επιστημονικών μελετών είκοσι τέσσερις (24) θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου. Η κατανομή των θέσεων αυτών στα τμήματα της διεύθυνσης γίνεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής ύστερα από εισήγηση του επιστημονικού συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων αυτών και η υπηρεσιακή τους σχέση ρυθμίζονται αναλόγως με τις παρ. 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

9. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής μπορούν ύστερα από αίτησή τους να τοποθετούνται στη διεύθυνση επιστημονικών μελετών και υπάλληλοι της Βουλής που υπηρετούν σε άλλες διευθύνσεις, ανάλογα με τα προσόντα τους και τις ανάγκες της υπηρεσίας. Για την προσαρμογή των υπηρεσιών της Βουλής στις ανάγκες της σύγχρονης τεχνολογίας το επιστημονικό συμβούλιο μπορεί να οργανώνει ειδικά σεμινάρια ενημέρωσης υπαλλήλων της Βουλής.

Διεύθυνση μηχανογράφησης

Άρθρο 163

1. Στη διεύθυνση μηχανογράφησης της Βουλής που προβλέπεται από το άρθρο 20α' του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής, (μέρος β' - προσωπικό) και για την ενίσχυση των μόνιμων οργανικών θέσεων της συνιστώνται είκοσι τέσσερις (24) θέσεις με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αόριστου χρόνου ειδικότητας αναλυτή, προγραμματιστή Η/Υ, χειριστή Η/Υ μέσων προπαρασκευής στοιχείων, καθώς και άλλων κύριων ή βοηθητικών συναφών ειδικοτήτων.

2. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, κατανέμεται ο αριθμός αυτός στις προαναφερόμενες κατηγορίες ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται και τα προσόντα για κάθε ειδικότητα.

3. Για το διορισμό και τη σχέση εργασίας των προσλαμβανομένων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 161 παρ. 2 και 3.

4. Οι παράγραφοι 4, 6 και 9 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για τη λειτουργία της διεύθυνσης μηχανογράφησης.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κατάθεση εγγράφων στη Βουλή
Χορήγηση αντιγράφων

Άρθρο 164

1. Όλα τα έγγραφα που υποβάλλονται στη Βουλή από τα μέλη της Κυβέρνησης, τους Υφυπουργούς, τους Βουλευτές, τις δημόσιες αρχές ή τους ιδιώτες παραδίδονται στην αρμόδια υπηρεσία της Βουλής και καταχωρίζονται στα οικεία βιβλία.

2.Οι Βουλευτές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν από το διευθυντή της αρμόδιας υπηρεσίας να θέσει υπόψη τους στο χώρο του γραφείου του οποιοδήποτε έγγραφο έχει υποβληθεί στη Βουλή και να λαμβάνουν απλά αντίγραφα.

3. Κατά την κρίση του Προέδρου της Βουλής μπορούν να χορηγούνται επικυρωμένα αντίγραφα των εγγράφων που υποβλήθηκαν στη Βουλή.

Αρχείο της Βουλής

Άρθρο 165

1. Στο τέλος κάθε τακτικής συνόδου εκδίδεται και βιβλιοδετείται το «Αρχείο της Βουλής», το οποίο διακρίνεται σε αρχείο νομοθετικού έργου και αρχείο κοινοβουλευτικού ελέγχου.

2. Στο αρχείο νομοθετικού έργου καταχωρίζονται κατά υπουργεία: α) οι εισηγητικές εκθέσεις και τα κείμενα των σχεδίων νόμων, των προτάσεων νόμων και των τροπολογιών, οι εκθέσεις των διαρκών ή των ειδικών επιτροπών που επεξεργάστηκαν τα σχέδια ή τις προτάσεις νόμων, καθώς και τα κείμενα των σχεδίων και των προτάσεων νόμων, όπως διαμορφώθηκαν κατά την ψήφισή τους στο σύνολο από τη Βουλή· β) οι εισηγητικές εκθέσεις και τα κείμενα του προϋπολογισμού και του απολογισμού και γενικού ισολογισμού του Κράτους και οι σχετικές εκθέσεις των εισηγητών της πλειοψηφίας και μειοψηφίας της επιτροπής οικονομικών υποθέσεων.

3. Στο αρχείο νομοθετικού έργου καταχωρίζονται επίσης: α) οι εισηγητικές εκθέσεις και τα κείμενα των σχεδίων και των προτάσεων μεταβολής του Κανονισμού και των τροπολογιών, η έκθεση της Επιτροπής Κανονισμού και το κείμενο που περιέχει τις μεταβολές του Κανονισμού, όπως διαμορφώθηκε κατά την ψήφισή του στο σύνολο από τη Βουλή· β) οι εισηγητικές εκθέσεις και τα κείμενα του προϋπολογισμού και απολογισμού της Βουλής· γ) οι αποφάσεις της Βουλής.

4. Στο αρχείο κοινοβουλευτικού ελέγχου καταχωρίζονται κατά κατηγορίες τα μέσα ελέγχου που υποβλήθηκαν στη Βουλή, καθώς και τα πορίσματα των εξεταστικών επιτροπών.

5. Οι εισηγητικές εκθέσεις και τα κείμενα των προτάσεων και των πράξεων αναθεώρησης του Συντάγματος εκδίδονται και βιβλιοδετούνται σε ιδιαίτερο τόμο του Αρχείου της Βουλής.

Βιβλιοδέτηση των Πρακτικών της Βουλής και σύνταξη γενικού θεματικού ευρετηρίου ύλης

Άρθρο 166

1. Τα τεύχη των Πρακτικών των συνεδριάσεων βιβλιοδετούνται σε ιδιαίτερους τόμους με τον τίτλο «Πρακτικά της Βουλής». Στο τέλος του τελευταίου τόμου κάθε συνόδου, καθώς και του Τμήματος διακοπής των εργασιών της Βουλής, επισυνάπτονται: α) πίνακας με τους αριθμούς και τις ημερομηνίες των συνεδριάσεων· β) αλφαβητικός κατάλογος των ομιλητών όλων των συνεδριάσεων και γ) αναλυτικό θεματικό ευρετήριο για όλες τις συνεδριάσεις.

2. Για την ευχερέστερη ανεύρεση και χρήση της ύλης που περιέχεται στους τόμους της Εφημερίδας των Συζητήσεων και των Πρακτικών της Βουλής που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν συντάσσεται γενικό θεματικό ευρετήριο κατά περιόδους που καθορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

Ειδικές ρυθμίσεις για την εφαρμογή του Κανονισμού

Άρθρο 167

1. Με την επιφύλαξη διαφορετικής ρύθμισης από τις διατάξεις του εκάστοτε νόμου για το Υπουργικό Συμβούλιο οι διατάξεις του Κανονισμού που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των Υπουργών στις εργασίες της Βουλής εφαρμόζονται αναλόγως και για τους Υφυπουργούς.

2. Ο αναπληρωτής ή οι αναπληρωτές εκπρόσωποι Κοινοβουλευτικής Ομάδας δεν μπορούν να μιλήσουν περισσότερο από τρείς φορές αθροιστικά για το ίδιο θέμα. Αν προηγήθηκε αγόρευση του Προέδρου Κοινοβουλευτικής Ομάδας και τον διαδεχθεί αναπληρωτής του, τότε ο αναπληρωτής δικαιούται να μιλήσει μόνο δύο φορές ακόμη και με το χρόνο που αντιστοιχεί στη δευτερολογία ή την τριτολογία του.

3. Για τη διάθεση δαπανών για τις οποίες υπάρχει γραμμένη πίστωση στον ψηφισμένο προϋπολογισμό της Βουλής δεν απαιτείται ιδιαίτερη απόφασή της. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 136 του υπηρεσιακού Κανονισμού (μέρος β΄-προσωπικό), ενώ καταργείται το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου.

4. Η περίπτωση δ΄ του άρθρου 35 του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β΄- προσωπικό) αντικαθίσταται ως εξής: «Παρά τοις Γραφείοις των Β΄, Γ΄, Δ΄ και Ε΄ Αντιπροέδρων: αα) ανά μία θέσις επί βαθμώ 6ω, ββ) ανά μία θέσις δακτυλογράφου επί βαθμοίς 7ω -6ω».

5. Η διάταξη του άρθρου 37 παρ. 2 του Κανονισμού

επεκτείνεται και στα μέλη της Διάσκεψης των Προέδρων που δεν είναι μέλη διαρκών κοινοβουλευτικών επιτροπών. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 37 παρ. 2 ρυθμίζονται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

Εντάξεις υπαλλήλων ΑΡ

Άρθρο 168

1. Το εδάφιο β' της παρ. 1 του δεύτερου άρθρου του δεύτερου μέρους του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β'-προσωπικό) τροποποιείται αναδρομικά από τότε που άρχισε να ισχύει ως εξής: «Οι ήδη υπηρετούντες μόνιμοι υπάλληλοι της Βουλής που έχουν απολυτήριο γυμνασίου, αν υπηρετούσαν ως ημερομίσθιοι υπάλληλοι κατά τη δημοσίευση του α.ν 554/1968, εντάσσονται με τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία των οικείων διατάξεων των άρθρων 153 και 154 και με τη σειρά του συνολικού χρόνου υπηρεσίας τους».

2. Οι εντάξεις της προηγούμενης παραγράφου ανατρέχουν στο χρόνο της πρώτης εφαρμογής της ήδη τροποποιούμενης διάταξης (3.12.1980). Η αναδρομικότητα δεν επεκτείνεται στο δικαίωμα λήψης αποδοχών, αποτελεί όμως τη βάση στην οποία θα στηρίζονται από τη δημοσίευση του παρόντος όλες οι υπηρεσιακές και μισθολογικές μεταβολές που θα έπρεπε να είχαν γίνει για τους υπαλλήλους αυτούς.

3. Πράξεις εντάξεων που έχουν ήδη γίνει με βάση την κατά την παρ. 1 τροποποιούμενη διάταξη, όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή της, με το παρόν καταργούνται. Αποδοχές που έχουν ήδη καταβληθεί με βάση τις καταργούμενες πράξεις δεν αναζητούνται.

4. Για την εφαρμογή του άρθρου 154 παρ. 2 του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β'-προσωπικό), θεωρούνται ότι παραμένουν κενές θέσεις στον εισαγωγικό βαθμό των κλάδων ΜΕ μόνον όσες είναι κενές κατά την ψήφιση του παρόντος.

Αναγνώριση χρόνου προϋπηρεσίας

Άρθρο 169

Στο ενδέκατο άρθρο εδάφιο 4 του δεύτερου μέρους του υπηρεσιακού Κανονισμού της Βουλής (μέρος β' - προσωπικό) η φράση «μέχρι της 24.7.1974» αντικαθίσταται με τη φράση «μέχρι της επαναπροσλήψεώς των». Η μεταβολή αυτή δεν στηρίζει δικαίωμα αναδρομικών αποδοχών παρά μόνο συνυπολογισμό του χρόνου για το χρονοεπίδομα από τη δημοσίευση του παρόντος.

Κύρωση ειδικής πράξης

Άρθρο 170

Κυρώνεται από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 791/20.10.1982) η 4148/8.10.1982 ειδική πράξη του Προέδρου της Βουλής, της οποίας το διατακτικό έχει ως εξής: «Διαπιστώνουμε ότι η έννοια των διατάξεων του άρθρου δέκατου του δεύτερου μέρους του κώδικα οργανισμού των υπηρεσιών της Βουλής και κατάστασης του προσωπικού της είναι ότι περιλαμβάνει τους αποχωρήσαντες από την υπηρεσία της Βουλής από 31 Δεκεμβρίου 1979 έως την έναρξη ισχύος του αναφερόμενου κώδικα (21.6.1980, ΦΕΚ 146 τ. Α').

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' : ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 171

1. Ο Κώδικας Κανονισμού Εργασιών της Βουλής όπως είχε κυρωθεί στην Ε' συνεδρίαση της 14ης Οκτωβρίου 1975 της Ολομέλειας της Βουλής (ΦΕΚ Α' 238/23.10.1975) καταργείται. Ειδικά οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του καταργούμενου Κανονισμού εξακολουθούν να ισχύουν ως το τέλος της παρούσας Δ' βουλευτικής περιόδου.

2. Ο Κανονισμός αρχίζει να ισχύει με την έναρξη της Γ' συνόδου της Δ' περιόδου της Βουλής. Η δημοσίευση του Κανονισμού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως γίνεται με παραγγελία του Προέδρου της Βουλής.

3. Μέσα σε ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του Κανονισμού η Βουλή θα εκλέξει τους τέταρτο και πέμπτο Αντιπροέδρους της ανάλογα με τα άρθρα 8 και 10 παρ. 1 εδάφιο τελευταίο.

4. Έως τη συγκρότηση των νέων διαρκών κοινοβουλευτικών επιτροπών σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού τούτου εξακολουθούν να λειτουργούν οι προγενέστερες διαρκείς κοινοβουλευτικές επιτροπές για την επεξεργασία των σχεδίων και των προτάσεων νόμων που εκκρεμούν σ' αυτές. Αμέσως μετά την έναρξη λειτουργίας των νέων διαρκών επιτροπών τα εκκρεμή σχέδια και οι προτάσεις νόμων, των οποίων δεν έγινε ακόμη έναρξη επεξεργασίας από τις προγενέστερες διαρκείς επιτροπές, διαβιβάζονται στις αντίστοιχες νέες που συγκροτήθηκαν.

5. Με την επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου η συζήτηση εκκρεμών σχεδίων ή προτάσεων νόμων, καθώς και η συζήτηση εκκρεμών μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου, γίνονται με τις διατάξεις του νέου Κανονισμού από την έναρξη της ισχύος του.

Άρθρο 172

Κάθε διάταξη που αντίκειται στον Κανονισμό αυτόν ή αφορά θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν καταργείται.

Αθήνα 22 Ιουνίου 1987

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ Ν. ΑΛΕΥΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ